

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Birleşim
14 Kasım 2013 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana ve ilçelerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili İhsan Özkes'in, Aşure Matemi'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 30'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Şeker'in, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması
- 2.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Gaziantep Kâmil Ocak Stadyumu'nun yerine TOKİ tarafından yapılması planlanan AVM projesine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu yıl dönümüne ve vefatının 33'üncü yıl dönümünde Mehmed Zahid Kotku'yu rahmetle andığına ilişkin açıklaması
- 5.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun, iktidar partisinin sandığa saygı duymadığına, Adana Büyükşehir Belediye Başkanının sandıktan çıkmasına rağmen hâlâ görevinin başında olmadığına ve Osmaniye'nin Toprakkale ilçesine bağlı Tüysüz Belediyesinin kapatılmasını şiddetle protesto ettiğine ilişkin açıklaması
- 6.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'nun, Kahramanmaraş Tapu Sicil Müdürlüğü'nün fiziki şartlarına ve tapu müdürlüklerinde çalışan personelin özlük haklarında düzenleme yapılmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın, Hazreti Hüseyin'in şehit edilmesi nedeniyle tutulan yasa ve Mersin Akkuyu'da yapılacak nükleer santrale ilişkin açıklaması
- 8.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, muharrem ayına ilişkin açıklaması
- 9.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Seyit Rıza ve arkadaşlarını idamlarının 76'ncı yıl dönümünde saygı, şükran ve rahmetle andıklarına ve Dersim katliamının hesabını Türkiye halklarıyla birlikte mutlaka soracaklarını ifade etmek istediklerine ilişkin açıklaması
- 10.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, kamuoyunda "yaşa takılanlar" olarak bilinenlerin emeklilikle ilgili mağduriyetlerinin giderilmesi için Hükümeti göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ın, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması
- 12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 13.- Muş Milletvekili Sırrı Sakık'ın, Muş Cezaevi'ndeki 61 mahkûmun Tekirdağ Cezaevi'ne götürülürken işkenceye maruz kaldığına ve bunun hangi düzenleme adına yapıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 15.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunun (KPK) 73'üncü Genel Kurul toplantısının 5-6 Aralık 2013 tarihlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 31/10/2013 tarih ve 57 sayılı Kararı ile uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1333)
- 2.- Başbakanlığın, Siirt Milletvekili Gülten Kışanak hakkında tanzim edilen Anayasa Komisyonu ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyonunda bulunan soruşturma dosyasının Hükûmete iade edilmesine ilişkin tezkeresi (3/1334)

B) Meclis Araştırması Önergeleri

- 1.- BDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, demokratik açılım sürecinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/778)
- 2.- BDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/779)
- 3.- Adana Milletvekili Ali Halaman ve 19 arkadaşının, arı ve bal ürünlerinin üretiminde ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/780)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- BDP Grubunun, BDP Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından cezaevlerinde yaşanan sürgünlerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planın ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki hak ihlallerinin açığa çıkarılması amacıyla 13/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- MHP Grubunun, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve arkadaşları tarafından Suriye krizinin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri ile ilgili sorunların giderilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 11/10/2012 tarih ve 6295 sayı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Ercan Cengiz ve arkadaşları tarafından İstanbul trafiğinin ve İstanbul Trafik Vakfı uygulamalarının incelenmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 5/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Van Milletvekili Özdal Üçer'in, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve BDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

2.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun, Ankara Milletvekili Fatih Şahin'in BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Van Milletvekili Özdal Üçer'in, Ankara Milletvekili Fatih Şahin'in BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında BDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

4.- İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

7.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

8.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

9.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

10.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İhtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İhtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

3.- T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/344) (S. Sayısı: 105)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı: 421)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitiminde İşbirliği Üzerine Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı 359)

6.- Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Meteoroloji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/694) (S. Sayısı 397)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/703) (S. Sayısı: 399)

8.-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Basın ve Enformasyon Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/714) (S. Sayısı: 379)

9.-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Aile, Kadın ve Çocuk Politikaları Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/736) (S. Sayısı: 440)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (S. Sayısı: 447)

11.- Yozgat Milletvekili Yusuf Başer ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 11 Milletvekilinin; Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/1784) (S. Sayısı: 493)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, bağlı kurum ve kuruluşların istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/28676)

2.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, sözleşmeli personel alımlarına ve memur kadrolarına atanmalarına ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/28677)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, doğal kaynak suyu alımlarına ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/28680)

4.- Bursa Milletvekili Aykan Erdemir'in, Bursa'nın Gemlik ilçesinden Bursa Devlet Hastanesine sevk edilen bir kişiye ambulans hizmeti sunulmadığı iddialarına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/29108)

5.- İstanbul Milletvekili Osman Oktay Ekşi'nin, Atatürk Orman Çiftliği arazisinin kullanımı ile ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/29677)

6.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesindeki tarihî Fatih Camisi'nin restorasyonu çalışmalarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/30671)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Atatürk Orman Çiftliğinde inşa edilen Başbakanlık Hizmet Binasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/30737)

8.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, İstanbul'da moloz taşıma faaliyeti yürüten firmalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/31946)

9.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2013 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca kamu ihale mevzuatından istisna sağlanarak yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/32157)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, kendisi hakkında sosyal medyada yer alan eleştiriler nedeniyle açılan soruşturmalara ilişkin sorusu ve Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/32163)

11.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın, bir şirket grubuna yönelik yapıldığı iddia edilen vergi denetimlerine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/32443)

14 Kasım 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşimini açıyorum.

III.- Y O K L A M A

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için iki dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- Y O K L A M A

BAŞKAN - Açılışta yapılan ilk yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yeniden elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Adana ve ilçelerinin sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Ali Halaman'a aittir.

Buyurun Sayın Halaman.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana ve ilçelerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Halaman, bir dakika, ben kapatayım, şimdi bir uyarı yapayım.

Sayın milletvekilleri, Genel Kuruldaki uğultuyu eğer hafifletebilirsek gerçekten iyi olacak.

Buyurun Sayın Halaman.

ALİ HALAMAN (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Hacdan da geldiniz, onu da tebrik ediyorum, hayırlı uğurlu olsun derim.

Sayın milletvekilleri, son günlerde Adana Türkiye'nin gündemine sık geliyor. Tabii, ben de bu Adana'nın, ilçelerinin sorunlarını gündeme taşımak için gündem dışı söz aldım. Bundan dolayı sizleri saygı, sevgi ile selamlarım.

Adana ve ilçelerinin sorunlarını sık sık gündeme getirmemizin sebebi, siyasetin çare kapısı olmasından kaynaklanıyor; sorunları çözme, iyileştirme, toplumun aşını, işini temin etme, morallerini yüksek tutma; topluma heyecan verip çalışmasını, öğrenmesini, inanmasını, toplumun mal, mülk sahibi olmasını yani sosyal standartlarının yükselmesini, demokratik standartlarının yükselmesini, hür ve özgür olmasını sağlamak iktidarın ve siyasetçinin görevi olduğu için. Eğer bunları siyaset kurumu yapmazsa siyasetçiler oturduğu yerde rahat oturamazlar.

Son zamanlarda Türkiye'nin gayrisafi millî hasılasının düştüğü, cari açığın sürekli yükseldiği, karşılıksız borçların arttığı, iç ve dış siyasetin iyi gitmediği, üretim yapan sanayinin azaldığı bir dönem yaşanıyor. Sorunlarıyla ilgili söz aldığım Adana'da sanayi yerine geçen tarım gündeme geldi. Tarımın gündeme gelmesi dolayısıyla son yirmi, otuz gündür Adana'da narenciye bahçelerinin özellikle hasat dönemi başladı, yirmi beş, otuz gündür bu devam ediyor. Adana'nın Kozan ve Yüreğir ilçelerinde narenciye bahçeleri insanlarımızın birinci derecede geçim kapısı yani işi, yaşamı bunun üzerine kurulu. Bu günlerde hasadı erkenci olarak yani turfanda yapılan limonundan tutun, enterdonat limonuna kadar portakalına kadar, dalında bir türlü kesilmekte gecikiyor.

Bizim o bölgelerin narenciyesi, portakalı genelde Rusya, Ukrayna, bir kısmı Irak ve Suriye tarafına satılıyor. Rekoltenin yüksek olması dolayısıyla dışarıya satılmayan portakal, narenciye yerinde pek para etmiyor. Bizim bölgenin yurt dışına satılması gereken portakalı, limonu, dışarıda pazar bulamadığı için, piyasa oluşmadığı için bugünlerde dalında bekliyor. Şimdi, satmakta zorluk çektiğimiz portakalın ve narenciyenin sebebi, dış ticaretteki engeller, zorluklar, girdi fiyatları. Dolayısıyla, dış politikadaki istikrarsızlık, Türkiye'nin 9 tane komşusu olmasına rağmen bugüne kadar komşu devletlerle ilişkilerimizin sıkıntılı olması, ülkemizin içerisinde ticaret yapan insanların sürekli korku, endişe, dolayısıyla dışarıya mal satmada güven duymayışları, dolayısıyla bizim narenciyenin fiyatlarının 30 kuruşa kadar, 40 kuruşa kadar düşmesine sebep oldu. Bundan dolayı, Adana'nın narenciyesiyle ilgili, alım satımıyla ilgili, Hükümet yetkililerinin bu işlerle biraz ilgilenmesini bekler, hepimize saygı, sevgiler sunarım.

Teşekkür ederim, sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Halaman.

Gündem dışı ikinci söz "Aşure Matemi" nedeniyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın İhsan Özkes'e aittir.

Buyurun Sayın Özkes. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili İhsan Özkes'in, Aşure Matemi'ne ilişkin gündem dışı konuşması

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muharrem ayındayız. Dün "Aşure Matemi"nin 1374'üncü yıl dönümüydü. Kerbelâ'da melun Yezit, Hazreti Hüseyin'e "Ya biat edeceksin ya da başını vereceksin." demiştir. Hazreti Hüseyin ise, Yezit gibi melun birine biat etmektense ölmeyi yeğlemiştir. Hazreti Hüseyin "Şimdi, ben bu zalime boyun eğersen, korkarım ki, bundan sonra herkes zalimlere boyun eğer." diyerek insanlık onuru için kendisini feda etmiştir.

Sayın milletvekilleri, Hazreti Hüseyin Allah'a isyan mı etmişti? Haşa! Sevgili dedesi Hazreti Muhammed'e gönderilen yüce dinimize ters mi düşmüştü? Haşa! Peki, bir muktedire biat etmemenin bedeli bu mu olmalıydı? İktidara boyun eğmemeyi, Allah'a ve Kur'an'a karşı gelmek gibi göstermek, kendisine biat etmeyen Sevgili Peygamberimiz'in ciğerparesini bile "şeran caiz" kılıfıyla acımasızca öldürmek şeytanın dahi pes diyeceği çirkinliktir. Çünkü, Hazreti Hüseyin'i şehit ettiren muktedir, kendisini Allah adına icraat eden, muhalif olanı da Allah'a karşı gelen düşman gibi gösteriyor, öldürüyor, öldürtüyor, sonra da "Onu, Allah öldürdü." diyordu. Hazreti Hüseyin'in kesik başındaki mübarek dişlerini elindeki değnekle iten Yezit, "Hüseyin, kendisinin benden üstün olduğunu, babası Ali'nin de babam Muaviye'den üstün olduğunu iddia ediyordu. Allah, bizim onlardan üstün olduğumuzu gösterdi." demiştir. Yezit zihniyeti, iktidar hırsıyla Yüce Allah'ı istismar etmeyi meslek hâline getirmiştir.

Hazreti Hüseyin, din adına dine imana sığmayan şeyleri yapanlara karşı gelmiştir. Hazreti Hüseyin, Kerbelâ'da, yanındaki bir avuç insana "Üzerinde kul hakkı bulunanlar benim yanımda çarpışsın." diyerek kul hakkına ne kadar önem verdiğini göstermiştir.

Hazreti Hüseyin, muharrem ayının 10'uncu günü hunharca şehit edilmiştir. Cesedinde yüzlerce ok yarasından başka, 33 mızrak, 34 de kılıç darbesi vardı. Kerbelâ'da çocuklar dahi, oklarla ve kılıçlarla hunharca öldürülmüşlerdir. Hazreti Hüseyin dâhil, şehit edilen 72 kişinin başları kesilmiştir. Bu vahşet, organize olarak, iktidarın muhalefete hayat hakkı tanımamasıdır; Hazreti Ali evladının planlı olarak imha edilmesidir.

Sayın milletvekilleri, Emeviler halka "icraatları nedeniyle yöneticilere günah yazılmayacağını ve ahrette yargılanmayacakları inancını" benimsetiyorlardı. Böylece Emeviler, din ile iman ile bağdaşmayan tüm icraatlarını Allah'ın takdiri olarak göstererek kötülüklerinin faturasını Allah'a kesiyorlardı. Kerbelâ'da Hazreti Hüseyin ve yanındakileri hunharca şehit ettiren, "Harre olayı" diye bilinen, Sevgili Peygamberimiz'in şehri Medine'yi yağmalatıp, yüzlerce sahabeyi öldürtüp, kadınların ırzlarına geçiren, Mekke'de Kâbe-i muazzamayı yıktıran ve yaktıran Yezit, Müslümanlık şöyle dursun insan bile değildir. Yezit, dini saltanata dönüştüren, iktidar hırsıyla gözünü kan bürümüş bir diktatördü.

Dünden bugüne, dindarlık adına Yezit'in haksızlıklarına suskun kalanlar, haksızlık karşısında susanlar dilsiz şeytandırlar.

Dini, Allah'ı, Peygamber'i ve Kur'an'ı saltanat için kullananlar, zulümlerini, baskılarını Allah ve din adına yasal gösterenler, halkı bin bir çeşit sindirme yöntemleriyle korkutanlar, muhalif olanları hizaya getirmeyi, imha etmeyi, bertaraf etmeyi maharet sayanlar Yezit zihniyetindendirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İHSAN ÖZKES (Devamla) – "Çok riyakâr veli görünür, İbni Mülcem iken Ali görünür."

Kerbelâ, hak ve hakikatin yıkılmasına canı pahasına engel olmaktır, insanlığın ayakta kalması için nefesinden ve nefesinden vazgeçmektir, kula kulluk etmektense emaneti sahibine teslim etmektir, Allah'a kullukta kul hakkına yer vermemektir, insan olamadan Müslüman olunamayacağını bilmektir.

Bu vesileyle, şehitlerin efendisi, masum İmam Hazreti Hüseyin ve onunla Kerbelâ'da şehit olanları rahmetle ve minnetle yâd ediyorum.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Gündem dışı üçüncü söz, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Malatya Milletvekili Sayın Ömer Faruk Öz'e aittir.

Buyurun Sayın Öz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 30'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FARUK ÖZ (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 30'uncu yıl dönümü sebebiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, aşure günümüzü kutluyorum ve şunu belirtmek istiyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi, Sayın Başbakanımızın başkanlığında, iktidara geldiğimiz günden bugüne kadar bu ülkede yaşayan 76 milyon insanın inandığı değerler ölçüsünde yaşaması içi her türlü hak ve özgürlükleri yerine getirmektedir, hiç kimseye karşı baskı ve zulüm söz konusu değildir. Biz, hiçbir zaman dini istismar etmedik, dini inandığımız gibi yaşamaya çalıştık ama inanmadığı şeyi yaşamaya çalışanlar veya inanmadığı şeyi yaşıyormuş gibi göstererek din istismarı edenleri de bu halkımız görmektedir.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Niye üzerine alındın, bir sıkıntı mı var?

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Kanuni Sultan Süleyman devrinde 50 bin şehitle vatan topraklarına kattığımız Kıbrıs, üç asır Osmanlı idaresinde kalmış, 1878 yılında hükümler hakkı saklı tutularak İngilizlerin idaresine devredilmiştir, bilahare de buranın yönetimi İngilizlere bırakılmıştır.

İngilizlerin Ada'yı 1960 yılında Rumların ve Türklerin ortak yönetimine terk etmesiyle bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur. Türk ve Rumlara eşit hak ve yetki temelinde hassas bir denge üzerine kurulan yeni devletin kuruluş anlaşmasına Türkiye ve Yunanistan garantör devlet olmuşlardır. Ama ne yazık ki, gelişen süreç içerisinde Rumların Enosis'i gerçekleştirme ve Kıbrıs'ın tümünü Rumlaştırma noktasındaki mücadeleleri sebebiyle bu uzun vadeli olamamıştır.

Değerli milletvekilleri, Kıbrıslı Türklerin topyekûn katliamını içeren insanlık dramı ve vahşet yıllarca sürmüş, ana vatan Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini kullanarak 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Barış Harekâtı'nı gerçekleştirmiştir. Ben, bu vesileyle, Kıbrıs Barış Harekâtı'nı gerçekleştiren merhum Başbakan Ecevit'i ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan Hocamızı rahmetle ve burada şehit olan kardeşlerimizi de şükranla anıyorum.

Varlığını ve temel haklarını koruyabilmek adına kendi vatanında vatandaş olmanın getirdiği her türlü haktan yoksun yaşamaya mahkûm etmek isteyenler, karşısında Türk halkı ve Türkiye Cumhuriyeti devletini bulmuşlardır. Soydaşlarımızın insanca yaşama adına verdiği onurlu mücadelenin sonunda Kıbrıs Federe Meclisi 15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurmuşlardır.

Değerli milletvekilleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun üzerinden henüz otuz yıl geçmesine rağmen ana vatan Türkiye güvencesi altında birçok imkânlarla karşı karşıya getirilmiştir. AK PARTİ hükümetleri döneminde siyasi, ekonomik ve kültürel alanlarda tarihî atılımlar gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, uluslararası arenada kazanımlarımızdan vazgeçmeden, uzlaşmaya dayalı siyaset izlenmiş, Ada'da kalıcı, adil ve kapsamlı bir anlaşma sağlanması için sürekli gayret sarf edilmiştir. Çok kısa sayılabilecek bir sürede siyasi çalışmalar netice vermiş, geçtiğimiz dönemde Annan Planı çerçevesinde Türk tarafının uzlaşmaz tavrı nedeniyle suçlanmasının sebebi... Türk tarafının "kabul", Rum tarafının "ret" vermesiyle Türklerin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türk tarafının ne kadar barıştan yana olduğunu da ispat etmişlerdir. 2004 yılında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletlerdeki Annan Planı da bunun en bariz örneğidir.

Siyasal faaliyetlerin yanı sıra, Kıbrıslı kardeşlerimizin refahı ve kalkınması için her biri birbirinden önemli faaliyetler yerine getirilmiştir. Dünyada tek olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin Anamur'dan Kıbrıs'a deniz altından su götürme projesi tamamlanmak üzeredir. 2014 yılı Mart ayında inşallah 500 milyon doları geçen bir harcamayla Kıbrıs Türk halkı hem içme suyuna hem de sulama suyuna kavuşmuş olacaktır. Kıbrıs davasına sahip çıkmak budur. Kıbrıs davası, orada yaşayan kardeşlerimizin hem uluslararası tanınırlığı hem de orada yaşayan kardeşlerimizin kendi ayakları üzerinde durma noktasında... AK PARTİ hükümetleri döneminde Türkiye'de neler yapılıyorsa aynıysa Kuzey Kıbrıs'ta da yapılmaya devam edilmiştir. Bu çerçevede, duble yollar, alt geçitler, üst geçitler, turizm alanındaki yatırımlar ve özellikle de öğrenim görmek isteyen öğrencilerimizle ilgili yapılan yurtlar bu işin en bariz örneğidir.

Şunu net olarak belirtmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti, devletiyle, milletiyle ve Hükümetiyle her daim Kıbrıslı kardeşlerimizin yanındadır, olmaya devam edecektir. Bu vesileyle, bağımsız bir devlet olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 30'uncu kuruluş yıl dönümünü ve soydaşlarımızın bağımsızlık gününü tebrik ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öz.

60'ıncı maddeye söz vereceğim.

Sayın Şeker...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Şeker'in, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 14 Kasım Dünya Diyabetle Mücadele Günü. Dünya Sağlık Örgütü 2025 yılında dünyada 300 milyon diyabetli olacağını söylemişti ama bugünden dünyada 400 milyona yakın diyabetli var. Türkiye'de 2000 yılında yapılan çalışmada 7,2 olan diyabetli sayısı bugün 13,7'ye ulaşmıştır. Çok ciddi şekilde bir sağlık sorunu olan diyabetin tüm dünyada eradike edilebilmesi için, devletlerin yanında sivil toplum örgütlerinin de çok ciddi çalışmaları lazım, bunun için de en büyük mücadele obeziteyle olan mücadeledir.

Bu vesileyle diyabetle mücadelede emeği geçen tüm sağlık çalışanlarına buradan saygılarımı ve şükranlarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Serindağ...

2.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Gaziantep Kâmil Ocak Stadyumu'nun yerine TOKİ tarafından yapılması planlanan AVM projesine ilişkin açıklaması

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Gaziantep Kâmil Ocak Stadyumu 18 bin seyirci kapasitelidir. Şehrin en merkezî yerindedir. AKP Hükümeti bu stadyumu yıkmak ve şehirden uzak, ulaşımı zor bir alana yeni bir stadyum yapmak istemektedir ve mevcut stadyumun yerini de TOKİ'ye AVM yapılmak üzere devretmiştir.

Gaziantepililer bu projeye karşı çıkmaktadır. AKP'li milletvekilleri ve Sayın Bakan dâhil bu projeyi benimsemediklerini, istemediklerini ifade ediyorlar. Şayet bu doğruysa, istemiyorlarsa, bir an önce bu projeden vazgeçilmeli, şehrin sakinlerinin ve sivil toplum örgütlerinin istediği şekilde bir proje yapılmalıdır.

Bu proje bir ihtiyaçtan doğmamıştır, tam tersine mevcut stadyumun yeri rant peşinde koşanların iştahını kabartmıştır. Şayet stadyum yıkılacaksa, yeni bir stadyum yapılacaksa, ya yeni yapılacak stadyum eski stadyumun yerine yapılmalı ya da eski stadyumun yeri kent meydanı olarak düzenlenmelidir, Gaziantepililer de bunu istemektedirler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bugün 15 Kasım. 1944 15 Kasımında Ahıska Türkleri ağır şartlar altında bir gecede topraklarından sürüldüler ve ne yazık ki bir daha yurtlarına dönmelerine müsaade edilmedi.

Bu talihsiz gecenin üzerinden tam altmış dokuz sene geçti, fakat Ahıskalıların dramı bitmedi. Onların yurtlarına dönmesiyle ilgili yapılan anlaşmaların bölge barışı açısından son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

Sürgünün 69'uncu yılında, aynı zamanda Ahıska Türkü torunu olarak, onların bitmeyen dramının son bulması dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkkkan...

4.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu yıl dönümüne ve vefatının 33'üncü yıl dönümünde Mehmed Zahid Kotku'yu rahmetle andığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, bugün 14 Kasım, Türk tarihinde bir vahşet günü, Ahıska sürgününün yıl dönümü. 14 Kasım 1944 gecesi bütün Ahıskalı Türkler Stalin'in emriyle vatanlarından zorla sürgün edildiler. 40 binden fazla Ahıskalı erkek de İkinci Dünya Harbi'nde Alman cephesine gönderildi. Savaşın bitişinde Ahıska'da geri kalan ihtiyar, kadın ve çocukların tamamı eski yük vagonlarına doldurularak Orta Asya'ya sürgün edildiler. Savaşa giden Ahıska erkeklerinin çoğu da muhtelif cephelerde öldüler. Sağ kalanlar ise evlerine, köylerine döndüklerinde yakınlarından hiçbirini bulamadılar. Bu kardeşlerimiz zulme uğramaya devam ediyorlar. Türkiye, çeşitli vesilelerle herkese vatandaşlık verirken Ahıska Türklerine vatandaşlık vermemek için her türlü zorluğu çıkarmaktadır.

Sayın Başkan, bugün, aynı zamanda, vefatının 33'üncü yıl dönümü vesilesiyle gönül ehli, Türkiye'mizin müstesna İslam âlimi Mehmed Zahid Kotku hocamızı rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

5.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun, iktidar partisinin sandığa saygı duymadığına, Adana Büyükşehir Belediye Başkanının sandıktan çıkmasına rağmen hâlâ görevinin başında olmadığına ve Osmaniye'nin Toprakkale ilçesine bağlı Tüysüz Belediyesinin kapatılmasını şiddetle protesto ettiğine ilişkin açıklaması

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, son dönemde en fazla kullanılan kelimelerden birisi "demokrasi." Hatta bir de bunun önüne "ileri" kelimesi eklendi, "ileri demokrasi"den bahsediliyor, bol bol da demokratikleşme paketleri görüyoruz. Bu kavramdan bahsedilirken hep de sandığa karşı bir saygı var, "Sandıktan çıkana saygı duymak lazım." vesaire diye ama iktidar partisi sandığa hiç saygı duymuyor. Adana'da bir büyükşehir belediye başkanı var, sandıktan çıktığı hâlde hâlâ görevinin başında değil.

Benzer bir uygulamayı Osmaniye'nin Toprakkale ilçesinde yaptı iktidar partisi. Tüysüz beldesinin organize sanayi bölgesindeki elektrik tüketim vergisinden dolayı almış olduğu geliri elde edebilmek adına, Toprakkale Belediyesine kaydırabilmek adına Tüysüz Belediyesi 11 Ağustos 2013 günü Resmî Gazete'de yayınlanan bir kararla kapatıldı. Bunu şiddetle protesto ediyorum. "Demokrasi sözde değil özde olur" demişlerdi, ne kadar isabetli söylemişler.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu...

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'nun, Kahramanmaraş Tapu Sicil Müdürlüğü'nün fiziki şartlarına ve tapu müdürlüklerinde çalışan personelin özlük haklarında düzenleme yapılmasını istihdam ettiğine ilişkin açıklaması

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Kahramanmaraş Tapu Sicil Müdürlüğü -üzülerek ifade ediyorum- çok eski, köhne ve küçücük bir binada çalışmakta. Orada günlük işlerini takip eden Kahramanmaraşlı vatandaşlarımız havasızlık ve kötü bir atmosferin içerisinde işlerini yaptırmak durumunda kalıyorlar. Keza yine çalışanlar da öyle. Kahramanmaraş, büyükşehir belediyesi oldu. Kahramanmaraş'a yakışır tapu müdürlüklerinin ilçelerimize göre yeniden organize edilmesini arzu etmekteyim.

Bununla beraber, orada çalışan personelimizin, tüm tapu müdürlüklerinde çalışan personelimizin özlük haklarında ve fazla mesailerinde yeniden bir düzenleme yapılmasını istihdam ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Hazreti Hüseyin'in şehit edilmesi nedeniyle tutulan yasa ve Mersin Akkuyu'da yapılacak nükleer santrale ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Hazreti Hüseyin'in şehit edilmesi nedeniyle tuttuğumuz yasin anlamı sadece üzüntü değildir. Bu yas, yezit anlayışına karşı duruşun da önemli bir simgesidir; bu yas, insan onurunun en yüce değer olduğunun da bir ifadesidir, herkesin bunu böyle bilmesi gerekir.

Sayın Başkan, Enerji Bakanı ve Orman Bakanını yan yana görmüş iken bir konuya da temas etmek istiyorum. Geçenlerde Akkuyu'da yapılacak olan nükleer santral alanını gezdim ve hummalı bir çalışma olduğunu gördüm, ÇED raporu olmadığı hâlde. Çalışmanın nedenini sorduğumda "Taş ocağı işletiyoruz." diye enteresan bir cevap verdiler ve Mersin halkının âdeta zekâsıyla dalga geçtiler.

Şimdi, ben, Sayın Orman Bakanına soruyorum: Taş ocağı inşa edilen ya da işletilen bir yerde yangına karşı 20 bin ağaç kesilir mi yol yapmak için? Veya aynı şekilde Enerji Bakanına da soruyorum: ÇED raporu almadan "Burada taş ocağı işletiyorum." mantığıyla Ruslara nükleer santral yaptırmayı ne kadar doğru buluyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öz...

8.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, muharrem ayına ilişkin açıklaması

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, bu ay muharrem ayı. Muharrem ayı, ay takvimine göre yılın ilk ayıdır, Nuh Tufanı'nın son günüdür, Nuh Tufanı'nda elinde en son kalanlarla aşurenin pişirildiği gündür, ehlibeytin katledildiği gündür. Dolayısıyla, bu ayda oruç tutmak, şehitler şahı İmam Hüseyin'in ve yol arkadaşlarının soylu mücadelesini yüzyıllar sonra bile inançla, kararlılıkla ve azimle yaşatmak demektir.

Bu ayda oruç tutanların oruçlarının Tanrı katında kabul edilmesini niyaz ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Baluken...

9.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Seyit Rıza ve arkadaşlarını idamlarının 76'ncı yıl dönümünde saygı, şükran ve rahmetle andıklarına ve Dersim katliamının hesabını Türkiye halklarıyla birlikte mutlaka soracaklarını ifade etmek istediklerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Dersim direnişinin önder ismi Seyit Rıza ve arkadaşlarını idamlarının 76'ncı yıl dönümünde saygıyla, şükranla ve rahmetle anıyoruz. Yetmiş altı yıl önce uygulanan idamlarla tekçi, asimilasyoncu politikalara karşı başkaldıran özelde Dersim halkının, genelde Kürt halkının iradesi teslim alınmaya çalışılmıştır. Seyit Rızaların idamları ile eş zamanlı olarak da Dersim'de on binlerce insanımız mağaralarda katledilmiştir. Bu katliamı ve idamları yapanları kınıyoruz. Seyit Rıza ve arkadaşlarının mezar yerlerinin hâlâ belli olmamasının, Dersim katliamıyla hâlâ bir yüzleşme yapılmamasının, Dersim adının hâlâ yasak olmasının kabul edilemez olduğunu belirtiyoruz. Dersim halkı Seyit Rıza ve arkadaşlarının gösterdiği yolda bugün de özgürlük mücadelesine devam etmektedir. Bizler de Barış ve Demokrasi Partisi olarak bu özgürlük mücadelesinde Dersim halkının yanında olduğumuzu, Dersim katliamının hesabını da mutlaka Türkiye halklarıyla birlikte soracağımızı ifade etmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

10.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, kamuoyunda "yaşa takılanlar" olarak bilinenlerin emeklilikle ilgili mağduriyetlerinin giderilmesi için Hükümeti göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Başkan, Türkiye'de her emeklinin yaptığı gibi, kanunun tanıdığı, primlerini süresi içerisinde yatırmış, iş yerlerinden ayrılmış ancak yaşları sebebiyle emekli olamamış, bugün yaşları itibarıyla yeni bir iş bulamayan, işsiz kalarak kendi geçimlerini temin etmekte güçlük çeken, "yaşa takılanlar" diye kamuoyunda bilinenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında Hükümeti tekrar uyarıyor, göreve davet ediyorum. Önümüzdeki günlerde İzmir'de büyük bir miting yapacaklar, yürüyüş yapacaklar, tepkilerini dile getirecekler. Ülkenin her yerinde tepkilerini, bu haklı taleplerini dile getirdikleri hâlde Hükümetin bu noktada duyarsız kalmamasını, bu yaraya bir çözüm bulmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ünüvar...

11.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ın, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 14 Kasım Dünya Diyabet Günü. Diyabet bu çağın en popüler hastalıklarından biridir, her geçen gün sayıları da artmaktadır. Düzenli egzersiz, dengeli beslenme ve bilinçli yaklaşımla hem hastalık önlenir hem de hayatı olumsuz yönde etkileyen sonuçları hafifletilebilir. 14 Kasım vesilesiyle diyabetli vatandaşlarımıza sağlıklı, uzun ömürler diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Ben de diyabetliyim, onun için sağ olun; diyabet konuşması yapanlara teşekkür ediyorum.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Size de sağlıklı, uzun ömür diliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi...

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmelerinin 69'uncu ve Naim Süleymanoğlu'nun Melbourne Olimpiyatları'nda 3 altın madalya kazanmasının 20'nci yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ahıska Türklerinin yurtlarından sürgün edilmesinin yıl dönümünde sürgünlerin, acıların yaşanmadığı bir dünya diliyorum.

Bugün, ayrıca, Naim Süleymanoğlu'nun, "tüm zamanların en iyi haltercisi" olarak isimlendirilen büyük haltercimizin Melbourne Olimpiyatları'nda 3 altın madalya kazanmasının yıl dönümü. Böylesi büyük başarıların Türk sporunda yaşandığı günler dileğiyle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Naim Süleymanoğlu'na sevgilerimizi gönderiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunun (KPK) 73'üncü Genel Kurul toplantısının 5-6 Aralık 2013 tarihlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 31/10/2013 tarih ve 57 sayılı Kararı ile uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1333)

13/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunun (KPK) 73'üncü Genel Kurul toplantısının 5-6 Aralık 2013 tarihlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılması Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 31 Ekim 2013 tarih ve 57 sayılı Kararı ile uygun bulunmuştur.

Söz konusu toplantının Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacağı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Başbakanlığın bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

2.- Başbakanlığın, Siirt Milletvekili Gültan Kışanak hakkında tanzim edilen Anayasa Komisyonu ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyonunda bulunan soruşturma dosyasının Hükümete iade edilmesine ilişkin tezkeresi (3/1334)

12/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Siirt Milletvekili Gültan Kışanak hakkında tanzim edilen ve ilgi (b) yazı listede Başkanlığınıza gönderilen soruşturma dosyasının yeniden değerlendirilmesi için evrakın ve fezlekenin iadesinin talep edildiğine dair Adalet Bakanlığından alınan ilgi (c) yazı sureti ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bekir Bozdağ

Başbakan Yardımcısı

BAŞKAN – Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonunda bulunan (3/950) esas numaralı dosya Hükûmete geri verilmiştir.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum:

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- BDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, demokratik açılım sürecinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/778)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hükûmetin geçen yıl başlattığını açıkladığı açılım sürecinin bir türlü açılıma dönüşmemesi, demokratik adımların atılamaması ve çatışmalı ortamın yeniden başlamasının nedenlerinin bütün boyutlarıyla araştırılarak, alınacak önlemlerin ve yürütülecek politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hasip Kaplan

Şırnak

BDP Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün "Güzel şeyler olacak." demesi ile başlayan, AK PARTİ Hükûmetinin önceleri "Kürt açılımı", sonra da "demokratik açılım", "Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi" olarak adını değiştirdiği; proje nedeniyle koordinatör olarak görevlendirilen İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay'ın emek ve meslek örgütleri, aydınlar, sanatçılar, siyasetçiler, siyasi partilerle yaptığı görüşmeler sonrası kapsam ve içeriği belirlenemeyen ve zamana yayılan çalışmalar tıkanma noktasına gelmiştir.

Dağdakileri indireceğim derken Habur'dan gelen barış gruplarının önce serbest bırakıldığı, sonra tutuklandığı; DTP ve BDP üye, yönetici, belediye başkanları dâhil 7 bin kişinin "KCK soruşturmaları" adı altında tutuklandığı, operasyonların hız kesmediği; Doğu ve Güneydoğu bölgesinde yaygın insan hakları ihlalleri yaşandığı bir süreç sonucunda PKK'nin tek taraflı ateşkes sürecini sona erdirmesi ile ülke çapında yaygın çatışmaların çıktığı tehlikeli bir sürece gelinmiştir.

12 Eylül askerî darbe Anayasası'nın tamamının değiştirilmesi yerine kısmi yama bir değişikliğe gidilmesi, militarist kurumların lağvedilmemesi, MGK'nın, YÖK'ün, ırkçı, tekçi anlayışın kaldırılmaması, Kürtçe ana dilde yayın, eğitim yasağının sürdürülmesi, anayasal vatandaşlığın tanımının etnisiteden arındırılmadığı, farklı kültür, inanç gruplarına ayrımcılığın sürdürülmesi dikkate alındığında, siyasi partiler ve seçim yasalarında değişikliğe gidilmediği, yüzde 10 seçim barajı, yüzde 7 hazine yardımı barajının korunduğu, AB reformlarının uygulanmadığı, Terörle Mücadele Kanunu, TCK'nin 215, 216, 220, 301 gibi maddeleri ile yasaların sürdürülmesi, bölgesel dengesizliklerin giderilmediği görülmüştür.

Askerî vesayetın yanı sıra yargı vesayetinin geliştiği, demokratik toplum olmanın gereklerinin yerine getirilmediği, Hükûmetin milliyetçi propaganda sonucu yaklaşan seçimler nedeniyle geri adım attığı, beceriksizliğini, kırılan basiretini, diyalog süreçlerini kapatarak sorumluluğu BDP'ye atmaya çalıştığı dikkate alındığında; Osmanlı'dan cumhuriyete miras kalan "Kürt sorunu" "asayiş sorunu" olarak ele alındığı, teşhisinde yanlıya düşüldüğü, sorunun çözümünün askere havale edildiği, çözümünün demokratik siyaset ve Meclis dışında arandığı, ülkenin acılı bir sürece girdiği dikkatleri çekmektedir.

İnsan hakları, hukuk, siyasi temsil, demokrasi sorunu olarak Kürt sorununun çözümü tarih, sosyoloji, kültür/kimlik, ekonomi ve siyasi platformlarda aranması gerekirken, çözüm projeleri sunamayan partilerin, tezkere/operasyon, inkâr yanılışında ısrar ettikleri görülmektedir.

Açılım süreci neden açılmadı? Paketin içi neden doldurulamadı? Neden çözüm bulunamadı? Sorun neden Mecliste tartışılmıyor? Neden acılı bir sürece gidildi? Hükûmet nerede hata yaptı? Kısa, orta ve uzun vadede ne yapmak lazım? İşte tüm bu sorunların cevaplanması, acılı çatışma sürecinin sona erdirilmesi için Meclis araştırması açılması ve bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

2.- BDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/779)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yerel basın, günümüzde oldukça sıkıntılı günler geçirmekte, bir takım yanlış politikalar ve siyasal iktidarların göz ardı etmesi sonucu, varlık mücadelesini sürdürebilme çabası içine girmiştir. Yerel basının sorunlarının bütün boyutlarıyla araştırılarak tespit edilmesi, önlem alınması, alınacak önlemlerin ve yürütülecek politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hasip Kaplan

Şırnak

BDP Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Yerel basın, kendi bölgelerinde yaşayanların her türlü sorununu ve bu sorunların karşısında üretilebilecek çözüm önerilerini gündeme getiren, tartışan, yerel yönetimle merkezî yönetim arasında köprü işlevi gören, halkın gözü kulağı olduğu kadar yerel yönetimin dili de olan, yerel basının bir yönüyle ülke basınına malzeme sağladığını ve onları uyarıcı görevler görmektedir.

Türkiye'de, bir zamanlar İstanbul basınıyla yarış eden hatta onu geride dahi bırakan yerel basın, günümüzde oldukça sıkıntılı günler geçirmek, birtakım yanlış politikalar ve siyasal iktidarların göz ardı etmesi sonucu varlık mücadelesini sürdürülebile çabası içine girmiştir.

Hâlen Anadolu'nun pek çok kentinde teknolojinin en basit imkânlarından dahi yoksun olarak çıkarılan gazeteler vardır. Anadolu'da pek çok gazetede görev yapan gazeteciler çok düşük maaşlarla, hatta cep harçlığıyla ve hiçbir sosyal güvencesi olmadan çalışmaktadır ki, dolayısıyla da bunların tamamına yakını geçimini sağlamak için gazetecilik dışında ikinci bir iş yapmak durumunda kalmaktadır.

Ekonomik yönden oldukça kısıtlı imkânlar dâhilinde hayatta kalma mücadelesi veren pek çok yerel basın ve yayın kuruluşlarında, ihtiyaçtan kat kat az sayıda eleman istihdam edilebilmektedir. Gerçekte, demokrasinin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi açısından henüz tekelleşme ağına düşmemiş özgür, tarafsız, yerel basının tarafsızlığını koruyabilmesi için gerekli ortamın sağlanması gerekmektedir. Bu ortam, gerek teknolojik altyapı gerek donanım gerekse yerel basın mensuplarının iyi ücretlerle çalıştırılabilmesi ve bu sayede etik açısından, bağımsızlık açısından sağlanacak rahat ve gelişmiş bir ortamdır.

Çok sesli ve özgür bir basının demokratik sistemin korunması ve güçlendirilmesinde son derece önemli bir unsur teşkil ettiği düşünülürse ve yerel basının da ulusal basınla paralel bir seyir takip ettiği göz önünde tutulduğunda, günümüzde oldukça zor günler geçirmekte olan yerel basın yayın kuruluşlarının önemi ve gerekliliği de ortaya çıkar.

Yerel basının gelişmiş olması ve güçlenmesi, yerel iletişimi arttırmakta, bu iletişim yerel yönetimi etkilemekte, bu da yerel demokrasinin, yerel demokratik yönetimin güçlenmesine ve halk tarafından benimsenmesine yardımcı olmaktadır.

Türkiye'de yerel basının sorunları, yaygın basının sorunlarına, birçok yönde benzer özellikler göstermektedir. Gazete okuma oranının düşük olması, halkın isteklerine cevap verilmemesi, yetersiz tirajlar, teknolojilerden akılcı bir biçimde yararlanılamaması, nitelsiz işçi çalıştırılması, çalışanların eğitimine önem verilmemesi, satışı arttırmak için içerik iyileştirmesi yerine magazin haberlerinden ve promosyon kampanyalarından medet umulması, günümüzde yerel basının da gelişmesini, iyileşmesini önleyen temel etkenlerdir. Buna devlet kurum ve kuruluşlarının yerel basına yönelik ilgi eksikliği eklenince, yerel basın yıllardır, kendisine değer verilmeyen, ciddiye alınmayan, sorunlarına çözüm üretilmeyen bir konumda kalmıştır.

Haber toplamak, haberi basmak ve bu basılan haberleri kitleye duyurabilmek için oluşmuş gazeteler ayakta kalabilmek için yeterli maddi güce ihtiyaç duymaktadır. Bugün Türkiye'de ulusal çapta yayın yapan gazeteler için ekonomik sorunlar yerel basına nazaran pek kendisini hissettirmemektedir. Ancak, yerel basınıımız için sorunların başında ekonomik sıkıntılar gelmektedir. Maddi sıkıntı içerisinde olan gazeteler diğer konularda da sıkıntı çekmeye başlayacaktır. Tecrübeli ve eğitimli eleman çalıştıramayacak, bu da gazetenin içerik olarak kalitesizleşmesine neden olacaktır.

Bir yandan yerel iktidar çevrelerinin tazyiki altında olan, bir yandan da merkezin sansasyona açık magazinsel söylemin etkisine kendi çevresinden bile destek göremediği için direnemeyen yerel basının haberlerinin çifte manipülasyona uğradığı da öne sürülebilir. Yerel basının yurt çapında siyasal, kültürel yankılara yol açabilecek nitelikteki haberlerin yaygın basında saptırıldığından, yanlış bilgilendirmelere yol açıldığından yakınmaktadırlar. Bu nedenlerle yerel basının sorunlarının bütün boyutlarıyla araştırılarak tespit edilmesi, önlem alınması, alınacak önlemlerin ve yürütülecek politikaların belirlenmesi amacıyla araştırma komisyonu kurulmasında yarar bulunmaktadır.

3.- Adana Milletvekili Ali Halaman ve 19 arkadaşının, arı ve bal ürünlerinin üretiminde ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/780)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Arı ve bal ürünlerinin üretiminde ve pazarlanmasında yaşanan sorunların araştırılarak ülkemizde arıcılık potansiyelinin etkin ve verimli değerlendirilmesi, ürün kalitesi ve çeşitliliğinin geliştirilerek ekonomik değerinin yükseltilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1) Ali Halaman	(Adana)
2) Bülent Belen	(Tekirdağ)
3) Cemalettin Şimşek	(Samsun)
4) Erkan Akçay	(Manisa)
5) Mesut Dedeoğlu	(Kahramanmaraş)
6) Zühal Topcu	(Ankara)
7) Muharrem Varlı	(Adana)
8) Celal Adan	(İstanbul)
9) Mustafa Kalaycı	(Konya)
10) Mehmet Erdoğan	(Muğla)

11) Alim Işık	(Kütahya)
12) Reşat Doğru	(Tokat)
13) Bahattin Şeker	(Bilecik)
14) Kemalettin Yılmaz	(Afyonkarahisar)
15) Emin Çınar	(Kastamonu)
16) Adnan Şefik Çirkin	(Hatay)
17) Lütfü Türkkan	(Kocaeli)
18) S. Nevzat Korkmaz	(Isparta)
19) Sinan Oğan	(İğdır)
20) D. Ali Torlak	(İstanbul)

Gerekçe:

Ülkemiz geniş yayla sahaları, çiçeklenme için uygun mevsimleri, yapısı, bal verimi yüksek kır çiçekleri, endüstri bitkileri, akasya, kestane, ıhlamur, kızılçam ormanları gibi doğal kaynaklar yönünden arıcılık için son derece şanslı bir ülkedir. Arıcılığımız mevcut durumu itibarıyla önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen bu potansiyelin tam olarak kullanıldığı söylenemez.

Bal, Anadolu'nun çok eskiden beri bilinen besin maddelerinden birisidir. Hititler'in başkenti Boğazköy'de bulunan milattan önce 1300'lere dayalı bazı yazıtlardaki bulgular, arıcılığın eski Anadolu kültürlerinde de önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Ülkemizde bazı yerleşim merkezlerinin isimlerinde de bal sözcüğünün geçmesi, topraklarımızda balın ve balcılığın tarihini net bir şekilde ortaya koyan bir başka açıklama sayılabilir.

Ülkemizin her bölgesinde arı kovanları mevcuttur. Bu kovanlardan da birbirinden farklı lezzette çeşit çeşit bal elde edilir. Doğu Anadolu'da Bitlis, Erzurum, Kars; Güneydoğu Anadolu'da Şemdinli; Orta Anadolu'da Ankara, Konya; Karadeniz'de Anzer Yaylası ile Ege Bölgesi'nin bazı kesimleri bal üretiminin ülkemizdeki çeşitliliğini ve frekansını gösterir. Bu yoğun frekansın, işlek ve yararlı bir ifade biçimiyle arz edilebilmesi için birtakım bilgi ve tecrübe katmanlarının ortak paydaya oturtulması gerekir. Zira, bilgisiz ve tecrübesiz bir üretim anlayışı kazanç değil, zarar getirir. Öte yandan, kalitesiz ve hatta sahte bal üretimi, denetim mekanizmasının işlek olmasının önemini sergilemektedir. Bu açıdan sahte balla mücadele noktasında ciddi yaptırımlar elzemdir.

Bilimsel kaynak ve bu konuda bilgi sahibi bilimsel kurumlar üretimini artırırken, standarda ve pazarlamaya yönelik stratejiler de ülkemizin kazanç hanesini zenginleştirecektir.

Tüm bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizde arıcılığın sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesi için Meclis araştırması açılması büyük yarar sağlayacaktır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- BDP Grubunun, BDP Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından cezaevlerinde yaşanan sürgünlerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planın ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki hak ihlallerinin açığa çıkarılması amacıyla 13/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
14/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14/11/2013 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin Buldan

İğdır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Kasım 2013 tarihinde, Bingöl Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (4310 sıra no.lu) cezaevlerinde yaşanan sürgünlerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planın ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki hak ihlallerinin açığa çıkarılması amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma

önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 14/11/2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisi lehinde ilk söz Van Milletvekili Sayın Özdal Üçer'e aittir.

Buyurun Sayın Üçer. (BDP sıralarından alkışlar)

ÖZDAL ÜÇER (Van) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin en önemli sorunlarından biridir cezaevi sorunları. Cezaevi sorunlarını da ülkemizin siyasal sorunlarından bağımsız düşünmek mümkün değildir. Hele ki bu ülkenin en büyük çözümü bekleyen Kürt sorununun çözümü için atılması gereken birinci adım olarak bütün stratejik değerlendirmecilerin de birinci adıma aldığı cezaevindeki siyasi rehine konumundaki tutsakların serbest bırakılması beklenirken, aksine cezaevinde tecridin, yoğun idari baskıların, tecrit cezalarının, ortak alana çıkma hakkının engellenmesi, tecridin yol açtığı fiziksel ve psikolojik sorunlar, ısınma sorunu, havalandırma hakkının engellenmesi, görüş ve telefon sürelerinin kısalığı, dışarıdan gelen gazete, dergi ve yayınlara ulaşımın engellenmesi, yemeklerin sağlıksız ve kötü oluşu, fiziki koşulların yetersizliği, sürekli görev yapan bir hekimin olmayışı, genel sağlık hizmetleri ve dış sağlığı hizmetlerine erişimde zorluklar, hastaneye sevklerde yaşanan gecikmeler, sevkler sırasında uygunsuz cezaevi araçlarında uzun süre bekletilme, muayene ve tedavi sırasında kelepçelerin çıkarılmaması, muayene ortamında güvenlik güçlerinin bulunması, mahremiyetin göz ardı edilmesi ve sağlık personelinin olumsuz tutumları, ceza infaz koruma memurlarının olumsuz tutumları, birinci, ikinci müdürlerin olumsuz tutumları, hatta yargı mercisinin onların yapmış olduğu şikâyetlere olumsuz tutumları... Sincan Cezaevinde, Bingöl Cezaevinde, Muş Cezaevinde, Erzurum Cezaevinde, Zonguldak Beycuma Cezaevinde, Afyon Cezaevinde, Malatya Cezaevinde, Gebze Kadın Cezaevinde, Van Cezaevinde, Diyarbakır Cezaevinde, Siirt Cezaevinde birçok sorun yaşanmaktadır. Aslında yaşanan sorunların hepsini tek bir kavramla ifade etmeye çalıştığımızda, cezaevlerinde insanlık onuru hiçe sayılmaktadır. Nasıl ki daha öncesinde Diyarbakır Cezaevinde insanlık onuru hiçe sayılarak, insanlar gayrihukuki bir şekilde cezalandırılıyor ve siyasi rehine olarak alıkonuluyorduysa bugün de aynı durum söz konusudur. Sayısı on binlere varan siyasi tutsakların sayısının gün geçtikçe artması, hasta tutuklulara muamelenin çok gayriinsani bir şekilde yapılması; bunlar hangi vicdanla izah edilebilir, hangi düşünceyle izah edilebilir, hangi niyetle izah edilebilir?

Bir taraftan Kürt sorunu demokratik bir şekilde çözülecek, bir taraftan bu ülkede barış olacak, Kürt halkının önderi Sayın Abdullah Öcalan da dâhil olmak üzere, bütün siyasi tutsaklar serbest kalacak umudu gelişirken toplumun birçok kesiminde; hiçbir suçu olmadığı hâlde bile bir keyfi tutumla gözaltına alınan ve F tiplerinde, M tiplerinde, L tiplerinde rehin alınan siyasi tutsaklara yönelen bu insanlık dışı uygulamanın amacı nedir? Bu insanlar sizin rehinelere midir? "Bu insanlara her türlü muameleyi reva görüyoruz, siz ne yapıyorsunuz yapın." diye Kürt halkını tahrik etmeye mi çalışıyor iktidar? İktidar bu anlamda kendi sorumluluğunun farkında değil midir? Adalet Bakanlığı cezaevinde uygulanan her türlü insanlık dışı uygulamanın kendi sorumluluğunda olduğunun bilincinde değil midir? Siyasi tutsakların örgütsel disiplini bozmamak, Türkiye'de gelişebilecek bir barış ortamına olumlu katkı da sunmak için göstermiş oldukları disiplinli duruş neden istismar edilmektedir? Onlar herhangi bir iradi tutum sergilerse Türkiye'de, Kürdistan'da milyonların halk hareketine dönecek bir tutumu sergileyeceği bilinmemekte midir?

Burada şu algı ortaya çıkmaktadır: Bu siyasi tutsaklara, Kürt halkının başta olmak üzere, Türkiye'deki farklı siyasi dinamiklerin yaklaşımı onursal bir yaklaşımdır. Açık belirtiyorum: Türkiye'deki zindanlarda özgürlük mahkûmu konumunda olan bütün arkadaşlarımız bizim onurumuzu temsil ediyorlar, hangi cezayla yatıyor olursa olsun ve onlara yönelim, bizim ve halkımızın onuruna yönelimdir. Bunun bu şekilde algılanması ve bu şekilde önemsenmesi gerekmektedir. Birinci, ikinci müdürlerin, ceza infaz koruma memurlarının, sorumluluğunu bilmeyen, sözüm ona Hipokrat yemini etmiş doktorların uygunsuz muameleleri, mahrem bölgelerde kamera çekimlerinin yapılması, bunların hepsi "Biz bu ülkede barış olsun istemiyoruz, biz bu ülkede birilerini tahrik etmek istiyoruz, birilerinin isyanını alevlendirmek istiyoruz." diye bir tutumun göstergesidir. Çözülemez miydi? Çözülebilirdi. Haksız yere alıkonulan, kendisine ceza verildiğinde dahi şu ana kadar yatmış olduğu süreden dolayı dışarıda olması gereken birçok arkadaşımız şu an sağlık sorunlarından dolayı ölümlerine edelleşiyor. Sabit bir suçu olmadığı hâlde, sabit bir cezası olmadığı hâlde kendisine uygulanan kötü muameleden dolayı, sağlık sorunlarından dolayı, iyi tedavi edilmediği için, zamanında hastaneye yetiştirilmedi diye yaşamını yitiren onlarca yoldaşımız var. Bunlar kimsenin vicdanını sızlatmıyor mu? Bizim vicdanımızı incitiyor, yaralıyor, onurumuzu yaralıyor ve bu konuda bir halk isyanını örgütleme noktasında bir tutum sergileyeceğimizin açıkça AKP Hükûmeti tarafından, Başbakan tarafından, Adalet Bakanlığı tarafından bilinmesi gerekiyor. Siyasi tutsaklara yönelim, bizim ve halkımızın onuruna yönelimdir. Buradan bütün savcılar, bütün Adalet Bakanlığı çalışanlarını, bütün mahkemeleri, bütün Hükûmet yetkililerini uyarıyorum: Ya bu konuda gereken adım derhâl atılır ya da bunun sonucunda halkın vicdanıyla hareketinin sonuçlarına katlanırsınız. "Artık yeter" diyoruz. Açlık grevine giriyor arkadaşlar, biz onlara yalvarıyoruz: "Aman, açlık grevlerine girmeyin." Açlık grevlerine insanlar niçin girer? "Diyaloğa ve çözüme dayalı bir umut kalmadı, ben artık yapacak bir şey bulamıyorum. Ben insani onuruma sarılıyorum, bedenimi ölüme yatırıyorum." diyen insanların eylemidir. Peki, bu insanları ölüme yönlendiren, artık insanlık onurunu korumak için açlık greviden başka, ölüm orucundan başka, bir eylemden başka çaresi olmama psikolojisine sevk eden şey nedir? Hükûmetin kontrolünde yapılan sistematik işkencelerdir. Diyarbakır Cezaevinde geçmişte uygulanan insanlık dışı uygulama ne idiye bugün cezaevlerinde uygulanan uygulama odur. Bunun sorumluluğu Adalet Bakanlığındadır, Hükûmettedir, yargı mercisindedir. Hem keyfi bir şekilde cezaevlerinde tutacaksınız hem de onlara işkence edeceksiniz.

Bunlar da yetmedi, sürgünler başladı. Diyarbakır Cezaevinden, Van Cezaevinden, Siirt Cezaevinden insanlar cezalandırılıyor, alıp Edirne'deki cezaevine gönderiliyor. Peki, onun annesi, babası, yakını nasıl ziyaret edecek? Demek ki ziyaretçi hakkını da engellemeye dönük bir tecrit uygulaması yapılmaktadır. Peki, annesini, babasını, kardeşini çoluğunu çocuğunu cezalandırma hakkı kimde var? Eğer bir devlet varsa kanunlarla vardır, kanunlar da demokratik uygulamalarla kendini insan yaşamına hizmet etmek üzere kurgulanmış insanların belirlemiş olduğu şeylerdir. Eğer bu ülkede kanunlar birilerinin onuruna zede vermek için, birilerinin onurunu yok saymak için araç olarak kullanılıyorsa bu konuda herkes haddini bilsin, müdürler de, savcılar da, hâkimler de, bakanlar da, Başbakan da. İnsanlık onurunu, insanlık haysiyetini zedeleyecek hiçbir tutuma bizim kayıtsız kalmayacağımızın bilinmesi lazım ve bu konuda biz Hükûmet yetkililerini sorumluluğa davet ediyoruz. Siyasi tutsaklar onurumuzdur, onurumuza yönelen her türlü yönelime karşı kayıtsız kalmayacağımızın bilinmesini istiyoruz.

Ben, ülkemizde yaygın olan barış ve çözüm umudunun pekişmesi ve kamuoyunun gönlünde beklenti olarak siyasi tutsakların derhâl serbest bırakılması düşüncesine yönelik bir adımın atılması, Türkiye'deki bütün siyasi tutsakların, Kürt halkının önderi Sayın Abdullah Öcalan da dâhil bütün siyasi tutsakların serbest kalması umuduyla Genel Kurulu selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Üçer.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisinin aleyhinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Turan'da.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; BDP grup önerisi aleyhine söz aldım grubumuz adına. Öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Mecliste bir teamül var diye düşünüyorum: Özellikle, grup önerilerinde, ilk konuşan arkadaşımızın derdini daha iyi anlattığını, konuyu daha iyi ifade ettiğini, bizim de cevap verirken buna göre cevap vermemiz gerektiğini düşünüyorum. Az önceki çok kıymetli arkadaşımızın bu kadar sert konuşmasına, bu kadar agresif davranmasına hiç gerek olmadığı kanaatindeyim. Hukuki bir mesele varsa bu meseleyi beraber değerlendiririz, sorun varsa bunu çözeriz diye düşünüyorum.

Bizler, cezaevlerindeki...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Hukuki mesele var.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ben sizi dinledim, siz de beni dinlerseniz sevinirim; hiç konuşmadım, bir izin verin.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Benim davranışlarım üzerine yorum yapıyorsun.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Az önce sayın vekilimiz dedi ki: "Herkes haddini bilecek." Ben diyorum ki: "Evet, herkes haddini bilecek." Onu net söylüyorum.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Evet, herkes haddini bilecek, sen de bileceksin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, cezaevlerinde hiçbir değişiklik yokmuş gibi, insani anlamda, ailelerle ilişkiler anlamında, sağlık anlamında, fiziki koşullar açısından sanki hiçbir yeni değişiklik yokmuş gibi ifade edilmesinin adaletten uzak, vicdandan uzak bir yaklaşım olduğunu düşünüyorum.

Bizler, cezaevinde "Sağdan birini, soldan birini asın." anlayışından bu günlere geldik. Bizler, daha geçen hafta kararı verilen Engin Ceber davasının... Yani cezaevinde, polis noktasında, sokakta işkence görerek öldürülen insanların hesaplarının sorulmadığı günlerden bu günlere geldik. O yüzden, ben "insaf" diyerek başlamak istiyorum.

Bakınız, değerli arkadaşlar, her partinin, her hükümetin bir güzel tarafı vardır, belki ikinci bir tarafı vardır ama AK PARTİ'nin kurulduğu günden bugüne adaletle ilgili, insan haklarıyla ilgili, demokrasiyle ilgili iddiası ilk günkü kadar canlı ve heyecanlı.

Bizler, siz istediniz diye değil, insan olduğundan dolayı, cezaevinde kim varsa Allah'tan bugüne gelmesine bağlı olarak hakları olduğundan dolayı iyileştirmeler yaptık; bunlardan bir kısmını 4 partinin ortak ittifakıyla beraber yaptık. Daha geçen yasama döneminde yaptıklarımız, adli kontrol gibi, denetimli serbestlik gibi birçok düzenleme daha kamuoyunun çok yakın hafızasının gündeminde.

Değerli arkadaşlar, bu dil doğru bir dil değil. Ülkemizde, son bir yıldan beri hepimizin gururla takip ettiği, bir kardeşlik havasının esmeye başladığı, son bir yıldan beri şehit haberinin gelmediğinin, ölüm haberinin gelmediğinin gururunu yaşadığımız bir zamanda sadece bağırarak çağırarak, kızarak gündem yapmanın bu dile faydası olmadığı kanaatindeyim. Eksik varsa bizim eksikimiz, çözeriz; cezaevinde yanlış varsa bizim işimiz, çözeriz ama daha geçen hafta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin gündemindeki Türkiye'ye ilişkin davalarda yüzde 25 düşüş olduğunu hep beraber yaşadık, gördük; ben bununla gurur duyuyorum. Daha geçen haftalarda yapılan düzenlemelerle inancına bağlı yemek tercihinin bütün mahkûmlara verildiğini hep beraber gördük. Daha geçenlerde yapılan düzenlemelerle insan hakları adına yapılan çalışmalarda, demokrasi paketinin içerisinde olan çalışmalarda hep beraber keyifle gördük, merkezimizde insan var arkadaşlar.

Bakınız, bundan birkaç gün sonra, Diyarbakır'da, hepimizin yakından takip ettiği, Sayın Başbakanın da katılacağı bir toplantı olacak. Türkiye'deki terörün bitirilmesine ilişkin iddiamızın ne kadar reel olduğuna ilişkin ciddi bir gündem. Ben isterdim ki buraya çıkan arkadaşlarımız, âdeta otuz yedi yıldan beri Türkiye'ye gelemeyen -az önce gazeteden aldım- Şivan Perwer'in babasının diline sahip olsaydı. Diyor ki Şivan Perwer'in babası: "Ben 90 yaşındayım, Kürt'üm ama Türk Bayrağı altındayım. Oğlumü özledim." Bu dil önemli bir dil arkadaşlar.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Konu cezaevleri, Şivan Perwer'in şarkıları değil.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Türk'üyle, Kürt'üyle 76 milyonun beraber yaşayacağı bu ülkeyi beraber inşa edeceğiz.

Cezaevlerinde yapılan çalışmalarda, cezaevlerinde nakle ilişkin mevzuatta yanlışlık varsa beraber konuşuruz, bir daha söylüyorum ama bu dille konuşulmaz, bu dil çözüm üretmez. Beraber çözüm üreteceksek bu dille çözüm üretilmez. Bakınız değerli arkadaşlar, vaktim olmadığı için ayrıntıya girmeyeceğim ama hepimizin bildiği, teröre son otuz yılda 400 milyar dolara yakın para ayrıldığından yani diğer bir ifadeyle 10 tane GAP projesinin, 75 tane Atatürk projesinin, 50 bin kilometre duble yolun maliyeti olan ve 30 bin cana mal olan, askerimizin, polisimizin ailelerini perişan eden bu sürecin bitmesi en büyük derdimiz. Herkes dilini gözden geçirmek zorunda.

Biz hep beraber, tüm vekil arkadaşlarımızla beraber seçim bölgelerimizi gezdik yazın. En çok önümüze çıkan konulardan bir tanesi, denetimli serbestlikle ilgili şikâyetlerdi. "Cezaevinde adam kalmadı, niye böyle yapıyorsunuz?" dediler. Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin gerçekleri var, beraber bu masaya bakacağız. Öyle tek taraflı bakarak, sadece deve kuşu gibi kafamızı kuma basarak "Kendi doğrumuz var başka doğru yoktur." anlayışı doğru bir anlayış değil.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Tamam, öyle yapmayın o zaman, deve kuşu gibi davranmayın.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bakınız, son on yıldan beri bu ülkede 210 tane cezaevi kapandı arkadaşlar, 210 tane cezaevi kapandı. Adalet Bakanlığımızdan aldım az önce notları, 2017 yılına kadar 196 tane daha kapanacak.

SIRRI SAKIK (Muş) – Kaç tane yenisi açılacak?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Biz çalışıyoruz. Zaman zaman nakillere ilişkin problemler var. Arkadaşlar...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sen işkencelerden bahset, sekiz aydır işkence var.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Niye bağıryorsun?

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sen niye bağıryorsun?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ben bağırmıyorum, sakın ol, sakın ol. Hepsini çözeriz.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Deve kuşu da sensin, anlatabiliyor muyum? Ben çok sakınım. İnsanlar ölürken, insanlar katledilirken sen benim üzerimden konuşma yapamazsın.

BAŞKAN – Sayın Üçer, lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu ülke size rağmen çözüm üretecek.

BAŞKAN - Sayın Turan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sayın Başkanım, gündemle ilgili konuşuyorsa konuşsun, benimle ilgili konuşma hakkına sahip değildir.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu ülke sana rağmen sonuç alacak, bu ülke sana rağmen kanı, terörü, her türlü engeli bitirecek. Bu ülkenin kardeşlik atmosferi, tarihten gelen...

BAŞKAN – Sayın Turan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ... medeniyet algısı seni açacak, bu anlayışı açacak, hep beraber kardeş olacağız. Sana rağmen bunu yapacağız, kavgayla olmaz bu işler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Keşke aşmış olsa.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, cezaevlerinde son yapılan düzenlemelerde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine, Birleşmiş Milletlerin ilgili komisyonuna açıldığını, uluslararası anlaşmaların gereği olarak bütün cezaevlerinin denetiminin bu konuda serbest olduğunu hatırlatmak isterim. Yapılan adımlar çok önemli adımlar. Eğer cezaevlerindeki süreci iyi takip etmezsek yanlış yere varırız.

Bakınız, 4 tane eğitim merkezi kuruldu çünkü... Bir daha diyorum: Bizler bugüne "Bir sağdan bir soldan adam astık." anlayışından geldik. 4 tane eğitim merkezi kurulması, daha insani çalışmaların yapılması, daha makul davranılmasının sağlanması için yapıldı. Oraya gelen insandır arkadaşlar, suçu ne olursa olsun. İnsana insan gibi davranmak da bizim insanlığımızın gereğidir. Biz, cezaevlerinin cezadan öte bir rehabilitasyon merkezi olmasını istiyoruz, adamı yok etmekten öte topluma kazandırmanın yolu olsun istiyoruz. O yüzden bunları konuşarak halledeceğiz.

Daha on yıl önce, cezaevlerinde ilaç almak, doktora ulaşmak problemdi. Daha on yıl önce, Bu arkadaşların, bu arkadaşlarımızın aileleriyle görüşmesi sorundu. Hastalığa ilişkin engellemeler, hastalığa ilişkin ertelemeler mümkün değildi. Şu an 160'tan fazla arkadaşımızın -cezaevindeki mähkum- hastalığıyla ilgili, sorunuyla ilgili ertelendi cezaları, bunu hepimiz biliyorsunuz. Disiplin cezalarına karşı itiraz yoktu, bugün mahkemeye itiraz hakkı var bu arkadaşların. İnancı gereği yemek yemekle ilgili sıkıntısı olanlar, vejetaryen olanlar vesaire vardı. Bir sürü not var, bir sürü; hangi birini anlatayım ama makul değil, sorunları da çözer.

Bir daha diyorum: Şivan Perwer'le keşke hafta sonu düet yapacak kadar yüreğiniz olsaydı, beraber keyfiniz olsaydı.

Bir daha söylüyorum: Bağırarak olmaz, kızarak olmaz. Adım atılıyor, bunu görün artık; çözüm üretiliyor, bunu görün artık.

"Efendim, niye nakiller varmış." E, tabii nakil olacak; suçların oranının fazla olduğu yerler var. Siz Diyarbakır'la Çorum'u, Şırnak'la, Çanakkale'yi bir tutabilir misiniz? Suç oranı fazlaysa cezaevinde sıkışıklık olacak ve nakil mecburen gündeme gelecek. Nakiller de hangi mevzuata bağlı yasal olarak, bizler de var, ben size de vereyim isterseniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ortada "suç" diye bir şey yok. Sizin antidemokratik yasalarınız var. Bunların hepsi siyasi...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kaldı ki bir şey daha söyleyeceğim: Nakillere ilişkin problem varsa itiraz hakkı var; 145, 153, hepsini biliyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Onları içeri atanların suçu.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bununla ilgili sorunlar aşılabacaktır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bir şey daha söyleyeceğim. Algı bazen gerçeğin önüne geçiyor maalesef. Bakınız, cezaevlerinde 2002 yılında bulunan insanların yüzde 50'si tutukluymdu; yüzde 50. Bugün cezaevlerinde tutuklu olanların sayısı yüzde 20. AB ortalaması yüzde 24 arkadaşlar.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sen 12 yaşındaki çocuğa on üç yıl ceza verirken, herkes de cezalı olur

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sesi çok çıkan insanların, makamı çok büyük olan insanların, siyasi gücü fazla olan insanların ceza alıyor olması, tutukluluk süresinin uzadığı anlamına gelmez. Çok makul adımlar atıldı, atılmaya devam edecek.

Değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dosyalarda çok önemli düşüşler olduğunu ifade etmek isterim. Engin Ceber'den bahsettim. Türkiye tarihinde şimdiye kadar işkenceyle ilgili en fazla ceza alınan davadır. Hem işkenceyi yapan hem göz yuman hem ihmal eden ilgili müdür ceza almıştır. Hiç mi bunları görmeyeceksiniz. "Deve kuşu" deyince kızılıyorsunuz, hiç mi bunları görmeyeceksiniz? Bir teşekkür etseniz, bir makul davranırsanız...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, niye teşekkür edeceğiz, göreviniz o zaten. Bir katilin cezasını vermek göreviniz zaten. Bunun neresine teşekkür edeceğiz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ..."Şunları yaptık ama olan sorunla ilgili de bunu çözeceğiz." deseniz, hep beraber daha iyi sonuç alacağız diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdiye kadar cezaevlerinde yapılmayan insani düzenlemeleri hep beraber yaptığımızı da takdir ederseniz diye düşünüyorum.

Bu iyileştirmelere rağmen mevzuattan kaynaklanan, insan kalitesinden kaynaklanan, fiziki şartlardan kaynaklanan, ekonomik sorunlardan kaynaklanan ve sizden kaynaklı sorunlarımız tabii ki mevcut. Bunun aşılması için çalışacağız, daha iyi işler yapacağız.

Vaktim olmadığı için toparlamak istiyorum. İzleme kurulu gibi, infaz hâkimliği gibi, İnsan Hakları Kurulu gibi, Kamu Denetçiliği Kurulu gibi, adalet müfettişleri gibi birçok yeni düzenleme yapıldı. Bu düzenlemelere sıkıntı varsa, itiraz varsa iletilebilir, çözüm üretilebilir diye düşünüyorum. Değerli arkadaşlarımız, mevzuatı bu konuda tekrar gözden geçirme görevimiz var. Ben Adalet Komisyonundayım, beraber çalışıp çözmeye çalışacağız inşallah. Onun dışında, özel sıkıntı varsa, problem varsa ben de buradayım, beraber çözeceğiz ama "benim mahkûmum, senin mahkûmun" anlayışı reddedilen bir karardır, reddedilen bir anlayıştır. Her mahkûm eşittir bu hukuk önünde diye düşünüyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Niye aleyhindediniz o zaman? Destek verin.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – O zaman destek verin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu söylüyor, herkesi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, birer birer.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tabii, konuşması sırasında hem Özdal Bey'in yapmış olduğu konuşmaya atfen hem de grubumuza sataşmalar oldu, Özdal Bey cevap verecek.

BAŞKAN – Yani, hem gruba hem Özdal Bey'e...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Özdal Bey cevap verecek.

PERVİN BULDAN (İğdir) – Önce Özdal Bey konuşacak Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Sakık, size de mi sataşıldı?

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, ben bir konuda Genel Kurulu bilgilendirmek istiyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hiç sataşmadım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, bir dakika...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İsim vermedim, sataşmadım, lütfen.

BAŞKAN – Yok, Sayın Üçer'le karşılıklı konuştunuz da...

SIRRI SAKIK (Muş) – Ben Parlamento'yu bir konuda bilgilendirmek...

BAŞKAN – Ha, anladım, tamam, o başka.

Sayın Türkkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, ben sadece bir durum saptaması için söz aldım MHP Grubu adına. "Çözüm süreci" denilen sürecin gele gele bir düte kadar geldiğini Türk kamuoyunun gündemine sunmak istiyorum sadece.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Aman ne seviyeli bir açıklama oldu, tebrik ederim!

PERVİN BULDAN (İğdir) – Bu kadar küçümsemeyin bu süreci lütfen, küçümsemeyin bu süreci. Herkes faydalanacak bu süreçten.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Geldiği nokta bu, düet!

BAŞKAN – Peki, Sayın Üçer, ben size söz vereyim.

Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Van Milletvekili Özdal Üçer'in, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve BDP grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az evvelki hatibin böyle izandan yoksun açıklamalarına bir cevap vermek istiyorum.

Şimdi, insanlar cezaevinde işkenceye uğruyorlar, insanlar sürgün ediliyorlar, açlık grevinde yaşamını yitiriyorlar, muayene olamadıkları için yaşamını yitiriyorlar ve biz onların cenazelerini taşıyoruz...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Gel yardımcı olacağım, gel.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) - ...ve bu hatip kalkıp bana diyor ki: "Diline dikkat et, sakın ha, hiç moralini bozma, efendim, agresif..." Agresiflik bu değil. Biz vicdanın sesini dile getiriyoruz. Bizim vicdanımız artık buna el vermiyor. Eğer bu vicdan sizde yoksa ona bir şey diyemem ama biz artık yüreğimize... Bize "yüreğiniz varsa" diyor, bizim yüreğimiz artık kabına sığmıyor, göğüs kafesine sığmıyor yüreğimiz insanların ölümüne ettiğimiz tanıklıklardan dolayı. İnsanların cenazelerinin cezaevinden çıktığına ettiğimiz tanıklıktan dolayı artık bizim yüreğimiz sizinki kadar taştan değil. Bu konuda hiçbir şey olmamış gibi, dolaptan çıkmış soğukkanlı sözler söylemeyi çok isterdik. Hatta bugün, bu kürsüde "Ülkemizde bir sorun yoktur." deyip, espriler yapıp, gülüp oynayıp burada keyifli bir şeyleri anlatmayı çok isterdik ama maalesef, bu ülkede cezaevinde çocuklara tecavüz ediliyor, ama maalesef bu ülkede cezaevinde insanlara işkence ediliyor, ama maalesef bu insanlar sürgün ediliyor, yaşamını yitiriyorlar, açlık grevlerine giriyorlar.

Şivan Perwer'le düet yapmaya yürek mi dedin? Şivan Perwer "Ah o yemendir, gülü çemendir" türküsü için sürgün edilmedi. Eğer Şivan Perwer de ve siz de Diyarbakır Meydanı'nda^{1(x)}...(x) şarkısını söyleyebilecekseniz o zaman biz düete varız.

Saygılar. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sakık, size 60'inci maddeye göre yerinizden bir dakikalık bilgilendirme sözü veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Muş Milletvekili Sırrı Sakık'ın, Muş Cezaevi'ndeki 61 mahkûmun Tekirdağ Cezaevi'ne götürülürken işkenceye maruz kaldığına ve bunun hangi düzenleme adına yapıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben çok yakın bir tarihte Muş Cezaevinde gece geç saatlere kadar mahkûmlarla, yöneticilerle görüştüm. Gelip bu görüşmeleri, cezaevindeki sorunları medyada, kürsüde seslendirmek yerine yetkililerle paylaştım Adalet Bakanından genel müdürüne kadar ama ne yazık ki gece bir operasyonla Muş Cezaevinden 61 kişi alınıp ta Muş'tan Tekirdağ'a götürüldü ve götürülürken ne işkencelere, ne eziyetlere maruz kaldıklarını bire bir öğrendik. Şimdi, bu hangi hukuk adına yapılıyor? Bu hangi operasyon... Bakın, tutuklamışsınız, Muş'tan, Şırnak'tan alıp Tekirdağ'a götürüyorsunuz, alıp Rize'ye götürüyorsunuz. Ailelerinin hiçbirinin imkânları yok. Yirmi iki yıldır bu insanlar tutsak, çocuklarını göremiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKIK (Muş) – Bunu hangi hukuk, hangi düzenleme adına yaptınız, bunu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- BDP Grubunun, BDP Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından cezaevlerinde yaşanan sürgünlerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planın ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki hak ihlallerinin açığa çıkarılması amacıyla 13/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisinin lehinde son söz, Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba'nın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ben, konuşmama başlamadan önce, Sayın Bülent Turan'a bir iki şeyi ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Biz çıkabiliriz o zaman.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Siz de dinleyin Fatih Bey, dün de siz konuştunuz, siz de belki bir şeyler öğrenirsiniz. Belki öğrenirsiniz, belki vicdana gelirsiniz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Özelse çıkalım, o yüzden...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu Pozantı Cezaevinde 12 yaşındaki çocuklara tecavüz ne zaman edildi? 12 yaşındaki, 13 yaşındaki devletin gözetimindeki çocuklara ne zaman tecavüz edildi?

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – 2001'de!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ve bu tecavülden, utanç duyulacak bu tecavülden bir tek ceza alan, bir tek soruşturmaya uğrayan bir tek devlet memuru var mı?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Var, var.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yok.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Yapma Veli Bey, var.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Kim var biliyor musunuz arkadaşlar ceza alan? Bu haberi yapan Zeynep Kuriş var ve İnsan Hakları Derneği Mersin Şube Başkanı Ali Tanrıverdi var. Onun dışında, Pozantı Cezaevinin birinci müdürü Sincan'a, ikinci müdürü Van Erciş'e müdür oldu, yükseldi. Siz ne yaptınız? Siz, bu tecavüzcüleri korudunuz, siz bu utanç duyulacak tecavüzcüleri korudunuz. Hepimizin çocuğu var. Benim 13 yaşında oğlum var. O tecavüzleri duyunca, o çığlıkları duyunca aklıma oğlum geliyor. Bu, AKP döneminde oldu. Sizin özgürlük anlayışınız... Diyorsunuz ya "Kadınlara özgürlük." Şakran Cezaevinde kadınlara oyuk araması ne zaman yapıldı? Oyuk araması, oyuk... Bakın arkadaşlar, hepimizin kızı var, eşi var, annesi var. Ne zaman yapıldı bunlar? AKP döneminde.

Urfa Cezaevinde başka çaresi kalmayıp, nefes almakta zorlanıp isyan edenler... Ne zaman yaşandı Urfa Cezaevindeki o isyan? Bir kadın diyor ki, gittim dinledim. O cezaevindeki yangında, o isyanda cezaevinin içerisindeydim. BDP Urfa Milletvekili İbrahim Ayhan'la beraber cezaevinin içerisindeydik. Kadının birinin taziyesine gittim, diyor ki kadın, yoksul: "Çocuğumu temizlik yaparak büyüttüm. Temizlik yaparak dalyan gibi, 1,90 boyunda bir çocuk verdim size. Siz bana bir torba kömür verdiniz. Bir torba kömürle evladımı verdiniz." Ne zaman yaşandı arkadaşlar? Ne zaman yaşandı? Bu dönemde yaşandı.

Osmaniye Cezaevinde olağan dışı sakal... Olağan dışı sakal uygulaması kimin döneminde yaşandı? Geçtiğimiz hafta -burada İnsan Hakları Komisyonu üyesi arkadaşlarım var mı bilmiyorum- Adana E Tipi Cezaevini geziyoruz, AKP'li milletvekili arkadaşlar da var; sordum: "Niye hepiniz tıraşlısınız." dedim. Dedi ki: "Olağan dışı sakal yasak." geçen hafta, Adana Cezaevinde. Olağan dışı sakal ne demek arkadaşlar? Sordum. Örneğin, Cüppeli Hoca'nın sakalı olağan dışı mı değil mi? Sakal sadece size serbest arkadaşlar.

Yani, örneğin Antalya'da, geçtiğimiz aylarda -yazın bunu raporlaştırdık, yayınladık- 2 çocuğa tecavüz ediliyor, tecavüz, tecavüz, tecavüz ediliyor 2 çocuğa. Bunu Muğla Milletvekilimiz Nurettin Demir yazdı, gönderdi. Ne yaptınız? Ne yaptınız bunlarla ilgili?

Değerli arkadaşlar, bakın, biz, Cumhuriyet Halk Partisi cezaevi komisyonu olarak nerede sorun varsa, nerede sıkıntı varsa, etnik kimlik, siyasi görüş, rütbe, cüzdanın kalınlığı, cinsel tercihi, hiçbir şeye bakmadan, nerede bir çılgılık varsa, nerede bir haksızlık varsa ulaşmaya çalışıyoruz; kimsenin mezhebine bakmıyoruz, kimsenin siyasi görüşüne bakmıyoruz, kimsenin cinsel tercihine bakmıyoruz.

Değerli milletvekilleri, CHP cezaevi komisyonu Urfa Cezaevinde koşullar yanarken, Pozantı'da, Pozantı Cezaevinde tecavüz çılgınlıkları yankılanırken, Şakran Cezaevinde kadınlara oyuk araması yapılırken, 10 kişinin kaldığı yerde 30 kişi kalırken, insanlar nefes almakta zorlanırken, mapuslar, bakın, mapuslar nöbetleşe uyurken, mapuslar nöbetleşe uyurken Cumhuriyet Halk Partisi var. Altı ay boyunca, altı ay boyunca -bunu da dinleyin, Sayın Hükümet, milletvekilleri dinleyin- duş alamayan mahkûm var. Ne zaman? Geçtiğimiz hafta Adana Cezaevinde bir genç haykırıyor; diyor ki: "Altı ay boyunca banyo yapamadım, annemi, babamı görmeye çıkamıyorum." Niye? "Kokuyorum." diyor "Kokuyorum." Bunu İnsan Hakları Komisyonu üyelerinin yanında söyledi.

Bir başka cezaevi değerli arkadaşlar, bir kadın "Geceleri uyuyamıyorum." diyor. "Niye uyuyamıyorsun?" dedim. "Geceleri kulaklarımı fare kemirir diye, o korkudan uyuyamıyorum." dedi. Nerede? Adana Karataş Cezaevinde. Başka? "Böcek var." diyor, böcek.

Değerli arkadaşlar "Yılan var." diyor, yılan. Cezaevinde yılan var.

Siz ne yaptınız? Siz, izlediniz sadece.

Bilmezsiniz, ailesinden yüzlerce kilometre uzakta olan ve yoksulluktan, fakirlikten altı yıldır oğlunu göremeyen anneler var. Siz bu sevkleri savunuyorsunuz. Muş'tan Edirne'ye gitmek nedir bilir misiniz siz? Bir kadının, bir annenin oğlunu altı yıl boyunca imkânsızlıktan görememesini bilir misiniz siz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, cezaevleri ülkenin turnusol kâğıdı gibidir. Ülkede ne kadar baskı varsa, ne kadar zulüm varsa cezaevinde bunların birkaç katı vardır. Maalesef cezaevlerinde, tip ayırmadan her cezaevinde farklı uygulamalar var.

Değerli arkadaşlar, cezaevlerinde mahpusların yaşadığı problemler, mahpus yakınlarının yaşadığı problemler, bir de cezaevinde "Ötekiler" dediğimiz hasta, engelli, farklı cinsel yönelimi olanlar, çocuklu kadınların yaşadığı problemler. Bunlarla ilgili size kısaca birkaç şey söylemek istiyorum.

Mahpuslar, kaldıkları hapisanenin tipine ve hapisane idaresinin inisiyatifine bağlı olarak değişmekte. E tipi cezaevlerinde en büyük sorun yoğunlukken, bazı insanlar yatmaya yer bulamazken, bazı insanlar tuvaletin önünde yatarken, bazı mahkûmlar nefes almakta sorun yaşarken, F tipinde ise en büyük sorun tecrittir, tecrit, insansızlıktır. F tiplerinde, değerli milletvekili, araştırın görün, keyfi disiplin cezaları fikir ayırmadan yaygındır. F tiplerinde keyfiyet âdeta bir yönetim tarzı hâline gelmiştir. Kimi cezaevlerinde 5 kitap, kimi cezaevlerinde 10 kitap, bazı cezaevlerinde kitap sınırı yok. F tiplerinde ilginç yasaklar var, belki bunları da duyarsınız. Lacivert renk yasak cezaevlerinde, lacivert renk. Niye yasak, niye yasak arkadaşlar? İnfaz koruma memurlarının elbisesine benzediği için. Kırmızı yasak, kırmızı, cezaevlerinde kırmızı yasak. Niye yasak? Sol terör örgütlerini çağırıştırıyor diye yasak. Hâkî yeşil renk yasak. O niye yasak? O da, askerlerin elbisesine benziyor diye yasak. Pantolon sınırı var, ayakkabı sınırı var, tişört sınırı var.

Bütün cezaevlerinde, AKP, dışarıda olduğu gibi herkesin bilgi edinme hakkına da müdahale ediyor. Yandaş medya serbest, yandaş medya serbest, imc, Yol, Hayat, Halk, Cem TV yasak. Bütün uyarılarımıza rağmen yasak, araştırın bakın.

Cezaevlerinin tamamında çıplak arama var. Burada, AKP'nin demokratik anlayışı ortaya çıkıyor. AKP, sadece, kendi gibi düşünen, kendi gibi inananların özgürlüğünü savunuyor.

Değerli arkadaşlar, AKP, bir taraftan türban özgürlüğünü savunurken, bir taraftan cezaevinde kalan mahkûmların yakınlarını çıplak aramaya tabi tutuyor.

Bakın, çıplak aramaya örnek vereyim, geçtiğimiz günlerde Kandıra Cezaevinde yaşadım, kadın diyor ki: "Üç kez eğilip çömeliyoruz, eğilip çömelirken de öksürüyoruz." diyor, "Öksürüyoruz." Sizin özgürlük anlayışınız bu. Bunu kim yaşıyor? Açık cezaevinde kalan mahkûm yaşıyor. Bunu kim yaşıyor? Bunu, oğlunu ziyarete gelen anne yaşıyor.

Bir kez daha tekrar ediyorum arkadaşlar, AKP milletvekilleri şahittir, geçtiğimiz hafta, Adana Cezaevinde, Adana E Tipi Cezaevinde şahit, Karataş Cezaevinde şahit. Karataş Kadın Cezaevinde kadınları çırılçıplak soyuyorlar, çırılçıplak soyuyorlar iç çamaşır dâhil "Üç kez otur, kalk, öksür." diyorlar, "Öksür." diyorlar. AKP'nin anlayışı, sadece kendi gibi düşünen, kendi gibi inanan insanların anlayışdır. Başka hiç kimsenin özgürlüğü umurlarında değildir.

Değerli arkadaşlar, bilin ki –burada BDP de, MHP de, CHP de, AKP de- bir gün yakınlarınız, kızlarınız, anneleriniz, eşleriniz cezaevine ziyarete gidebilirler. Bunu herkesin düşünmesi gerekiyor, bu konuyu hepimiz üzerimize alınmamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, E Tipinde altı ay su akmadığını söyledim. Bazı cezaevlerinde mahpus yakınlarının yaşadıkları sorunlar var. Genç kızlar X-ray cihazına girmeden çırılçıplak soyularak, pedleri dâhil aranıyor. Nerede aranıyor? Malatya Cezaevinde. Nerede aranıyor? Karataş'ta, Kandıra'da, Tekirdağ'da. Bütün cezaevlerinde mahkûm yakınlarına "ince arama" denilen şey mevcut. Kimlere yapılıyor? Ayırıyor mu? Hayır. İslami düşünceden yatan mahkûma da aynı, sizin gibi halkın oylarıyla seçilip milletvekili olan insanlara da aynı muamele yapılıyor ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) - ...bunu anlamak için, bunu düşünmek için biraz vicdan, biraz da utanma duygusunun olması lazım.

Teşekkür ederim. (CHP ve BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisinin aleyhinde son söz, Ankara Milletvekili Sayın Fatih Şahin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Barış ve Demokrasi Partisi grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Barış ve Demokrasi Partisinin grup önerisi, cezaevlerinde yaşanan nakillerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planının ortaya çıkarılması, cezaevlerindeki hak ihlallerinin ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve 104'üncü maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını teklif etmekte.

Önerenin gerekçesine şöyle bir baktığımızda, ben ön plana çıkan bazı kelimeleri, bazı tabirleri anahtar kelimeler olarak vermek istiyorum. Aslında, bu gerekçede yer alan dil, bu teklifi savunan Barış ve Demokrasi Partisi konuşmacısının diliyle de oldukça örtüşmekte. Mesela burada ceberut devletten bahsediliyor, burada resmî ideolojinin düşman belirlediği siyasal ve hak talepli yaklaşımlardan ve kesimlerden bahsediliyor, burada yine, cezaevleri sorunu çözülmeden çözüm sürecinin ve toplumsal barışın inşasının mümkün olmayacağı ifade ediliyor.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tamam, ne var bunlarda yani? Hangisinde ne var?

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Bir dinleyin, ne olduğunu anlatacağım. Sabrederseniz ifade edeceğim.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu dil eski Türkiye'ye hâkim olan bir dil. Bu dil, 1990'lı yılların Türkiye'sinin dili. Bu dil, kötü muamelenin, suistimalin, işkencenin, gözaltında kayıpların, faili meçhullerin hâkim olduğu bir Türkiye'nin dili.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Yani şu an işkence yok mu?

PERVİN BULDAN (İğdir) – Hepsi var, hepsi var!

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Bu uygulamaların resmî ideoloji tarafından bir devlet politikası hâline dönüştürüldüğü günlerin dili, maalesef, o günlere özlem duyduğunuzu alt metinlerde çok net bir şekilde görüyoruz.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Bu etkili oldu ki yüz yıldır devam ediyor, şu anda da sizin yönetiminde!

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Çünkü Türkiye sorunlarını çözdükçe, Türkiye prangalarından kurtuldukça, Türkiye normalleştikçe, Türkiye demokratikleştikçe, Türkiye'deki istismar alanları ortadan kalktıkça, statüko ortadan kalktıkça, siyaseten var olma imkânınızın ortadan kalkacağına hepimiz biliyoruz.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Ceylan Önkol'u katleden ceberut devlet sen milletvekiliyken katledildi, anlatabildim mi?

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Bundan, tabiri caizse büyük bir ümitsizlik duyuyorsunuz, çünkü bu istismar alanlarına dayanarak, bu statükoya dayanarak kendinizi var ediyorsunuz...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Şerzan Kurt'u üniversite öğrencisidir diye katleden devlet, sen milletvekiliyken katletti, hükümetleyen katletti!

FATİH ŞAHİN (Devamla) – ...buna dayanarak siyaset yapıyorsunuz.

Grubumuz adına konuşan ilk konuşmacının konuşmasından sonra, her iki gruptan da milletvekilleri rahatsızlığını ifade etti. Bu da çok net bir şekilde göstermekte ki sanki farklı kutuplarda, farklı kamplarda, farklı uçlardaymış gibi davranarak, aslında statükonun devam etmesini istiyorsunuz...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Gürjin Kurt, cezası onaylanmamış bir tutukludur, beyin kanaması geçirdi, on üç saat hastaneye gönderilmediği için yaşamını yitirdi! Bu Papua Yeni Gine'de olmadı, Türkiye'de oldu, AKP iktidarında oldu!

FATİH ŞAHİN (Devamla) – ...çünkü bu statükodan, bu istismar alanından besleniyorsunuz. Türkiye sorunlarını çözecek diye korkuyorsunuz, Türkiye'nin büyümesinden, gelişmesinden, kalkınmasından rahatsızlık duyuyorsunuz.

Artık yeni bir Türkiye var. On bir yıldır yaptığı reformlar sonucunda her alanda fersah fersah mesafeler kateden bir Türkiye var. Demokratikleşmede, insan haklarında, özgürlüklerde, sağlıkta, ulaşımda, tarımda, ticaretle, sanayide, bilimde, teknolojiye artık yepyeni bir Türkiye var. Bu yeni Türkiye tablosunu ceza infaz sistemimizde de adalet sistemimizde de çok net bir şekilde görebiliyoruz.

Özellikle Hükümetimiz döneminde ceza infaz sistemi ve kurumlarında köklü değişiklikler yapıldı, yeni, çağdaş yasalar hayata geçirildi.

Amacımız ceza infaz sisteminde, cezaevlerindeki ıslahlarla hedefimiz, mahkûmların dört duvar arasında cezalarını tamamlamaları değil, onları rehabilite ederek topluma yeniden kazandırmak. Bu kapsamda cezaevlerinin fiziki şartlarının değiştirilmesi için çok önemli adımlar attık. Cezaevlerinin uluslararası standartlara kavuşması için bu standartlara uymayan cezaevlerini kapattık. Bu standartlara uyan yeni cezaevleri inşa ediyoruz, bundan da niye rahatsızlık duyuyorsunuz anlamıyorum?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, konuşmaları dinlemiyorsunuz herhâlde. Bağımsız çıkmış gelmiş.

FATİH ŞAHİN (Devamla) - Eğer hukuk çerçevesinde mahkûm edilmiş insanlar varsa, bunlar cezalarını nerede çekecekler? Uluslararası standartlara uyan cezaevlerinde bu kişilerin de cezalarının infaz edilmesi gerekiyor.

Bu kapsamda, cezaevi personeli sayısında da çok önemli iyileştirmeler gerçekleştirildi. Hükümlü ve tutukluların gıda, sağlık, barınma ve benzeri gibi temel ihtiyaçları ceza infaz kurumları bütçesi tarafından karşılanmaktadır. İddia edildiği gibi mahkûmların, tutukluların herhangi bir haklarının kısıtlanması, azaltılması söz konusu değildir. Sohbet, sosyal faaliyet ve spor haklarının ellerinden alınması gibi herhangi bir durumun söz konusu olmadığını burada çok açık bir şekilde ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir ülkenin demokratik açıdan geldiği noktayı gösteren en önemli göstergelerden bir tanesi cezaevlerindeki mahpusların ne kadarının tutuklu ne kadarının hükümlü olduğudur. Biz iktidara gelmezden önce, 2001 yılında, bu oran yüzde 50'ydü. Bugün artık bu oran yüzde 23'lerde. Avrupa Birliği ortalamasının yüzde 24 olduğunu nazariitibara aldığımızda ülkemizin demokratikleşme konusunda katettiği mesafeyi çok net bir şekilde buradan anlamamız mümkün.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – “Hükümlü” diye bir kavram uydurdunuz ama. Henüz hükümü kesinleşmemiş hükümlü sayıyorsunuz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hükmen tutukluları nereye koyuyorsunuz, tutuklu mu hükümlü mü?

FATİH ŞAHİN (Devamla) - Cezaevleri konusunda hiçbir sorun yok demiyoruz, hiçbir sorun yaşanmıyor demiyoruz ancak yaşanan sorunlara karşı, yaşanan suistimallere karşı, yaşanan ihmellere karşı müsamahamızın olmadığını, toleransımızın olmadığını ifade ediyoruz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sorun yaşanmayan cezaevi var mı, onun cevabını ver.

FATİH ŞAHİN (Devamla) - En ufak hak ihlali iddialarının, ihbarlarının sonuna kadar, titizlikle, hassasiyetle ve büyük bir cesaretle araştırıldığını, incelendiğini, soruşturulduğunu burada çok net bir şekilde ifade edebiliriz.

Benden önceki saygıdeğer milletvekillerimiz bazı cezaevlerinde yaşanan hak ihlali iddialarıyla ilgili olarak Genel Kurula bilgi verdiler. Bunları araştırmak, incelemek bizim boynumuzun borcu. Aliağa Cezaeviyle ilgili olarak bir iddia ortaya atıldı. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuz buraya gitti, bir incelemede bulundu. İddiaları somutlaştıracak herhangi bir vakayla karşılaşamadı. Antalya'daki olaydan bahsedildi. Antalya'daki olaya savcılık el koydu; soruşturulmakta ve gerekli görüldüğü takdirde bu konuda dava açılacak ve yargılama yapılacak. Pozantı Cezaevinde yaşananlardan bahsedildi. Keşke, burada, artık böyle bir cezaevinin olmadığı, kapatıldığı bilgisini de verseydi. Bu cezaevindeki mahkûmlar Sincan'a nakledildiler ve orada çok daha iyi şartlarda cezalarını çekiyorlar.

Tekrar etmek istiyorum: Biz, sorunları görmezden gelen, paspasın altına süpüren, gözünü başka yöne çeviren bir iktidar değiliz. Biz, bunlarla yüzleşen, bu sorunların üstüne giden ve çözmek için elinden gelen bütün gayreti gösteren bir iktidarız.

Benzer bir konuda salı günü de bir konuşma yapmıştım. Orada, ceza infaz sistemindeki iyileştirmelerden bahsetmiştim. Tabii, bu, çok uzun bir liste. Benden önceki konuşmacımız da bazılarından bahsetti. Kayıtlara geçmesi açısından, yalnızca bir iki tanesini burada bir kez daha size hatırlatmak istiyorum. Örneğin, adli kontrol müessesesinin hayata geçirildiğini ve adli kontrol uygulaması için öngörülen üç yıllık ceza sınırının kaldırıldığını burada bir kez daha

hatırlatmakta fayda görüyorum. Mahkûmların, belirli periyotlarla, mahrem aile görüşmelerini gerçekleştirebilmesinin önünü açtığımızı burada bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Mahkûmların ve tutukluların yakınlarının, yakın aile bireylerinin ağır hastalıkları ve ölümleri durumunda mazeret izni kullanmalarının önünün açıldığını bir kez daha hatırlatmak istiyorum. İki ayrı R tipi cezaevinin yapımının devam ettiğini, Menemen’de ve Elâzığ’da R tipi cezaevinin yapımının devam etmekte olduğunu hatırlatmak istiyorum, ki şu anda Metris’te R tipi bir kapalı cezaevimiz bulunmakta.

Bu konudaki her türlü ihbarı, iddiayı sonuna kadar takip edeceğimizi, sorunların çözümü için bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da var gücümüzle çalışacağımızı bir kez daha yinelemek istiyorum.

Arz ve izah ettiğim nedenlerle Barış ve Demokrasi Partisi grup önerisinin aleyhinde olduğumu ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şahin.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İlk önce Sayın Halaçoğlu ayağa kalktı, sırayla gidelim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tabii.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, hatip 57’nci Hükûmetle ilgili yanlış bilgiler verdi, bize satışmada bulundu. Yüzde 50’den yüzde 20 gibi büyük bir rakam farkı ortaya koydu. Onunla ilgili Hasan Hüseyin Bey konuşacak.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bilgilerde bir yanlışlık yok. Neye göre düzeltecek?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi olup olmadığını görürsünüz.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu’nun, Ankara Milletvekili Fatih Şahin’in BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, Türk milletinin saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşan hatip, kendi iktidarlarından evvelki dönemde cezaevlerinde tutuklu, hükümlü oranlarının yüzde 50 civarında olduğunu ifade ettiler. Şimdi ise bu oranın yüzde 20’ye kadar, tutuklu, hükümlü oranının yüzde 20’ye düştüğünü söylediler.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Yanlış ifade ediyorsunuz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Devamla) – Fakat bu arada bir şey uyduruldu, o da “hükümlü” diye bir kavram uyduruldu. Yani, yerel mahkemelerde görülen davalar sonucu mahkûmiyet kararı verilen ancak kararı kesinleşmemiş olanları “hükümlü” diye bir kavram şekline getirmek suretiyle tutuklu kapsamından çıkarıp hükümlü kapsamına almak gibi bir metot uygulandı. Tıpkı bugün Suriye’den Türkiye’ye gelen mültecileri Türkiye İstatistik Kurumunun turist sayması gibi bir oynama yaptılar. Bu rakam doğru değildir. Şu anda Adalet Bakanlığı verilerine göre 89 bin olan cezaevindeki yatak sayısı, kapasite 116 bin olarak genişletilmiştir. Cezaevlerinde barınan insan sayısı 130 binin üzerindedir ve bunların yarıya yakını, belki daha fazlası tutukludur. Dolayısıyla, bu rakamlar doğru değildir, bunu ifade etmek, düzeltmek istedim.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sırayla.

BAŞKAN – Bir saniye, şimdi, talep sırasına göre gidiyoruz.

Buyurun Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, grubumuz adına Özdal Bey cevap verecek.

BAŞKAN – Peki.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Açıklamaya gerek yok herhâlde, satışma nedeniyle.

BAŞKAN – Sayın Üçer...

Gene heyecanlandırmayın ortalığı.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Heyecanlı bir konuşma.

BAŞKAN – Yani, devam ediyor sistem ondan sonra da, onun için.

Buyurun.

3.- Van Milletvekili Özdal Üçer'in, Ankara Milletvekili Fatih Şahin'in BDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında BDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sayın hatibin yanlış bilgilerini istatistik olarak vermek istiyorum.

On yıl önce Türkiye'deki toplam tutuklu sayısı 59.429, bugünkü tutuklu sayısı, hükümlü sayısı, cezaevinde bulunan insanların sayısı 140.716; artış oranı yüzde 136. On yıllık süre içerisindeki, TÜİK verilerine baktığımızda, Türkiye'deki genel nüfus oranının artış oranı yüzde 10. Yani, genel nüfus yüzde 10 artarken tutuklu ve hükümlü sayılarının yüzde 136 artmış olması hangi mantıkla, hangi gelişmişlikle ifade edilebilir?

Evet, sayın hatip çok halim selim bir dille “Sorumluluğumuzdadır, biz bunun çözümünü takip edeceğiz.” Biz de diliyoruz ki öyle olsun, biz bunun böyle olmasını istiyoruz ama Sayın Hatip, Değerli Milletvekili, Roboski katliamı Papua Yeni Gine’de ve geçen yüzyılda olmadı. Roboski katliamı bizzat Başbakanın talimatıyla bu ülkede iki yıl önce oldu.

FATİH ŞAHİN (Ankara) - Yalan söylüyorsun!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne talimatı ya!

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) – Türkiye’de askerî orduya emir verme yetkisinde olan tek merci Başbakanlık mercisidir. Ceylan Önkol Güney Afrika’da ve geçen yüzyıl katledilmedi, sizin Hükûmetiniz döneminde katledildi.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Bu istismardan vazgeçin.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) – Uğur Kaymaz, Şerzan Kurt ve yaşamını yitiren, ismini şu an sayamadığımız onlarca demokrasi ve özgürlük şehidi bu Hükûmet döneminde katledildi yani “ceberut devlet” kavramı demode bir kavram değil. Siz onu son moda olarak, son model olarak kullanan bir iktidar zihniyetine sahipsiniz.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Geçen yüzyılda kaldı o.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) – AKP “ceberut devlet” anlayışının günümüz temsilcisidir. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

İki dakikanız var, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

4.- İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu meselenin çok uzamış olmasından duyduğum rahatsızlığı ifade etmek isterim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Daha çok uzatacağız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ülkemizin, Meclisimizin çok ciddi gündemi var, bu söz konusu grup önerisi içerik itibarıyla...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ne demek yani, bu ülkenin en önemli sorunu cezaevleridir ya!

PERVİN BULDAN (İğdır) – Kamu İhale Kanunu insanların özgürlüğünden daha mı önemli?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...temelde “hayır” demediğimiz bir mesele. Bir daha söylüyorum...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İhaleler mi önemli, ihale kanunu mu önemli?

PERVİN BULDAN (İğdır) – Yazık ya, gerçekten yazık!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yapmayın, siz bari yapmayın.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, böyle konuşmayın ama ayıptır.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Problem varsa çözmekle ilgili biz buradayız diyorum, her şey harika, her şey güzel demiyorum ama...

PERVİN BULDAN (İğdır) – Ayıp ya, ayıp, ayıp! Vicdanının sesini dinle biraz.

BÜLENT TURAN (Devamla) - ...insaf edin ki eski yıllara nazaran çok önemli mesafe alındığını da siz görün istiyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Siz bir hukukçusunuz, ayıptır ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Az önce MHP’li arkadaşımızın tutuklu ve hükümlüyle ilgili verdiği bilgilere neden karşı çıktığınızı anlamış değilim. Tutukluluk ve hükümlülük uluslararası bir tanımdır, adalet mekanizmasının temelidir. Bununla ilgili de Adalet Bakanlığının, TÜİK’in...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Ama hepsi de şu anda cezaevinde yatıyor.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...bağımsız kurulların verdiği son rakamlara göre, ülkemizde 22 Nisan itibarıyla 361 ceza infaz kurumunda toplam 129 bin kişi bulunmaktadır. Bu 129 binin de 29 bini tutuklu, 99 bin küsuru da hükümlüdür. Varın, yüzde hesabını siz yapın. Yani buna niye karşı çıktığınızı, tutuklulukla ilgili sürenin kısılmasına neden karşı çıktığınızı anlamış değilim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Yargıtayda onaylanmamış dosyalar hükümlü mü sayılır, tutuklu mu?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yargıtayda sonuçlanmamış, nasıl hükümlü sayılabilir?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, hesabı siz yapın, bir daha söylüyorum, rakamlar ortada.

Adalet sistemi ile ilgili iddiamız ilk günkü kadar heyecanlıdır, caridir; daha iyi iş yapmak, insan hakları merkezli, demokratikleşme merkezli işlem yapmak görevimizdir.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ortada adalet bırakmadınız ki kardeşim, adaletten söz etme bize.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Eksikler bizim eksiğimizdir ama istirham ediyorum, vicdanlı bakarak, adaletli bakarak eskiye nazaran...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Cezaevlerindeki artışın en büyük sebebi adaletsizliğiniz! Ne adaletinden bahsediyorsun?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...çok büyük adımlar atıldığını, sağdan birini asın, soldan birini asın mantığından bu güne geldiğimizi, referanduma “hayır” diyen, demokratikleşme paketine “hayır” diyen sizlerin bu konuda çok geri kaldığını tüm milletimize ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ortada adalet mi bıraktınız ya!

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisini oylarınıza...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, geri kaldığı falan, bir şeyler söyledi...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hayır, Başkanım, yapmasın Sayın Başkanım.

BAŞKAN – O fasıl ayrı, oylamayla ilgili bir şey söylüyorsunuz zannettim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sataşmayla ilgili söz isteyecektim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- BDP Grubunun, BDP Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından cezaevlerinde yaşanan sürgünlerin insan hakları boyutuyla incelenmesi, politik arka planın ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki hak ihlallerinin açığa çıkarılması amacıyla 13/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kabul edilmemiştir.

Sayın Ağbaba, evet...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir sataşmada bulundu da ona cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul olmaz ama, ne dedim ki!

BAŞKAN – Ooo, ne usuller var burada biliyorsunuz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bir şey demedim ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, ben sizi, daha evvel uyarıştım hepinizi, bütün milletvekillerini. Ya hiçbirinizin ismini geçirmeyeceksiniz. Böyle bir sistem oluştu yani “Değdi, değmedi.” o ona, o ona... Eşitlik sağlıyoruz.

Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şimdi, ben de sayın hatibin “Bu işi uzatmaktan üzüntü duydum.” demesini hakikaten yadırgadım.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İş yapaalım iş! O yüzden Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, Türkiye'nin en büyük problemlerinden birisi cezaevleri. Cezaevlerinde yaşanan o insanlık dışı, utanç verici şeyleri gördükçe aslında esas çözümemiz gereken sorunun cezaevinden başlaması gerektiğini düşünüyorum ben.

Şimdi, tecavüzler sizin için olağan bir şey olabilir, insan ölümleri olağan olabilir, oradaki işkenceler olağan olabilir, insanların insan haklarının ellerinden alınması olağan olabilir, çıplak arama olağan olabilir ama değerli arkadaşlar, bakın, bu cezaevlerinde herkes yatıyor. En çok şimdi tabii, en çok, size muhalifler yatıyor.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul var mı Allah aşkına!

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Hayallerini paylaşma bizimle!

VELİ AĞBABA (Devamla) – En çok, size muhalifler yatıyor. Biraz önce söylediğim gibi, sizin özgürlük anlayışınız, sizin anlayışınız, sadece sizin gibi düşünen, sizin gibi inananların özgürlük anlayışındır. Onun dışında hiçbir özgürlüğe inanmıyorsunuz siz. Bu söylediğiniz de külli yalandır. O tutuklu, hükümlü olanlar külli yalandır. Gidin, cezaevlerine bakın, eğer tutuklu, hükümlünün 3 katı değilse ben bu cezaevi komisyonu üyeliğini bırakacağım, 3 katı değilse.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 3 katı değilse bırakacaksınız!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tabii, 3 katı... Bırakacağım, gayet de bırakacağım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Söz verdin bak!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Git, Adana Cezaevinde 1.499 kişi yatıyor. Adana Cezaevini örnek veriyorum: 1.499 kişi yatıyor, 299 kişisi hükümlü, 1.200 kişisi tutuklu yani bundan daha büyük şey olabilir mi? Sizin en iyi yaptığınız şey, gerçekleri saptırmak, özellikle cezaevi konusunda gerçekleri saptırmak.

Bakın, biz, 150'ye yakın cezaevine gittik, 150'ye yakın cezaevine gittik. Devletin parasıyla falan da değil, kendi cebimizden gittik, kim mağdursa, kim eğer bir işkenceye uğramışsa, onların sorunlarını dinledik. Sizin söyledikleriniz doğru değil. Bu soruna Meclisin el atması gerekiyor. Başta çıplak arama olmak üzere, başta hasta mahpuslar olmak üzere, bu sorunu Meclisin çözmesi gerekiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- MHP Grubunun, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve arkadaşları tarafından Suriye krizinin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri ile ilgili sorunların giderilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 11/10/2012 tarih ve 6295 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14 Kasım 2013 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Yusuf Halaçoğlu

Kayseri

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Ekim 2012 tarih, (2012/6295) sayılı TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve arkadaşlarının Suriye krizinin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri ile ilgili sorunların giderilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verdiğimiz Meclis araştırma önergesinin 14 Kasım 2013 Perşembe günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin lehinde ilk söz, Osmaniye Milletvekili Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu.

Buyurunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, Türk milletinin saygıdeğer milletvekilleri; Suriye'deki iç savaşın Türkiye'ye olumsuz etkileriyle ilgili vermiş olduğumuz önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlarken cumhuriyet döneminin belki de en önemli olaylarının yaşandığı, toplumun önemli bir bölümünün zihninde büyük endişelerin yer aldığı, toplumun kanaat ve tercihlerini tespit etmek amacıyla bilgi sahibi olabilmesinin en önemli yolu olan medyanın kontrol altında tutulduğu bir atmosferde, özellikle Meclis çalışmalarının tamamının halkımıza iletilmesi noktasında gerekli hassasiyeti göstermeyen, Meclis çalışmalarını halktan gizleyen, kritik görüşmeleri haftada on dört saat yapılan yayınların dışına taşıyan, böylece halktan kaçan anlayışı, iktidar partisini ve Meclis Başkanlığını kınıyorum.

Bugün halktan neyi gizlerseniz gizleyin, iktidarınızı ne kadar sürdürürseniz sürdürün her şey bir gün muhakkak aydınlığa çıkacak, iktidarınız sona erecek ve o zaman yüzüne bakabileceğiniz bir millet evladı dahi bulamayacaksınız. Eğer halka güveniyorsanız, eğer iyi işler yaptığınızı düşünüyorsanız bundan niçin kaçınıyorsunuz? Bunu yapmadığınıza göre, gerçekten halktan gizlediğiniz, onun öğrenmesini istemediğiniz bir şey var demektir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; güney komşumuz Suriye'de ortaya çıkan iç savaş bölgesindeki tüm ülkeler gibi Türkiye Cumhuriyeti devletini de siyasi, güvenlik, ekonomik ve sosyal alanda son derece olumsuz etkilemiştir.

900 kilometreden fazla, en uzun kara sınırimız olan Suriye, çoğunlukla Müslüman toplum yapısı ve 4,5 milyona yaklaşan Türkmen varlığı olması sebebiyle Türkiye Cumhuriyeti devleti için çok önemli bir devlettir. Söz bu noktadayken Suriye'de yaşayan Türkmenlerin bu iç savaşın en büyük mağdurları olduğunu ifade etmeliyim. Suriye Türkmenleri, vatan bildikleri topraklarda diğer komşuları ile eşit vatandaş statüsünde özgürce yaşamayı isteyen, Suriye'nin siyasi ve toprak birliğini ve bütünlüğünü herkesten çok savunanlardır. Suriye yeniden yapılanırken Türkiye Cumhuriyeti devletine düşen, Türkmen gerçeğinin inkâr edilmemesi, bilakis anlaşılması ve yer verilmesini temin etmektir.

Komşuluk ilişkileri, akrabalık ilişkileri, ortak tarihsel geçmiş gibi kavramların öne çıktığı Suriye ile ilişkilerimizin iyi olmadığı dönem, Suriye'nin PKK yöneticilerine ev sahipliği yapmış olduğu dönemdir. 1998 yılından sonra ise PKK yöneticilerini ülkesinden çıkararak Suriye devleti ile ilişkilerimiz artan bir seyir izleyerek bölgesel bir iş birliği yönünde gelişmiştir. 2000 ve 2010 yılları arasında Suriye ile ticaret hacmimizin iki yönlü olan artış istikametinde olduğu görülmektedir. Toplam ticaret hacmimiz 2 milyar dolara yaklaşmıştır. 2000-2010 yılları arasında ticaret, turizm ve emlak sektörlerinde Türkiye-Suriye ilişkileri hızlı bir gelişme göstermiştir. Sanayici ve iş adamlarımızın Suriye'deki yatırımları büyük rakamlara ulaşmıştır. Özellikle AKP Hükûmetinin Suriye yönetimi ile geliştirmiş olduğu diyalog, ortak Bakanlar Kurulu toplantıları, "kardeş Esad" yaklaşımı, iki ülke liderlerinin beraber tatil yapmaları, vizesiz seyahat imkânları, iki devletin vatandaşları arasındaki ticaret, turizm ve yatırım alanlarında çok önemli gelişmelere sebep olmuştur.

Böylesine bir bahar havası içerisinde devam eden Türkiye-Suriye ilişkileri aniden değişime uğramış, Başbakan Erdoğan Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'a karşı tavır almış, Suriye'de muhalif güçler ortaya çıkmış ve bugün sonuçlarını tartıştığımız iç savaş meydana gelmiştir. İç savaş öncesinde ve o günden bugüne AKP Hükûmeti Suriye'de isyancıların yanında yer almıştır, Esad'a karşı mücadele edenlere açıkça destek vermiştir. O günden bugüne 120 bin civarında Suriyeli hayatını kaybetmiş, milyonlarca Suriyeli yaşadıkları toprakları terk ederek uzak-yakın coğrafyalara gitmiş, oradaki devletlere sığınmak zorunda kalmışlardır. Şüphesiz ki bu tablonun sorumluları ardında Suriye'de iç savaşa destek veren her devletin ve özellikle de AKP Hükûmetinin sorumluluğu vardır. Suriye'deki iç savaş sonuçları itibariyle Türkiye'yi her alanda olumsuz etkilemiştir.

Evela ifade etmeliyim ki, Suriye'deki iç savaş Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliği açısından büyük bir risk hâline gelmiştir. Suriye'de PKK'nın Suriye versiyonu olan KCK'ya bağlı PYD -ki içerisinde PKK'lı teröristlerin hâkim olduğu bir örgütür- sınırlarımıza dayanan bir coğrafyayı kontrol etmektedir. Türkiye'de devam eden, adına "açılım" denilen ama aslında bir ihanetten farklı olmayan proje kapsamında silahları ile sınır dışına gittiği söylenen bir kısım teröristlerin PYD saflarında savaş verdiği hepimizce malumdur. PYD'nin kontrol ettiği bölgenin sınırimızda olduğu düşünülürse PKK'lıların artık bir komşumuz olduğu gerçeği apaçık ortadadır.

Suriye sınırimızın bir bölgesini ise El Kaide ile bağlantılı örgütlerin kontrol ettiği malumdur. Yani Suriye devleti ile olan sınırimız, birisi Türkiye Cumhuriyeti devletinin bekasına, milletinin birliğine, toprağının bütünlüğüne göz dikmiş olan örgüt tarafından kontrol edilmekte, diğer bölümü ise bütün dünya devletleri tarafından terör örgütü olarak bilinen El Kaide bağlantılı örgütler tarafından kontrol edilmektedir. İşin çok daha acı tarafı, bu örgütlere sihi, mali, askerî anlamda her türlü yardım AKP Hükûmeti tarafından yapılmakta ve bunlar bir bir ortaya çıkmaktadır.

Suriye'de iç savaş başlamadan evvel sığınmacılara yönelik kampların hazırlanmış olması çok dikkat çekici bir durumdur. Bu kamplarda isyancılara askerî eğitim verilmesine dair görüntüler yabancı televizyon kanallarında ve İnternet'te ortaya çıkmıştır.

Sınırdan tırlar dolusu silah gittiğine dair iddialar konuşulurken, kısa bir süre önce Konya'da imal edilmiş ve Adana'da imalatı tamamlanacak olan roket başlıkları, İskenderun'a gittiği söylenen bir gemideki 20 bin civarındaki uzun menzilli savaş silahı; isyancılara verilen, ancak 2012 yazında Beytüşşebap ilçesinde ölü ele geçirilen teröristlerin üzerinde çıkan silahlara dair iddialar Hükûmetin bu konudaki isabetsiz, yanlış, hatta büyük yıkım ve zararlara yol açan politikalarının sadece birkaç sonucudur.

Suriye'deki iç savaş sınır illerimizde ve ilçelerimizde vatandaşlarımızın can ve mal emniyetine de büyük zararlar getirmiştir. Reyhanlı'da, Cilvegözü'nde meydana gelen patlamalar; Akçakale, Ceylânınar'da, çatışmalardan seken mermi ve bombalarla hayatını kaybeden vatandaşlarımız, yerinden yurdundan ayrılmak zorunda kalan insanımız bu savaşın en önemli mağdurlarındandır.

Hükûmet Suriye politikası konusunda Batı'nın etkisinde ama Batı'dan daha iştahlı bir şekilde hareket etmiş, medya başta olmak üzere tüm unsurlarla Türk milletini Esad'a karşı girişilen isyan hareketlerinde taraf yapmaya çalışmıştır.

Hükûmet, kendisine muhalefet edenleri marjinal, terörist, isyancı, hatta günahkâr gibi lanse ederken, din adamlarını kullanarak, uydurma hadisleri söyleterek, devlet büyüklerine karşı gelinmemesini, muhalefet edilmemesini

söylemiştir. Ancak, aynı Hükümet Suriye'de devletine isyan edenleri, acımasızca insanları öldürenleri, öldürdüğü insanların iç organlarını yiyen yamyamları desteklemekten geri durmamıştır.

İster Esad yapсын ister isyancılar, ölümün ve öldürmenin karşısında bir Milliyetçi Hareket Partisi olarak... AKP Hükümetinin komşuda çıkan yangına benzinle gitmesi ya da komşunun fertleri arasında çıkan vahim tabloya ortak olmasından başka bir sonuç doğurmayacaktır. AKP Hükümeti Suriye'deki iç savaşın bilançosunun sorumlularındandır. AKP Hükümeti, Suriye'de çıkan iç savaşla ilgili isyancılarla olan bağlantı ve diyalogları, Batılı devletlerin telkin ve tavsiyeleri konusunda ne kamuoyunu ne de Türkiye Büyük Millet Meclisini yeteri kadar aydınlatmamıştır. AKP Hükümeti, muhalefetin sesini, millete doğru bilgi veren kaynakları kapatmak ve muhalefeti dinlememek suretiyle Türkiye Cumhuriyeti devletini bir yanlışın içine, bir bataklığa sürüklemiştir. Şimdi ise Batı'nın Suriye ile İran'la, Sovyet Rusya'yla, Çin'le, hülasa bu alandaki bütün aktörlerle diyalogunun dışında kalmak suretiyle züğürt tesellisi kabilinden değerli yalnızlığa razı olmuştur. AKP Hükümeti Orta Doğu politikalarında Saddam, Kaddafi, Mübarek, Esad gibi diktatörlerin karşısında yer alırken, aslında bütün bu diktatörlerin İsrail karşıtı olduklarının, bu diktatörlerin ortadan kaldırılmasının İsrail'e bir hizmetten başka bir şey olmadığını tüm dünya tarafından fark edildiğini bilmelidir. AKP dış politikada İsrail'e hizmet etmektedir.

Kavgalar da kayıkçı kavgasından başka bir şey değildir. Suriye krizinin başta sınır illerimiz olmak üzere Türkiye ekonomisine büyük olumsuz etkileri vardır. Suriye'den gelen sığınmacıların Türkiye'deki kamplardaki giderleri görünür görünmez kalemlerle 5 milyar dolara yaklaşmıştır. Sadece sınır illerimizde değil, tüm vilayetlerimizde Suriyeli sığınmacılar parklarda, cami bahçelerinde insanlık dışı şartlarda barınmaktadırlar. Yasa dışı yollardan giren bu insanlar asayişin bozulmasına, özellikle hırsızlık, soygun, fuhuş, uyuşturucu, mazot kaçakçılığı gibi alanlarda problemlere sebep olmakta, kaçak olarak çalıştırılanlar iş güvenliği, vergi ve istihdam gibi alanları olumsuz etkilemektedir. Bütün bu alanların her yönüyle araştırılması sorunların tespit edilmesi ve çözüm yollarının bulunması gereklidir. Bunu yapmanın en doğru, hızlı ve kısa yolu da Meclis araştırması açılmasıdır.

Bu sebeple önergemizin kabulünü diler, Türk Milletinin milletvekillerini saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin aleyhinde ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Muş'a aittir.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin Suriye'de yaşanan krizin civar iller ve ülke ekonomimizin tamamı üzerinde meydana getirdiği etkileri araştırmayla alakalı verdiği önergenin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii öncelikle şu konuya değinmek istiyorum: Suriye meselesinin durumu ve bu noktaya nasıl geldiği, gelişiyse alakalı fikirlerimi, düşüncelerimi Genel Kurulda paylaşmak istiyorum. İktidara geldiğimizde tüm komşularımızla hem siyasi hem ekonomik anlamda ilişkilerimizin daha yukarılara, daha iyi seviyelere çıkarılmasıyla alakalı hummalı bir çalışmaya başladık. Suriye de bu ülkelerden bir tanesiydi ve hakikaten iktidarımız döneminde Suriye'yle çok ciddi mesafeler katettik. Serbest ticaret anlaşmaları imzaladık, ortak bakanlar kurulu toplantıları yaptık, ortak baraj yapımına başladık, vizeler kaldırıldı. Çok ciddi anlamda, hem siyasi hem ekonomik ilişkilerimizde iyileşmeler yaşandı. Az önce ifade ettiğim gelişmeler meydana geliyorken bir taraftan da ekonomik anlamda Suriye'yle çok farklı noktalara çıkan dış ticaret hacmimiz ortaya çıktı.

Bakınız değerli milletvekilleri, 2001 yılında Suriye ihracatımız 281 milyon dolardı; Suriye'den ithalatımız ise 463 milyon dolar. Yani biz net ithalatçı durumundaydık, dış denge, ticaret dengesi bizim aleyhimize 182 milyon dolardı. 2002 yılında Suriye ihracatımız 267 milyon dolar; Suriye'den ithalatımız ise 315 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yani bu durumda da biz yine dış denge anlamında Türkiye aleyhine bir tabloyu görüyoruz ve bunun 48 milyon dolar olarak gerçekleştiğini görebilmekteyiz. 2003 yılından itibaren değerli milletvekilleri, artık roller değişmeye başladı ve Türkiye ihracatını daha fazla artırarak 411 milyon dolar ihracat tutarıyla ithalatı da 261 milyon rakamında gerçekleştirmek suretiyle artık net ihracatçı durumuna geçmiştir ve net ihracatımız 150 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir yani dış denge bizim lehimize dönmeye başlamıştır.

Bakınız değerli milletvekilleri, 2003'ten itibaren lehimizde olan bu denge devam etmiştir. 2004'te 395 milyon dolar, 2005'te 552 milyon dolar, 2006'da 600 küsur milyon dolar ve bu devam etmektedir.

Tabii, tüm bu gelişmeler devam ediyorken, az önce ifade ettiğim olumlu gelişmeler sürüyorken 17 Aralık 2010 tarihinde Tunus'ta bir halk hareketi başladı. Tunus yönetimine karşı bir gencin kendini yakmasıyla, ateşe vermesiyle dalga dalga tüm Orta Doğu'yu saran, "Arap Baharı" olarak nitelendirilen, mevcut yönetimlere karşı halkın bir ayaklanmasıydı ve Tunus'tan sonra Mısır ve Libya'da da benzer karışıklıklar görülmüş ve yönetim değişikliğine gidilmek durumunda kalınmış ve yeni gelen yönetimlerin de seçim yoluyla iktidara geldiklerini müşahade etmekteydik.

Yine, bu halkın en son ülkesi Suriye olarak cereyan etti ve Suriye'de bu olaylar başlamaya, cereyan etmeye başlayınca dikkatli bir şekilde gelişmeleri takip ettik ve daha olayların başlamasının ilk günlerinde kanaatlerimizi, görüşlerimizi mevcut şu anki yönetime ifade ettik fakat mevcut yönetim bunları kulak arkası edip halkına zulmetmeye başlamış, halkını katletmeye devam etmişti. İşte bizler, bu noktada, Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da olduğu gibi bir karar vermek durumundaydık; ya mevcut yönetimden taraf olacaktık ya da halktan taraf olacaktık. Bizler halktan taraf olmayı seçtik ve Suriye halkının yanında olmaktan yana tavır koyduk.

Bakın değerli milletvekilleri, Suriye'de yaşananlar tam anlamıyla insanlık trajedisidir. Olayların başladığı ilk günden itibaren Suriye'de 110 binden fazla can kaybı yaşandı; 6,5 milyon insan yerlerini değiştirmek durumunda kaldı; 9 milyon insan her gün insani yardıma muhtaç duruma düşmüştür; 2 milyon insan civar ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Çatışmaların ortaya çıkardığı ekonomik tahribat 100 milyar doların üzerindedir ve Suriye'de insanlar hayatlarını idame ettirebilmek için çok ciddi bir mücadele içerisindeyler.

Değerli milletvekilleri, tabii, bizim her şey bu kadar güzelken bu tavrı almamız -az önce de ifade ettiğim gibi- ilkelerimiz ve bir duruş olarak değerlendirilmelidir ve önergede ifade edilen bölge iller ve Türkiye ekonomisiyle alakalı olan kısma baktığımız zaman, Suriye meselesinin iddia edildiği gibi ülkemize bir sıkıntı, bir yük, bir problem çıkartmadığını ben biraz sonra rakamlarla sizlere ifade edeceğim.

Bakınız değerli milletvekilleri, bizim ekonomimiz büyüyor ve ihracatımız da artmaya devam etmektedir. Dünyanın en büyük ekonomik krizinden bu yana Türkiye hem reel hem de kümülatif anlamda yüzde 20,7 büyümüştür. 2013 yılında avro bölgesindeki 17 ülkenin sadece 7'si kriz öncesi duruma dönebilmiştir, 10'u hâlâ kriz öncesi durumuna dönememektedir ama Türkiye bu dönemde reel olarak yüzde 20,7 büyümeyi başarmıştır.

Türkiye, değerli milletvekilleri, 2002 yılında yüzde 2,2 büyümüştür, millî gelirini 786 milyar dolara, kişi başına millî gelirini 10 bin doların üzerine çıkarmıştır; 2013 yılının ilk altı ayında ise yüzde 3,7 büyümeyi başarmıştır. Orta Vadeli Program'ımıza göre yılın tamamında büyüme hedefimiz 3,6 olarak ifade edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, 2012 yılına baktığımız zaman ihracatta da çok ciddi bir artışı kaydettiğimizi buradan rahatlıkla ifade edebiliriz. İhracatımız bir önceki döneme göre yüzde 13'lük artış ile tüm zamanların rekorunu kırarak 152,5 milyar dolara ulaşmıştır; ithalatımız ise yüzde 1,8 azalarak 236,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 64,5 olarak gerçekleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, yine bu dönemde dış ticaretin büyüme katkısı pozitif ve 4,1 puan olarak gerçekleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, Orta Vadeli Program'ımıza göre 2013 yılında ihracat hedefimiz 153,5 milyar dolardır, 2014'te bu hedefin 166,5 milyar dolara yükseleceğini hedeflemekteyiz. İthalatın ise 2013'te 251,5 milyar dolar, 2014'te ise 262 milyar dolar olarak gerçekleşeceğini öngörmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, az önce 2013'le alakalı büyüme oranlarına değindim. Bizler yılın tamamında, Orta Vadeli Program'ımızda büyüme hedefini yüzde 3,6 olarak öngördük fakat uluslararası kuruluşlar bizden daha iyimser bir tahmin ortaya koymaktadırlar ve onların tahminine göre bu oranın yüzde 3,98 olarak gerçekleşmesi öngörülmekte.

Değerli milletvekilleri, bu oran ile Türkiye dünyada 30 ülke arasında Çin, Endonezya ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden sonra 4'üncü en hızlı büyüyecek ekonomi durumundadır. Sanayi üretimine baktığımız zaman, 2013 Eylül ayında bir önceki döneme göre yüzde 6,4 iyileşme kaydedilmiş ve sanayi üretim endeksimiz 123,8 olarak gerçekleşmiştir. Yine, 2013 Ocak-Eylül döneminde merkezi yönetim bütçe açığı 9,9 milyar TL azalarak 4,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 merkezi bütçe açığının millî gelire oranının yüzde 1,2 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Türkiye'nin bu bütçe açığı ile Avrupa Birliğindeki 28 üyeden 23'ünün bütçe açığına mukayeseyle çok daha iyi bir performans sergileyeceği ortadadır.

Değerli milletvekilleri, burada, tabii, Türkiye çok ciddi anlamda ihracat odaklı bir büyümeyi de göstermekte. Türkiye olarak biz ilk dokuz ayda 237 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirdik. Bu ülkelerin 159'una gerçekleştirdiğimiz ihracatımızda artış vardır. Dokuz ayda ihracatı yapılan 97 faslın 80 tanesinde ihracat arttı.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İthalatı neden anlatmıyorsun? İthalatı da anlatın.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Az önce ifade ettim Sayın Türkoğlu.

2013 Ocak-Eylül dönemindeyse ihracatçı firma sayımız yüzde 5,9 artışla 54.346 olarak gerçekleşmiştir.

KORAY AYDIN (Trabzon) – Cari açık ne âlemde?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, rakamlarla ortaya koyduğumuz şekilde, Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu grup önerisinin aleyhinde olacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor ve şunu da ifade etmek istiyorum: Ben önerge sahibini de dikkatle dinledim, sadece bir cümleyle ekonomik kısma değindi fakat önerge, ağırlıklı olarak ekonomiyle alakalıydı.

Bunu da Genel Kurulun takdirine sunuyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne oldu? Tamamen teknik bilgi verdi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, yerinizden yapın, kayıtlara geçsin.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yerimden yapacağım; mikrofon...

BAŞKAN – Hayır, öyle değil; söyleyeceksiniz, onlar yazacaklar.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Peki.

Şimdi, Maliye Bakanımız 2012 Haziranında Suriye'yle ekonomik ilişkilerin donma noktasına geldiğini ifade etti ve 411 milyon dolara gerilediğini 2013 yılında görüyoruz ihracatın. Zaten pek çok tarım alanında da böyle oldu ve Orta Doğu'da zaten Suriye krizi sebebiyle tümüyle ihracatımız neredeyse donma noktasına geldi.

İthalat meselesi çok daha vahim bir durumda zaten; birçok firmamız kapılarına kilit vurdu. Dolayısıyla, burada söylenenler tamamen Suriye'den farklı...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – ...mademki Esad'la bu kadar yakın ilişkiyken...

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, yani konuşmacı fikirlerini ifade etti. Her konuşmacının fikirlerini açıklama hakkımız yok ki bizim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır, "Her konuşmacı"ya değil, Grup Başkan Vekili, Mustafa Bey.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Esad'la...

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim, sağ olun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Konuşmacı konuşmasını yapar orada.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Lütfen...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – "Her konuşmacı" dediğiniz, Grup Başkan Vekili sizin gibi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne olursa olsun, öyle, konuşmacının fikrini açıklama şeyi yok.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Müsaade edin de...

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu, kayıtlara geçti.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – ...Esad'la bu kadar iyi bir durumdayken, ticaret anlaşmaları imzalanmışken neden ortadan kalktı? Sadece Esad'ın halkını öldürmesi söyleniyor, deniyor ama Esad halkını öldürmüyordu ilişki kurduklarında.

El Kaide'nin bugün ne işi var Suriye'de, onu söylesinler.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayrola Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, konuşmamda ekonomiyle ilgili hususlara değinmediğimden dem vurdu son cümlesinde, AKP adına konuşan arkadaşımız.

BAŞKAN – Şu son cümleyi sarf etmemek imkânını keşke bulaydınız.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim...

BAŞKAN – Hayır, bir şey... Fikrimi söyledim canım, şaka şeklinde söyledim ama şimdi bakın...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim...

BAŞKAN – Bir saniye, bir şey söyleyeceğim.

Şimdi, aslında sizin "sataşma" diye istediğiniz sözü, uzun bir şekilde kayıtlara geçirdi Sayın Halaçoğlu. Şimdi, ben istismar...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bir cümle söyleyeceğim, burada söyleyeceğim.

BAŞKAN – Anladım, anladım.

Yalnız, bir uyarı anlamında söylüyorum: Ben kendimi çok kötü hissediyorum; birinin adı geçiyor, hurra, çıkıyorsunuz.

Yani şimdi, ben o arkadaşımızı, sayın milletvekilimizi dikkatle dinledim; tamamen teknik, kimseye dokunmadan bir konuşma yaptı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru.

BAŞKAN – Tek bir cümlesi var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, son cümle.

BAŞKAN – Şimdi, o cümleyle ilgili olarak verilebilir, verilemez...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eleştiri yaptı Sayın Başkan.

BAŞKAN - ...ama yani "Hayır, öyle değil, böyle." dersiniz şuradan deyin, kayıtlara geçsin, beni de istismara şey yapmayın, ne olur.

Buyurun.

15.- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Estağfurullah efendim. Çok teşekkür ediyorum.

Benim konuşmamın başında da sonunda da Suriye'deki iç savaşın Türk ekonomisine yapmış olduğu zararlara ilişkin değerlendirmeler vardı. Diğer sosyal etkilerinden, güvenlikle ilgili etkilerinden de bahsettim konuşmamda. Konuşmamızı kulaklarıyla dinlememişler muhtemelen.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- MHP Grubunun, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve arkadaşları tarafından Suriye krizinin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri ile ilgili sorunların giderilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 11/10/2012 tarih ve 6295 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin lehinde son söz, Adana Milletvekili Sayın Ümit Özgümüş. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin Suriye'deki krizin Türkiye ekonomisine etkilerini değerlendirmek üzere verdiği araştırma önergesinin lehinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidara geldiği zaman “2013 İhracat Stratejisi” diye bir çalışma yayınladı ve o doğru bir çalışmaydı ve o doğru çalışmanın da en temel ögesi bu küresel ekonomik ortamda yakın komşularla ticaretti. Gerçekten doğrudu çünkü artık koruma duvarları kaldırılıyordu, çünkü rekabet artıyordu ve taşımacılık çok önemli maliyetlerden biri hâline gelmişti, öncelikle komşularla ticaret ön plana çıkarılmalıydı. Nitekim çıkarıldı; Suriye'yle -biraz önceki konuşmacılar da söylediler- vizeler kaldırıldı, ikili anlaşmalar yapıldı ve buna güvenerek Hatay'da, Kilis'te, Adana'da çok ciddi yatırımlar yapıldı. Bunun sonuçları görüldü. Biraz önce bazı rakamlar verildi; 2005 yılında Türkiye'nin Suriye'ye ihracatı 552 milyon dolar, 2011 yılında 1 milyar 610 milyon dolara çıktı. Bunlar olumlu gelişmelerdi ve AKP Hükümetinin ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Çağlayan'ın oradaki konuşmalarında oradaki sanayiciye, yatırımcıya “Korkmayın, AVM'ler yapın, oteller yapın, yatırımlar yapın.” demesi üzerine, taahhüt vermesi üzerine orada birçok yatırım yapıldı ama daha önceki konuşmalarda da konuştuk, dışarıdan gelen bir talimatla, Batı emperyalizminin taşeronluğu adına durup dururken başta Suriye'yle olmak üzere bütün komşularımızla kötü olmaya başladık ve nitekim 2012 yılında ihracatımız 498 milyon dolara düştü 1 milyar 610 milyon dolardan. 2013 rakamları yok, çıkması da mümkün değil çünkü orada, olmayan bir gümrük var, kevgire dönmüş bir gümrük var. Oradan buraya kamyonlar, tırlar giriyor, neyin girip neyin çıktığı belli değil ama buna rağmen ocak-ekim ayı döneminde Türkiye'nin Suriye'ye yaptığı ihracat 600 küsur milyon doları gösteriyor. Bunun nasıl gösterildiğini, nasıl ortaya çıkarıldığını anlamak da mümkün değil. Ben tahmin ediyorum -biraz önce konuşan arkadaşlarımız da dış ticaret dengesinin Türkiye'nin lehine döndüğünü söyledi- muhtemelen Hatay'da, Kilis'te eğitilen, oraya gönderilen teröristler de ihracat rakamları içerisinde sayılıyor; muhtemelen Türkiye'de üretilen, Kilis'te ve Hatay'da üretilen kimyasallar da yani kimyasal silahta kullanılacak olan, o yakalanan sarin gazları da ihracattan sayılıyor ya da birkaç gün önce Adana'da yanlış bir ihbarla, uyuşturucu ihbarı olduğu için yakalanan -aksi takdirde yakalanmayacaktı- kaçak olarak gönderilen roket başlıkları da Türkiye'nin Suriye'ye ihracat rakamları arasında sayılıyor olmalı ki bu rakamlar biraz daha yükseliyor gibi görünüyor.

Rusya'yla ticaretimiz yine gelişmeye başladı. Bu çok önemli bir gelişmeydi çünkü birincisi, 35-40 milyar dolar civarında bir potansiyel ticaret hacmimiz var. Onun dışında, ikili anlaşmalarımız var. İkili anlaşmalarımızın önemi sadece ve sadece rakamsal anlamda değil, aynı zamanda altmış yıldan beri Batı emperyalizminin kuklası hâline gelmiş, Batı emperyalizminin emirlerinin dışına çıkamayan, teknolojik olarak göbeğinden bağlı olan bir ülkeye alternatif bir yapı oluşturmak açısından da bu önemliydi ama şu anda Rusya'yla ilişkilerimiz de bozulmaya başladı. İlişkiler o kadar iyi geliştirdi ki birkaç gün önce Rusya'nın uluslararası tır anlaşmasından çıkması bile bizdeki nakliyecileri ciddi biçimde rahatsız etmeye başladı.

Değerli arkadaşlar, sadece bu karşılıklı ekonomik ilişki değil, doğrudan fiilî olarak da Türkiye'ye zararı var Suriye krizinin ve Türkiye'nin Suriye'yle yaşadığı krizin. O da yaklaşık olarak, resmî rakamlara göre 600 bin civarında oradan buraya mülteci geldi. Sayın Başbakanın söylemesiyle 2 milyon dolar, Sayın Mehmet Ali Şahin'in söylemesiyle 2 milyar TL. Buradaki rakamlardan bir tanesinin dil sürçmesi olduğunu kabul edip küçük olanı alırsak, bugün Suriye'den gelen mülteciler için harcanan para 2 milyar TL'dir. Türkiye'de emeklisi perişanken, Türkiye'de işçisi perişanken, Türkiye'de şu anda sağlık sisteminde vatandaşa ek ücretler yüklenirken, üniversitelerdeki çocuklar perişan durumunda yurtlar bulamadığı için sağda solda barınmaya çalışırken Suriye'den gelenlere 2 milyar dolar harcandı ve Türkiye'nin üzerine bu yük bindi. Bunlar doğru şeyler değil, bunlar bizim işimiz değildi.

Değerli arkadaşlar, ekonominin yanında, ekonomik görüşlerin dışında stratejik de bir hata işlendi; o da şu: Burada, müthiş bir öngörüsüzlük ve yanlış bir dış politika var. Bunlardan bir tanesi, yeni Osmanlıcılık; bunlardan bir tanesi, Batı emperyalizmin yanında hareket ederek oralara çekidüzen vereceğimizi zannettik ve bir öngörüsüz politikayla buralara girdik.

Öngörülemez iki tane önemli şey var. Bunlardan bir tanesi, Rusya'nın direnci. Rusya, bugün oradan Akdeniz'e açılan, müttefikleri olan Suriye'yi Batı emperyalizmine yedirmeyecekti, yediremezdi. Mesele sadece Suriye değil; eğer, Suriye'yi yedirseydi Kafkaslardaki hâkimiyetini kaybedecekti. Onun için de Suriye'nin bu kadar dik duracağını tahmin edemediniz, Dışişleri Bakanı da tahmin edemedi.

İkinci bir mesele, bunun daha önemlisi, Suriye halkının ayaklanmayacağını göremediniz.

Değerli arkadaşlar, bakın, MİT bizi takip etmek yerine, bizi fişlemek yerine, ki bizleri de fişlemiş komik komik şeylerle, bizim peşimize takılacağına, eğer Halep'te kapalı çarşıya gitseydi, eğer Lazkiye'de deniz kenarındaki esnafı ziyaret etseydi, eğer Şam'da kapalı çarşıda gezseydi Suriye halkının Esad yönetime karşı ayaklanmayacağını görürdü; nitekim, ayaklandıramadılar. O kadar ajan, o kadar CIA ajanı, o kadar MOSSAD ajanı, o kadar Türkiye'nin ajanları ayaklandıramadılar. Bırakın ayaklanmayı, şu anda, Suriye Silahlı Kuvvetlerinin yanında bizim Kurtuluş Savaşı'mızda Nene Hatun'un, Karayılan'ın, Adana'da Şih Cemil'in, Sütçü İmam'ın yaptığı gibi, orada Mukaveme Suriye yani Suriye mukavemet kuvvetleri adına Kürt'üyle, Arap'ıyla, Türkmen'yle, Ermeni'siyle, Batı emperyalizmine karşı halk direniyor. Bunu göremediniz. Bugün, orada, bütün bu etnik yapısıyla, bütün inançlarıyla Batı emperyalizmine karşı, ülkesini, namusunu, bayrağını koruyan Suriye mukavemet kuvvetlerini de buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla selamlıyorum; geçmişte emperyalizme karşı bir ders veren ve dünyaya özgürlüğü, namusu, vatan savunmasını öğreten ülkenin çocuğu olarak.

Değerli arkadaşlar, burada biz bu tür konuşmalar yaparken "Suriye'deki mukavemet kuvvetlerine mezhepten dolayı destek veriyorsunuz." demek, siyasi sahtekârlık ve siyasi hokkabazlıktır. Bizim dünya görüşümüz barış üzerinedir, kardeşlik üzerinedir ve dünyada var olan kaynakların paylaşılması üzerinedir. Bakın, bizim dünya görüşümüz... 68'de ABD Vietnam'ı işgal ettiği zaman da ona karşı çıktık, Rusya'nın Afganistan işgaline de karşı çıktık, 2003 yılında Amerika Birleşik Devletlerinin Irak'a işgaline de karşı çıktık; eğer Suriye'den sonra emperyalizm, emperyalist güçler İran'a müdahale ederse ona da karşı çıkacağız.

Değerli arkadaşlar, başka şeyler var. Bu konuda halka sürekli olarak yanlış bilgi veriliyor. Hadi, "Esad halkını katlediyor." yalanlarına artık kimse inanmıyor, Batı da inanmıyor, zaten o politikalarından çark etmeye başladılar. Başka şeyler de var. Bir tanesini söyleyeyim, zaman gittikçe daralıyor: Bakın, geçen sene Suriye'de bir uçak düşürüldü. Şimdi, bu uçakla ilgili hâlâ daha ortaya çıkmayan bir sürü bilgi var, gerçek var, ortaya çıkmıyor. Şimdi, o dönemde biz Hatay'ın Yayladağı ve Lazkiye'nin Basit kasabasındaki vatandaşlarla görüştüğümüzde, alçaktan uçan, hızla geçen 2 tane uçağın olduğunu söylüyorlar, "2 uçak düştü." diyorlar. Ben de Türk milletinin buradaki bir temsilcisi ve milletvekili olarak geçen sene bakana sordum; Millî Savunma Bakanına sorduk 31 Temmuzda sormuşuz. Diyoruz ki: "Vatandaşlar 2 uçağın geçtiğini ve 2 uçağın düştüğünü söylüyor. Gerçekten kaç uçağımız düştü?" Nautilus Gemisi bizim uçağımızı bulduğunda pilotların içinde olduğunu söylüyor ama ondan on beş gün önce siz pilotların kasklarının ve postallarının bulunduğunu söylediniz. Peki, bu şehitlerimiz, bin kilometre hızla giderken, uçak düşerken "Ya, şu kaskı da çıkaralım." veya "Postalları çıkarıp, pencereyi açıp uçağın penceresinden dışarı atalım." mı dediler? Bir buçuk yıldan beri bu sorunun cevabı gelmiyor. Bir buçuk yıldan beri uçağınızı sayamadınız mı? 1 uçağınız mı eksik 2 uçağınız mı eksik? Eğer 1 uçak düştüyse o bulduğunuz postallar ya da sergilediğiniz postal ve kasklar kime aitti? Hangisi doğru? Buna benzer söyleyebileceğimiz çok fazla gerçekler var. Artık bunların ortaya çıkması gerekir.

Onun için Milliyetçi Hareket Partisinin araştırma önergesini destekliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgümüş.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde son söz, Isparta Milletvekili Sayın Recep Özel.

Buyurun Sayın Özel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin Anayasa'nın 98'inci maddesi, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince vermiş olduğu, Suriye'de yaşanan gelişmelerin Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerinin araştırılmasına dönük araştırma önergesinin aleyhinde söz almış bulunmaktayım.

Araştırma önergesinin son cümlesini sizlerle paylaşmak istiyorum: "Sınır bölgesinde bulunan illerde yaşayan insanlarımızın aynı zamanda da Suriye'ye yatırım yapmış sanayici ve iş adamlarımızın yaşadığı ekonomik ve sosyal sorunların nedenleri..." Bu yaşanan ekonomik ve sosyal sorunların sebebi oradaki Esad yönetiminin kendi halkına karşı yapmış olduğu zulüm, oradaki karışıklık. Bunun tekrar araştırılmasına -Meclis tarafından sanki yeniden bir şey icat edilecekmiş gibi- hiç gerek de görmüyoruz. Buradaki zulmün, buradaki kendi halkına karşı yapmış olduğu bu insanlık dışı muameleyi kimyasal silah kullanımı derecesine kadar götürün bu zalim yönetim, görev başından gitmediği müddetçe durdurulması mümkün değil. Tabii ki, orada kendi insanına, kendi vatandaşına yönelik bir saldırı olacak, insanlık dışı muamele olacak, biz Türkiye Cumhuriyeti olarak da buna sessiz kalacağız! Oradan gelen 600 bin tane Suriyeliye kucak açmayacağız "Bize ne." diyeceğiz! Bu, aynı apartman içerisinde yaşayan komşumuzun evinde bir sıkıntı olduğu zaman, bizim kapımızı çalıp "Ya, benim başımda dert var, can güvenliğim var." deyip kapıyı kapatmakla eş anlamlıdır. 600 bin kişi değil, 1 milyon 600 bin kişi de gelse, 6 milyon kişi de gelse Türkiye devletinin buna gücü yeter. 2 milyar dolar değil, 20 milyar dolar da harcasak mühim olan insanlık, mühim olan bu ülkede, bu coğrafyada insanlığı temin etmek.

ALİ ÖZ (Mersin) – Geç kardeşim geç, insanlık dersi verme.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Öyle, zalimin, zulmün karşısında "Vay, ben ekonomik çıkarlarımı düşünüyorum." diye sessiz kalmak, karşısında durmak şeytanlıktır.

KORAY AYDIN (Trabzon) – Daha sonra barışacaksınız, iddialı konuşmayın. Daha sonra öpüşeceksiniz, barışacaksınız.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Biz bu şeytanlığı değil, dilsiz şeytanlık da değil...

KORAY AYDIN (Trabzon) – Bunlar seni aşan konular.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Yeryüzünde yaşanan bütün şeytanlıklara, bütün zulümlere karşı, siz bizim yanımızda olmanız da olmanız da AK PARTİ Hükûmeti olarak hep karşısında duracağız.

Biz, barışı, kardeşliği bu dünyada hâkim kılmak için var gücümüzle çalışacağız diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bizim bugünkü gündemimiz... Seçimler yaklaşıyor, Yüksek Seçim Kurulunun da bir talebi var, o talebi Kamu İhale Kanunu'ndaki değişikliklerle bir an önce buradan yasalaştırılm, Yüksek Seçim Kurulu da bunu bekliyor. Gündemi değiştirmeye yönelik bu Meclis araştırması önergesinin karşısında olduğumuzu bildiriyoruz.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyoruz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Antep'e gidin, El Kaide'nin nasıl desteklendiğini görmüş olursunuz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Ercan Cengiz ve arkadaşları tarafından İstanbul trafiğinin ve İstanbul Trafik Vakfı uygulamalarının incelenmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 5/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 14 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 14/11/2013 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ercan Cengiz ve arkadaşları tarafından, 05/11/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına "İstanbul trafiğinin ve İstanbul Trafik Vakfı uygulamalarının incelenmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi" amacıyla verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesinin (1076 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 14/11/2013 Perşembe günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Sayın Ercan Cengiz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ERCAN CENGİZ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz, İstanbul trafiğinin sorunları konulu araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyanın bütün büyük şehirlerinde mutlaka trafik sorunu vardır ancak diğerlerinden farklı olarak İstanbul trafiği artık içinden çıkılmaz, katlanılmaz bir hâle gelmiştir. Bugün İstanbul'da yaşayanlar trafik keşmekeşliği karşısında çaresiz. Artık yirmi dört saat trafik sıkışıklığı var. Günün herhangi bir saatinde bir yerden bir yere geçmek, gitmek neredeyse imkânsız. Haftanın her günü, günün her saati, her dakikası bütün ilçelerde, ana arterlerde fark etmiyor; ister okula gidin ister işe, ister hastaneye ister düğüne, isterseniz gezmeye gidin, neredeyse kıpırdamıyorsunuz.

Türkiye'nin ciddi sorunları var, doğrudur. Yoksulluk sorunu var, işsizlik sorunu var, terör sorunu var, adalet sorunu var ve irtica sorunu var. Türkiye'nin dört bir tarafında başının derinde olduğu komşuları var ama gelin görün ki Türkiye'nin başka dertleri de var; sıradan hayatı kilitleyen, bizi sürükleyen, görmezden geldiğimiz, bir kader gibi kabullenerek yaşamayı tercih ettiğimiz dertler. Bu dertlerin başında İstanbul trafiği geliyor. Bu şehrin trafiği artık içinden çıkılmaz hâle gelmek üzere. Şehrin kontrolsüz ve plansız büyümesinin faturasını artık trafikte görmekteyiz. Eskiden bir trafik sıkışıklığından söz ediliyordu ancak bu öngörülebilir ve kontrol edilebilir bir durumdu. Oysa şimdi trafik tam bir felç hâline almış, toplumsal hayatı bozabilecek bir niteliğe bürünmüştür.

Değerli arkadaşlar, trafik durumu bir ülkenin gelişmişlik düzeyi ve rejimi hakkında ciddi bir kanaat oluşturur. Trafik ne kadar düzenliyse o ülkenin demokratik standardı o kadar iyi düzeyde ve refah durumu o kadar iyi bir seviyededir. Unutulmasın, demokrasi, kuralların eksiksiz ve eşit uygulandığı bir disiplin rejimidir. Kuralsızlığın hâkim olduğu curcuna bir trafik düzeni, gelişmemiş üçüncü dünya ülkelerine ve geri kalmış ülkelere ait bir görüntüdür. İstanbul'daki trafik durumuna şöyle bir baktığımızda, gördüğümüz şey tam da buna uymaktadır, bir çeşit anarşizm.

Sayın milletvekilleri, İstanbul'da son yıllarda gerçekten büyük bir trafik kâbusu yaşanıyor. Her iki boğaz köprüsü ve bunlara bağlı yollar başta olmak üzere, kentteki tüm ana arterlerde trafik her zaman durma noktasında. Bu çilenin içerisinde her gün saatler geçiren yüz binlerce İstanbullu aynı soruyu soruyor: Ne oldu? Ne oldu da trafik birdenbire görülmemiş yaygınlıkta ve bu yoğunlukta bir sorun hâline geldi?

Evet, İstanbul'da trafik her zaman sorunlu idi, ama nasıl oldu da en yoğun saatlerde bile bir saatte gidilebilen yerlere artık üç saatte gidilir oldu. Tabii ki nedenleri çok açık, herkes tarafından az ya da çok biliniyor.

İstanbul'un trafik sorunlarının önemli olanlarını kısaca şöyle sıralamak mümkün: Plansız büyüme nedeniyle kentten önemli ölçüde göç almaya devam etmesi, kontrol edilemeyen hızlı nüfus artışı, belediyelerin imar uygulamaları; son yıllardaki

TOKİ uygulamalarıyla plansız, düzensiz bir şekilde her yere yapılan toplu konutlar, alışveriş merkezleri, iş merkezlerinin yol açtığı trafik yoğunluğu, yeni yapılan her toplu konut, iş merkezi ve alışveriş merkezlerinin ekstra trafik yükü yaratması.

Denetimsiz oluşları nedeniyle şehir içerisinde hiçbir trafik kuralına uymadan serseri mayın gibi dolaşan binlerce taksi, bir o kadar korsan taksi ve minibüsler.

Trafikte çok başlılık. Ulaştırma Bakanlığı, Büyükşehir Belediyesi ve Emniyet Müdürlüğü arasında dağılmış olan yetkiler nedeniyle eş güdümsüz bir trafik düzeni.

Resmî plakalı araçlar ile koruma araçları ve emniyet mensuplarının kullandıkları sivil plakalı araçların trafik kurallarını hiçe saymaları ve bu görüntüyü vermeleriyle halkı kuralsızlığa özendirmeleri. Unutulmamalı ki geçmişte aracı kırmızı ışıkta duran bir Cumhurbaşkanı'nın bu davranışı medya tarafından alay konusu yapılmıştır.

Keyfi trafik denetimleri bir yana bırakılarak, kuralları ihlal eden, kurallara uymayan sürücülerin anında ve etkili bir şekilde cezalandırılmamaları, İstanbul'da deniz taşımacılığı hayati derecede önemli olduğu hâlde bu konuya yeterli önemin ve değerin verilmemesi, önemli ölçüde ihmal edilmesidir.

Değerli milletvekilleri, İstanbul kentinin ulaşım sorunlarını çözmek hiç de kolay değil. Yapılması gereken, rant yaratma amaçlı, birilerini zengin etmek amaçlı değil ama İstanbul halkının çıkarlarını ve kamu yararını gözeterek, doğal ve tarihsel çevrenin korunduğu, halkın demokratik katılımını esas alan bir planlamayı acilen hayata geçirmektir. Hâl böyleyken kangren hâline gelmiş bu sorun için neler yapılıyor? Görüyoruz ki hem AKP yönetimindeki İstanbul Büyükşehir Belediyesi hem de TOKİ sürekli rant yaratma amaçlı imar uygulamalarını hayata geçirerek mevcut trafik yükünü katlayarak büyütme çabası içerisinde. Unutmayalım ki bu ülkede on bir yıldır tek başına AKP iktidarı vardır ve İstanbul ise neredeyse yirmi yıldır aynı ekip tarafından kesintisiz yönetilmektedir. Çağdaş kentleşmenin ana hedefi kenti yaşanabilir kılmaktır. Oysa İstanbul'da rant, amaçın ve hedefin önüne geçmiştir. Geldiğimiz yer ortadadır.

Değerli arkadaşlar, AKP'nin övündüğü tek şey, cepten bir şey çıkarır gibi zaman zaman ortaya çıkardığı projeler. Oysa bunlar dahi plansızlığın göstergeleridir. Evet, İstanbul trafiği büyük bir sorun ve bu sorunun objektif, dünyanın her ülkesinde olabilecek nedenleri de var. Kişi başına düşen araç sayısının İstanbul yollarına göre çok fazla olduğu iddia edilebilir ancak şu da bir gerçektir ki Türkiye'de ve İstanbul'da kişi başına düşen araç sayısı Avrupa ülkelerinin çok gerisindedir. 2013 verilerine göre Avrupa gelişmiş ülkelerinde her bin kişiye düşen araç sayısı ortalama 500 iken, bu rakam Türkiye'de 235'tir.

Sayın milletvekilleri, için bir başka yönüne bakalım. İstanbul'un mevcut yollarına, araç sayısına, kişi başına düşen araç oranına hiç dokunmayalım, her şey sabit kalsın ama şehirdeki tüm araç kullanıcılarını bir sihirle, gelin, gelişmiş Batı ülkelerindeki sürücülerle değiştirelim. Göreceksiniz, İstanbul'da trafik bugünkünden çok daha akıcı, hızlı ve rahat olacaktır. Dünyanın hiçbir ülkesinde, trafik tıkanıldığında sürücüler bizde olduğu gibi sürekli şerit değiştirmezler çünkü trafik tıkanıklığının en büyük nedenlerinin başında şerit değiştirme olayı gelir. Adam gibi hiçbir ülkede, trafik tıkanıklığının düzeyi ne olursa olsun, sürücüler kurtarma şeritlerine giremezler çünkü o şeritler ambulans ve itfaiye araçları içindir. O ülkelerde sürat tahditlerine mutlaka uyulur ve bu nedenle, ortaya çıkması muhtemel kazalar ve bunların yol açtığı trafik tıkanıklığı asgari düzeydedir.

Unutmayalım, herkesin kurallara uyduğu bir şehirde bir kişi kuralları ihlal ederek kazançlı çıkabilir, bu kesindir ancak herkesin kuralları ihlal ettiği bir şehirde hiç kimse evine ve işine zamanında gidemez.

Şunu da ifade etmekte yarar var: Hiçbir Avrupa kentinde, emniyet şeridinden, etrafa mavi ışıklar saçarak, kurbağa sesi çıkararak giden normal plakalı resmî araç göremezsiniz. Ayrıca, ambulans ve itfaiye dışında, dünyada, resmî plakalı araçların sözde geçiş üstünlüğü olan tek ülke herhâlde Türkiye'dir. Bunlar, utanç duyulacak şeylerdir. Halkı devletin ve her şeyin üstünde tuttuğunu söyleyen bu iktidar bu konuda hiçbir şey yapmamış, kılını bile kıpırdatmamıştır.

Değerli arkadaşlar, hepimiz biliyoruz ki alınabilecek birtakım basit önlemlerle trafik sorunu iyi olmasa bile orta seviyede rahatlatılabilir. Yol yapmak, kavşak, köprü yapmak, alternatif ulaşım araçlarını devreye sokmak gibi önlemler yanında basit ama etkili bir yöntem de trafik denetimleridir. Bizdeki gibi her şeyi, her olumsuzluğu seyreden trafik zabıtasından değil, etkili bir trafik denetiminden söz ediyoruz, hem sayısal hem de nitelik olarak yeterli trafik zabıtasının yaptığı denetim ve kontrolleri kastediyoruz. Bütün İstanbul halkı biliyor ki bu konuda hiçbir şey yapılmıyor. Zabıta da tıpkı iktidar gibi, yukarıda saydığımız bütün olumsuzlukları sadece seyretmekle yetiniyor. Yapılanlar ise sadece göstermelik şeylerdir. İstanbul trafik zabıtası ciddi bir nitelik sorunu taşıyor.

Sayın milletvekilleri, İstanbul, ülkemizin olduğu kadar eşsiz özellikleriyle dünyanın göz bebeği bir şehirdir. Onu korumak, savunmak ve yaşanabilir kılmak için partiler üstü bir çabanın içerisinde olmalıyız. Çocuklarımıza, torunlarımıza, gelecek nesillere ve dünyaya daha yaşanabilir, daha güzel bir İstanbul bırakmak bu Meclisin tarihsel görevi ve sorumluluğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERCAN CENGİZ (Devamla) – İşte, bu devasa boyuttaki sorunu yerinde inceleyip araştırmak, sorunun gerçek fotoğrafını ortaya çıkarmak, alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasını zorunlu görüyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cengiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin aleyhinde, İstanbul Milletvekili Sayın Erol Kaya.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin İstanbul'un trafik sorunlarının araştırılmasıyla ilgili vermiş olduğu önerge aleyhinde söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşlarımız, İstanbul trafiğinin sıkışıklığından bahsederek ulaşımın rahatlatılabilmesi için büyük yatırımlar olan yol, kavşak, tünel gibi yatırımlar yanında, bunları yapmanın yanında -deniz ve hava yatırımları gereğinden daha önemli- basit düzenlemelerle trafiğin çözüleceğini ifade etmektedirler.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'un her meselesini çözmek bizim boynumuzun borcudur. İstanbul'u daha yaşanabilir bir hâle getirmek, İstanbul'un güzelliklerini korumak gelecek nesillere olan sorumluluğumuzdur ama şunu da görmek zorundayız: Geçmişte bu kadim şehre büyük kötülükler yapıldı. İstanbul'un tarihî eserlerinin gecekondularla istilasına terk edildiğine hep birlikte şahit olduk. İstanbul'u gelişiminin ve nüfusunun çok gerisinde bir ulaşım altyapısına biz mahkûm etmedik. Tam tersine, tüm bu sorunları çözmek için hem belediyeler hem de Hükûmet olarak İstanbul'u daha yaşanabilir, tarihini, kültürünü ve birikimini en iyi şekilde değerlendirmek için çalışmalar yapıyoruz. Bunların başında da trafik sorunlarını çözecek olan, geleceğin İstanbul'unu biçimlendirecek dev projeler gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle ulaşım ile ilgili İstanbul fotoğrafını sizlerle paylaşmak istiyorum. İstanbul, 13 milyon 850 binlik nüfusuyla Avrupa'nın 23 ülkesinden daha büyüktür ve İstanbul'umuzda 3,1 milyon aracın 2,4 milyonu her gün trafiğe çıkmakta ve yine bu şehirde, her gün yaklaşık 11 milyon 100 bin insan toplu taşıma araçlarıyla hareket etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, üç imparatorluğa başkentlik yapmış, tüm inanç mensuplarının barış içerisinde yaşadığı sekiz bin beş yüz yıllık bu kadim şehirde son on yılda ulaşım sistemlerinin dağılımı ve iyileştirmelerine baktığımızda -özellikle 2004 ve 2012 rakamlarını vermek istiyorum- kara yoluyla yolculuk payının yüzde 88'den yüzde 81'e düşerek iyileştiğini, raylı sistem payının yüzde 8'den yüzde 13'e çıktığını ve deniz yolculuğu payının ise yüzde 2,5'tan 2 kat artışla yüzde 5,6'ya ulaştığını görmekteyiz. Yolculuk süresinin ise elli üç dakikadan kırk dokuz dakikaya düştüğüne de hep birlikte şahidiz.

Özetlersek, İstanbul'un nüfusu son on yılda yüzde 39 artmasına rağmen ulaşım ağı dağılımı lastik tekerlekten raylı ve deniz ulaşımına kaymakta ve yolculuk süresi azalmaktadır.

Şu soru mutlaka aklımıza gelecektir: İstanbul, metro ağı olarak dünyanın diğer şehirlerinden niçin geri kalmıştır? Bu konuda sizlere dünyanın önemli şehirlerindeki metroların açılış tarihlerini vermek istiyorum: Londra, 1863, 400 kilometre; New York, 1870 yılı, 1355 kilometre; Paris, 1900 yılı, 214 kilometre; Berlin, 1902 yılı, 478 kilometre; Tokyo, 1927 yılı, 328 kilometre olarak yapılmış ve açılışı gerçekleştirilmiştir. Tabii ki biz İstanbul'da 1875 yılındaki İstanbul-Karaköy-Taksim füniküler sisteminin de açıldığını ifade edelim. Bu tarihten, yani 1875 yılından tam yüz yirmi yıl sonra Sayın Başbakanımızın İstanbul Belediye Başkanlığı döneminde İstanbul'da ilk metro faaliyetinin yapılmasına başladığını ifade edelim.

Değerli arkadaşlarım, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ulaşım çalışmalarıyla beraber merkezî Hükûmetin de bu çalışmaları iyileştirme noktasında ya da proje noktasında neler yaptığını ifade etmekte fayda var. Az önce arkadaşımız cepten proje çıkarmaktan bahsetti. Bence cepten çıkan projelere bakmakta hakikaten fayda var.

Değerli arkadaşlar, yüz elli üç yıl sonra asrın projesi Marmaray'ı, cumhuriyetin 90'ıncı yılında, 29 Ekimde yani on beş gün önce Sayın Cumhurbaşkanımızın, Meclis Başkanımızın ve Sayın Başbakanımızın katılımıyla birlikte hizmete açtık. Günde 1 milyon 200 bin kişinin kullanacağı bu yatırım, İstanbul halkına Hükûmetimizin sunduğu dev bir hizmettir. İstanbul-Ankara yüksek hızlı tren hattı da tamamlanmak üzere. Yakında o da hizmete açılacak inşallah. 3'üncü boğaz köprüsü ve bağlantı yollarının temelini attık, inşaatı da hızla devam etmekte. Boğazın altından lastik tekerlekli araçlar için tüp geçit projesinin 2015 yılında bitirilmesi hedefleniyor. Aynı zamanda, bu dev projelerle şehir içi ulaşım ağlarının entegrasyonu da devam etmekte.

Bu çerçevede, önceliğimizin raylı sistemler olduğunun altını çizmek istiyorum. Metro uzunluğu bugün itibarıyla 141 kilometre iken 2019'da 400 kilometre, 2023 yılında 776 kilometre metro uzunluğu ile, bizden önce hiçbir metronun sahip olmadığı, İstanbul'un dünyanın en uzun metro ağlarından birine sahip olacağını ifade etmek istiyorum. Ve yine Kanal İstanbul'la İstanbul deniz ulaşımını inşallah kökten değiştirecek bir proje de hayata geçmiş olacak.

Bütün bu dev projeleri anlatırken İstanbul'un tarihini, kültürünü ve tabiatını korumaya azami dikkat gösterdiğimizizin de altını çizmek istiyorum. Biliyorsunuz, Marmaray Projesi bu yüzden dört yıl gecikti. Bu projenin inşası sırasında tarihî eserlerin bulunması ve bunların korunmasıyla ilgili gerekli önlemler ve müzelerde sergilenmesi şu anda gerçekleştiriliyor. Yine, deniznin altındaki doğal yaşamla ilgili, özellikle balık göç yollarının olumsuz etkilenmemesiyle ilgili bütün tedbirler alındı.

Boğazın iki yakasından dört dakikada karşıya geçeceğimizi herhâlde düne kadar bu Meclisteki arkadaşlarımıza da ifade etsek, söylesek kimsenin inanması mümkün değildi. Ama bugün bütün İstanbulluların kullandığı muhteşem bir süreç, Marmaray, banliyö hatlarıyla entegre ettiğimizde daha bir muhteşem noktaya dönüşecek şekilde hızla devam ediyor ve çalışmasını sürdürüyor. İstanbul Marmaray, diğer hatlarla entegrasyonu yapıldığında her iki yakanın birbiriyle ulaşımının hızlı, zahmetsiz bir yolculuğa dönüşeceğinin altını çizmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşların önergesinde, İstanbul trafiğiyle ilgili, trafik denetimi ve Trafik Vakfı'nın faaliyetleriyle ilgili iki hususun üzerinde özellikle durulmakta. Trafik denetimi önerisini, somut bir teklif içerdiği için saygıyla karşıyorum. Gerek emniyet teşkilatının gerekse Büyükşehir Belediyesinin bu konudaki iş birliğinin daha geliştirilmesinin faydalı olacağını ifade etmek istiyorum ancak bu, Meclis komisyonu marifetiyle yapılacak bir iş değil. İkinci husus ise İstanbul Trafik Vakfı'nın faaliyetleri meselesiyle ilgilidir. Otomobillerin çekilmesinden bahsedildi, bu işin rastgele yapıldığı, aynı suça 2 kez ceza kesildiği ifade edilmekte. Hem etkili denetimden bahsetmek ve bunu önemsemek hem de hatalı parkların çekilmesini eleştirmek çelişkili bir durumdur.

Dolayısıyla, CHP'nin önergesine, İstanbul'un trafik sorununa dikkat çekmek için hazırlanmış iyi niyetli bir girişim olarak baktığımı ifade etmek istiyorum fakat teşhislerin çelişkili olduğunu, önerinin de yerinin burası olmadığını düşünüyorum; bu nedenle, araştırma önergesine karşı olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde son söz, Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan'ın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İstanbul'un trafik sorununa yönelik olarak verdiği araştırma önergesi hakkında konuşacağım.

İstanbul'da sadece İstanbulluların değil, şu veya bu şekilde İstanbul'a yolu düşen herkesin en çok şikâyet ettiği konu trafik sorunu. Hatta, bu sorun öyle bir hâle geldi ki Sayın Başbakanın bile fazlasıyla dikkatini çekti. Bundan birkaç zaman önce, İstanbul'daki bu trafik sıkışıklığının sebebi olarak, Sayın Başbakan, Gezi olayları sırasında protesto yapan vatandaşların trafik sıkışıklığını da yaptıklarını söyledi yani Sayın Başbakan, aslında, İstanbul'un trafik sorununa çareyi buldu, mesele bitti; trafikte Geziciler olmadığı zaman trafik problemi yok. Demek ki neymiş? İstanbul'un trafik sorunu, Gezi olayı protestocularını aldığınız zaman bitmiş oluyor. Dolayısıyla ben, Cumhuriyet Halk Partisinin bu önergeyi vermesindeki kastı anlayamadım. Gezi olaylarına katılanlar bitince İstanbul'un trafik sorunu bitmiş oluyor normalde ama bitmedi tabii ki. İstanbul'un yolları sabah akşam birer otomobil parkına dönüşüyor hakikaten, yani bir yol olmaktan çıkıyor, otomobil parkı oluyor. Artan araç sayısı, düşük hızla birlikte trafik kazaları, yakıt tüketimi ve çevre kirliliğiyle karşı karşıya İstanbul'da yaşayanlar ve İstanbul'a yolu düşenler. Özellikle çok sayıda araç, yetersiz yol ve trafik polisi, çok sayıda trafik lambası olan bu tarihî şehirde trafik sorunu nasıl çözülür diye kafa yoruyoruz hep birlikte. İnsanların artan otomobil aşkı ve bağımlılığıyla oluşan trafik sıkışıklığı büyük toplumsal sıkıntılara ve ekonomik kayıplara da neden oluyor tabii ki.

Trafiğin sıkışmasında en büyük nedenlerden biri de İstanbul'da gişeler, yani Mahmutbey ve Çevreyolu gişeleri. Bu iki gişenin önünde işe gidiş ve geliş saatlerinde çok ciddi birikimler oluyor. Bu gişelerin hemen ardında kalan Bayrampaşa, Avcılar, Küçükçekmece, Büyükçekmece, Bağcılar, Esenyurt, bu taraftan Bakkalköy, Samandıra, Kartal, Tuzla -Sayın Başkanın eski ilçesi- oraların tamamı artık şehir içi ama buna rağmen trafik sıkışıklığını giderecek önlem olarak o gişelerin biraz daha geriye alınması henüz düşünülmüdü, yani paranın biraz daha fazla kazanılması için İstanbul'un trafiğinin sıkışıklığına göz yumuluyor bile bile.

Bakın, size ben bir şey söyleyeceğim. Dünyada 50 şehirde bir araştırma yapılmış. Trafikte dur-kalk sıralamasında 31.200'le İstanbul ilk sırada; 30.480'le Meksiko 2'nci sırada, 3'üncü sırada da 29.520 kilometreyle Moskova yer alıyor. Yani İstanbul burada da birinciliği ele geçirmiş.

Bütün bunlar, aslında yirmi yıldır ciddi bir planlamayla çözülebilecek sorunlarken, yirmi yıldır İstanbul'u yöneten AVM'ci zihniyet, İstanbul'daki ulaşım sorununa aslında çok dikkat etmedi. Sadece ve sadece havadan yapılan keşiflerde "Hangi araziden hangi rantı elde edebiliriz?" şeklinde uygulamalara yol açıldı, o uygulamaların peşinden koşuldu. "Bu trafiği nasıl rahatlatırız, İstanbul'un bu ekonomik kaybıyla beraber bu sosyal problemini nasıl çözeriz?" diye düşünen pek olmadı. Saatlerini trafikte harcayan İstanbullular trafiği rahatlatmak için alternatif yolların bir an önce belirlenmesini ve gişelerde yaşanan yavaşlamanın önüne geçilmesi için çalışmalar yapılmasını bekliyor.

Bir diğer problem de İstanbul'un iki ucunu birbirine bağlayan TEM otoyolu ve E-5 kara yolunun dışında alternatif yol olmaması. Bunlardan bir tanesi şu anda Ergenekon soruşturması nedeniyle yurt dışında yaşayan, 1984 yılında belediye başkanı seçilen Bedrettin Dalan döneminde yapıldı. Sahil yolunda dolgu yapılarak İstanbul'un bir ucundan diğer ucuna kadar bir alternatif yol geliştirildi. Onun dışında şu anda İstanbul'un iki ucunu birbirine bağlayan herhangi bir alternatif yol programlaması yapılmadı.

Trafikte geçirilen zamanın bu kadar arttığı bölgede diğer bir tehlike ise konut projelerinin çok artması. Yer alan alışveriş merkezleri, oteller, ofisler de yoğunluğu bir kat daha artırıyor. Bakın, Mahmutbey gişelerinden çıkın, çok ciddi bir konut alanı var; bu, artık Hadımköy'e, Büyükçekmece'ye kadar ulaştı ama buna karşılık oraya gidecek yollarla ilgili en ufak bir çalışma yapılmadı. Aynı yollar yani yirmi sene evvel Mahmutbey gişelerinden çıkıp gittiğiniz o yollar aynı şekilde devam ediyor ama oranın nüfus popülasyonu asgari 20 kat arttı. Trafiği rahatlatacak çalışmalar ise hep geride kaldı. Biraz evvel arz ettim, İstanbul'un sorunu olarak trafiği görmekten ziyade İstanbul'un rant alanını gözlemlemekten trafik sorununu çözmeye vakit bulamadı İstanbul'u yirmi senedir yöneten zihniyet.

Yol bakım çalışmaları var bir de İstanbul'daki vatandaşları rahatsız eden. Yol bakım çalışmaları, daha çok okula gidiş geliş saatlerinde özellikle başlatılıyor gibi, sabahleyin okula yetişmek için çırpınan o yavruların okula geç kalmalarına sebep oluyor. O yol bakım çalışmaları işe gidiş ve okula gidiş saatleri olan sabah saatlerinde durdurulmuş olsa bu biraz daha rahatlatır trafiği diye düşünüyorum.

İş çıkış saatlerinde İstanbul'da 15 kilometrelik yolda trafikte geçirilen süre ortalama bir saat kırk yedi dakika. Bakın, bu çok önemli bir rakam. Bir saat kırk yedi dakika. Bir insanın sadece ve sadece akşam üstü işinden evine giderken, o güne ait yaşadığı hayatın on ikide 1'ini evine gitmek için yolda harcıyor. Bununla ilgili o otomobilin yaktığı yakıtı, o otomobilin çevreye saldığı egzoz gazlarını üst üste hesap ettiğiniz zaman trafik sorununun, aslında çevre sağlığı, insan sosyolojisi, toplum hayatı için ne kadar önemli bir mesele olduğunu çok daha iyi anlayabilirsiniz.

Trafik sorunu nasıl çözülür dersenez, trafiğin, sosyoekonomik yönü olan karmakarışık diğer problemlerin çözümü gibi kendi kendini düzenleme yeteneğine göre uzun vadeli ve kapsamlı düşünülmesi gerekiyor. Sadece yeni yol ve metro yaparak bu problem çözülemez. En doğrusu, ülke genelinde teşvik edici, kapsamlı önlemler alıp politikalar geliştirmek.

Trafik gibi karmakarışık sosyoekonomik problemlerin detayları planlanamaz ve yönetilemez. İnsanlarımızı ülke genelinde yaşayabilecekleri, çalışabilecekleri, kullanabilecekleri, sahiplenebilecekleri, uyum sağlayabilecekleri yeni ve farklı seçeneklere yönlendirmemiz gerekiyor diye düşünüyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.16

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.30

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu raporunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç’in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN –Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 105 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/344) (S. Sayısı: 105)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan, 421 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı: 421)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5’inci sırada yer alan, 359 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitiminde İşbirliği Üzerine Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı 359)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6’ncı sırada yer alan, 397 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Meteoroloji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/694) (S. Sayısı 397)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7'nci sırada yer alan, 399 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormanlık Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/703) (S. Sayısı: 399)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

8'inci sırada yer alan, 379 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

8.-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Basın ve Enformasyon Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/714) (S. Sayısı: 379)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

9'uncu sırada yer alan, 440 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

9.-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Aile, Kadın ve Çocuk Politikaları Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/736) (S. Sayısı: 440)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

10'uncu sırada yer alan, 447 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (S. Sayısı: 447)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Şimdi başlıyoruz, Komisyonu ve Hükümeti çağırırım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, yok Sayın Başkan; komisyon ve Hükümet yerinde yok.

BAŞKAN – Daha başlamadım, önceden söylüyorum Sayın Akar. İşimizi hızlı götürelim, herkesin işi gücü var.

11'inci sırada yer alan, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 11 Milletvekilinin; Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

11.- Yozgat Milletvekili Yusuf Başer ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 11 Milletvekilinin; Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/1784) (S. Sayısı: 493)^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Komisyon raporu 493 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

---

^(x) 493 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen...

Bu arada, ben milletvekillerini ve grupları düşünüyorum, televizyon gitmeden konuşun diye. Ondan sonra erteletme işlemini yapabilirsiniz, yani şu anda bir şey yapmayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama Sayın Başkan, biz yoklama istemedik ki. Televizyona yetişsin ama on dakika ara verdiniz, şahıs konuşmaları televizyon dışında kalacak diye endişe ediyorum.

BAŞKAN – O zaman, özür dilerim. Mücbir sebebim oldu ama sataşma olmazsa yetişir. Sayın Akar'la konuştum ben de. Yani samimi söyleyeyim, yapmadınız öyle bir şey de yani televizyona yetişesiniz diye bir gayretim var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederiz efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Efendim, yedide bitmese güzel olmaz mı? Yani biri bir şey yapıyor, sonra biz uğraşıp duruyoruz.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hasip Kaplan. (BDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

BDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Değerli milletvekilleri, belli ki seçim havası başladı, hemen iktidar tarafından bir kanun teklifi geldi; Kamu İhale Kanunu'nu baypas ederek seçim pusulalarını, oyları, bunları ihale olmadan bastırmak, yetiştirmek için bir kanun teklifi.

Şimdi, kanun teklifine baktık, bu akçeli işlerin, aslında bizim bulunduğumuz Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmesi gerekiyor ama oradan geçmemiş, enteresan bir şekilde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonundan geçmiş.

Turizm Bakanı burada. Bu oy pusulaları sizin işiniz mi Sayın Bakan?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Vallahi, onlar reklam afişi basıyorlar ya, onun için.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Yani reklam için ayrı bir konu da Sayın Orman ve Su İşleri Bakanı, bu oy pusulası işleri sizin Orman Bakanlığının işi mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ağaçtan yapılıyor, ağaçtan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yasa ağaçlarla ilgili...

HASİP KAPLAN (Devamla) – Ağaçları düşünerek mi buradasınız? Şimdi, iyi de kardeşim, bunun akçesi Plan ve Bütçe Komisyonundan çıkmıyor mu? Niye Plan-Bütçede görüşmüyorsunuz? Üstelik Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan Vekili Sayın Süreyya Sadi Bilgiç'in de imzası var. Bakın, kanun teklifinde hem Sayın Başer'in var hem Sayın Bilgiç'in var.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Kanunu hazırlayanların kanunla ilgisi yok.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Şimdi, bu kanun teklifini hazırlarken arkadaşlarımız şöyle düşünmüşler, demişler: "30 Martta yerel seçim var, arkasından Cumhurbaşkanlığı var, ikinci tura kalır -iki turlu ya seçimler- oy pusulasının yetişmesi lazım ama araya bir şey sıkıştırmışlar, bakın, onu söyleyeyim: Araya yurt dışı seçmen kütüklerini de sıkıştırmışlar. Şimdi, yurt dışında konsolosluklarda 2,5-3 milyon civarında seçmenimizin olduğu söyleniyor, onlar oy kullanacak. İyi, peki, bunun kütüğü var mı? Yok. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığına bağlı, konsolosluklar Dışişleri Bakanlığına bağlı. Peki, bu kütüğü kim yapacak? Seçim İşleri de Yüksek Seçim Kuruluna bağlı. Yüksek Seçim Kurulunun elinde yurt dışı seçmen kütüğü var mı? Yok. Almanya'da yaşayan birisinin –Berlin'de yaşıyor- adrese dayalı seçmen kütüğünü nasıl belirleyeceksiniz, nasıl? Yani konsoloslukta bir kaydı varsa, bir işte çalışıyorsa vardır. Yoksa? Tüccar, lokantacı, dönerciyse, oradan almıştır, Berlin'den gitmiştir Bremen'e, Bremen'den gitmiştir Köln'e, Frankfurt'a...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hollanda'ya gitmiştir.

HASİP KAPLAN (Devamla) – ...veya Hollanda'ya geçmiştir. Şimdi, Hollanda'ya da geçmesi çok kolay, çünkü sınırlar açık, rahat geçebiliyor, Avrupa Birliği ülkesi vatandaşları için böyle bir sorun yok.

Bu sandıkların başında müşahit parti görevlisi nasıl olacak? O da yok. Şimdi, alın size 3 milyon yüzergezer oy. O sandık elçilikte veya konsoloslukta, o ülkenin dışişleriyle bir protokol olmadan nasıl oy kullanılacağı belli mi? Belli değil. Şimdi, o sandıkları getirip diyelim ki Londra Konsoloslukuna teslim ediyorsunuz. Konsolosu kim atıyor? Hükümet atıyor. Oradaki görevliyi kim atıyor? Hükümet atıyor. Sandığı kime teslim ediyorsunuz? On beş gün boyunca oy kullanılacak, gece gündüz orada, sandık da orada ellerinde, istedikleri gibi değiştirirler değil mi? Bunun güvenliği nerede?

Peki, parti müşahidi veya Cumhurbaşkanı adayı olan, diyelim 4 tane Cumhurbaşkanı adayı var, müşahidi nasıl sandık başında duracak orada? Arkadaşlar, şimdiden Cumhurbaşkanlığı seçimleri, tehdit ve risk altındadır, tehlike altındadır. Bunun, 2015 seçimlerine teşmil edileceği yazılıyor. Yani 3 milyon yüzergezer oyumuz var. Dikkatinizi çekiyoruz arkadaşlar, bu, çok çok tehlikeli, seçim güvenliğini tehdit eden bir durumdur, bir yaklaşımdır. Bu, basit bir oy pusulasını çıkarayım, 1-2 milyonu da ihalesiz yapayım...

Biliyorsunuz, geçen seçimde bir ihale olayı çıktı, ona itirazlar yapıldı, 1,5 milyon lira fark attı, Yüksek Seçim Kurulunun hazinesinde, cebinde para kaldı. Demek ki akçeli işler olduğu zaman, seçim işi de olduğu zaman dikkatli olmak gerekiyor.

Şimdi, burada şunu ifade etmek istiyorum: Seçim sathımeline girdiğimiz bugünlerde, demokratikleşme paketini hepimiz izlediniz. Seçim barajlarından yakınan bir Türkiye'de, seçim barajlarının kaldırılmasının tartışıldığı bir Türkiye'de Hükümet dedi ki: "İki sistem: Ya dar bölge ya daraltılmış bölge." 40 katır mı, 40 satır mı yani hangisini istersiniz?

Şimdi, bu sistem başka ülkelerde var mı, dar bölge, daraltılmış bölge sistemi? Var tabii canım, olmaz olur mu? Amerika'da var, Magna Carta'dan bu yana demokrasinin beşiği Londra'da, İngiltere'de var. Var da kardeşim, oralarda güçlü

sivil toplum örgütleri var; orada düşünce, örgütlenme özgürlüğü var; orada adayın kendini ifade hürriyeti var; orada adayın tabandan, örgütten, halktan temsil edilme imkânı var; orada medyanın özgürlüğü var; orada demokratik kamuoyunun kontrol sistemi var. E burada ne var? Burada da liderin sultası var. Şimdi, bir de liderin sultasıyla, fark etmez, iktidar-ana muhalefet, diğer partiler... Bizde bir sistem farklılığı var, biz tartışıyoruz. Kadın kotasında dünyada fark atan bir partiyiz. Sistemimiz olarak lider sultasına o kadar karşıyız ki bizde eş başkanlık sistemleri var biliyorsunuz, eş başkanlık sistemini geliştiriyoruz.

Şimdi, bu dar anlamda seçim sistemini savunan anlayış, aslında başkanlık sisteminde olduğu gibi "Tek parti veya iki parti rejimini nasıl kurarım?" Yani, sistemi bunun üzerine kuran bir anlayış var.

Şimdi, buradaki arayışın temeli de şudur: İstikrar. Hükûmette istikrar ama bu istikrar olayı getirilirken, dar anlamda, toplumsal özgürlükler ve toplumun istikrarı düşünülüyor. Eğer iki parti sistemine sıkıştırdığın zaman ülkeyi, burada 4 grup yerine, 5 parti yerine 2 parti olacak, nasıl olacak? 2002 ile 2007 arasında, seçim barajı sonucu, bu Meclisin yarısı AK PARTİ'liydi, yarısı CHP'liydi. Tahterevallinin bir başında AK PARTİ'liler vardı, bir başında CHP'liler vardı. Kürtçe "..."^(x) deniyor o tahterevalli aletine, bir iner bir çıkar, bir iner bir çıkar. En kısır tartışmalar bu 2002'yle 2007'dedir, en baskıcı yasalar bu dönemde çıkmıştır, en kötü ihale kanunları bu dönemde çıkmıştır; bakın, iki partili sistem. Bu dar bölge sistemi, seçim çevreleri açısından, adaylık şeklidir, oylama şeklidir, oyların sayımı, partilere dağılımı da bunun sonucudur ama geniş anlamda demokrasiyi düşündüğünüz zaman, yönetim şekli, hükûmet sistemi, yerel yönetimlerin özellikleri, özgürlükler, demokrasi, farklılıklara tanınan haklar, hukuk sistemi ve siyasal partiler sistemi, sivil toplumuyla, sendikal örgütleriyle, mühendis odalarıyla, barolarla, tabip odalarıyla çiftçi örgütlerine kadar, esnaf derneklerine kadar bir bütün olarak, kılcıl damarları olarak o ülkenin belkemiğini oluşturan demokrasi değerinin, uygarlık anlayışının mantalitesini oluşturur.

Şimdi, istikrar ilkesini savunanların birisi de on yılda bir darbe yapan darbecilerdir. Mesela, Kenan Evren 1 numaralı istikrarıcıdır. Niye istikrarıcıdır? Yüzde 10 barajını koyup bu ülkeyi koalisyonların belasından kurtarmaya çalışmıştır. Şimdi, Kenan Evren'in mantığıyla hareket ederseniz, istikrar, bir partinin az oy alıp çok temsil yani 2002'de AK PARTİ'nin yüzde 36 alıp bu Mecliste yüzde 65 temsil edilmesi gibi, onun ötesinde de yüzde 48'in Meclisin dışında kalması gibi bir sonuç doğuruyor.

Şimdi, bakın, "istikrar" kavramıyla ilgili şöyle bir şey var karşıtlığında: İyi de toplumsal istikrar ne olacak? Toplumda istikrar önemlidir arkadaşlar. Toplumda her kesimin dengesini kuracak bir istikrara ihtiyaç var. Bu istikrar, temsilde adaleti ister; temsilde adalet, seçim sistemlerinin ruhudur. Eğer siz o temsilde adaleti aramazsanız, bugün getirdiğiniz bu yasanın yarın bumerang gibi size döneceğini varsayacaksınız.

Şimdi, siyasi aktörlerin güçleri oranında, partilerin oranları oranında temsili için seçim sistemleri var; bu, seçim çevresi ve seçimlerde dar bölge, daraltılmış bölge.

Şimdi, bu dar bölge, daraltılmış bölgede -Kızılcahamam toplantısı öncesi bir il başkanları toplantısı oldu- bir çalışma yapıyor AK PARTİ'nin kurmayları ve "yüzde 5 seçim barajı, yüzde 5 daraltılmış bölge" aslında "7 milletvekili daraltılmış bir bölge" olarak geliyor ama Sayın Başbakan onu, 7'nin üstünü çiziyor ve oradan "yüzde 5" olarak çıkıyor.

Şimdi, bu, niye böyle? Bu, ön seçimi ortadan kaldıran, temsili ortadan kaldıran, örgütü ortadan kaldıran bir yaklaşım tarzı.

Biz ne yapıyoruz? Elbette ki biz de buna karşı, Barış ve Demokrasi Partisi olarak önlemler alıyoruz "Ne yapabiliriz aday tespitinde?" diye.

Elbette ki kusursuz bir seçim sistemi yok ama nispi temsilin çok geniş uygulanması, nispi temsil sisteminin çoğulculuğa dayandığı seçim çevreleri ne kadar geniş olursa o kadar temsilin önünün açıldığını gösteriyor.

Elimde bir hesap var, bir hesap yaptık, kurmaylarımız bu konuda ciddi bir çalışma yaptı "Ne olur seçim sonuçları eğer Başbakanın önerdiği bu yüzde 5 barajı, 5 olayı getirilirse?" diye. Çok vahim bir şey oluyor arkadaşlar: MHP'nin, dar bölge, daraltılmış bölge olayında 7'yle 9'a kadar milletvekili sayısının düştüğü, CHP'nin birçok bölgede milletvekili çıkarmadığı, biz de Halkların Demokratik Partisini kurduk, Türkiye'de her yerde temsili için çaba gösterirken bizi de dar bir bölgeye hapsetme anlayışı. Fakat ne yaparlarsa yapsınlar, "daraltılmış" da deseler "dar bölge" de deseler, bir hesap yaptık, 39 ile 45 arası, 2011 oylarımızla milletvekili çıkarıyoruz. Öyle de yapsanız bizden kurtulamıyorsunuz, böyle de yapsanız bizden kurtulamıyorsunuz ama bir şey söyleyeyim...

ALİ HALAMAN (Adana) – Olan bize mi olacak?

HASİP KAPLAN (Devamla) - Sizi şimdiden telaş sarmış. Belli ki bu seçimde oylarınızın düşeceğini hissediyorsunuz ve az oyla çok milletvekili, az parayla çok köfte yemek istiyorsunuz. Şimdi, bunun hukuki altyapısını parmak hesabıyla yaptığınız zaman bunun adı "demokrasi" olmuyor.

Şimdi, bizim, bu çoğunluk sisteminde getirdiğimiz öneriler var. Biz bundan kaçan, korkan bir parti değiliz. Gücünüz varsa her yerde bunu sağlarsınız ama Türkiye gibi 76 milyon nüfusu olan bir ülkede bu sistemin adil olması lazım. Bizim bir seçim sistemini Özal'dan bu yana son Mesut Yılmaz yaptı. Bütün iktidarlar, seçim yaklaştı mı, bir sene önceden kendilerine uygun bir istatistik yapıyorlar, ne kadar oy kaybetmişler belli, hemen ona göre bir yasa çıkarıyorlar. Bu yaklaşım tarzının terk edilmesi lazım. Bu, Türkiye'ye yakışmıyor arkadaşlar.

Şimdi, bakın, nispi orantılı seçim sisteminde temsilde adalet o kadar önemli ki adayın örgüt tarafından benimsenmesi, halk tarafından seçilmesi de o kadar önemlidir. Eğer siz bunu yapmadığınız zaman şekli bir demokrasi olayı devam eder.

Şimdi, bizim ülke bazında yaptığımız çalışmalar var elbette. Şöyle bir durum var mesela: 7'li seçim bölgesi farklı, 5'li farklıdır, 9'lu farklıdır ama TÜİK'in 26 tane bölge üzerinden bir seçim çalışması var. Hani, biz demokratik özerklik için Türkiye'de 20-25 bölgeden bahsediyorduk ya, TÜİK de kalkınma ajanslarını esas alan, o kalkınma ajanslarının olduğu yerlerde şimdi seçim çevresi olarak seçim yerlerini, çevrelerini değiştirmeyi düşünüyor. Şimdi, ben Şırnak Milletvekili olarak

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

buradan açıkça ifade ediyorum, benim bir sorunum yok. Doğuda Hakkâri var; bu tarafa gelin, Siirt var; İllsu Barajı'nın yapıldığı noktada Batman var; biraz güneye inin, Mardin var, biz de Şırnak, oradayız; daha güneye inerseniz Zaho var. Zaho dâhil, bütün illerle birleştirin, hodri meydan, benim için sorun yok, halka inanan için sorun yok ama doğrusu bu değil arkadaşlar. Alırsınız TÜİK'in rakamlarını, ondan sonra da seçim oylarını, Şişli'yle Sarıyer ilçesinde mahalleleri nasıl bölüştünüzse onu yaparsınız. Bu hiledir, olmaz. Bu, doğru bir şey değil, biz bunu gördük. O zaman güçlenmek lazım arkadaşlar. İttifakların, güçlerin daha da artması lazım. Zorlanır, bu sistemler buna zorlar, o zaman belki Türkiye'nin de daha çok hayrına olur.

Siyasal istikrar, temsilde adalet, toplumda istikrar; biz bu üçünü beraber istiyoruz. Biz bu ihalesiz kuruluş yasalarına oy vermeyiz arkadaşlar, vermeyiz Barış ve Demokrasi Partisi olarak. Her şey şeffaf olacak, aleni olacak, bir kuruluş da harcanırsa böyle.

Seçim derken, seçim de yaklaşmışken, biraz önce bir telefon aldım, sizlerle paylaşmak istiyorum arkadaşlar. Şırnak'ta Barış ve Demokrasi Partisi, biliyorsunuz, yüzde 80'lere varan oy alıyor. 2 milletvekilimiz, Selma İrmak, Faysal Sarıyıldız ve bütün belediye başkanlarımız tutuklu. İl Başkanımız, yönetimden bir arkadaşla Şırnak'tan Cizre'ye gelecek, Şırnak'ın giriş ve çıkışında polis GBT işlemi yapıyor, bu zaten var. Kasrik Boğazı'na geliyor, yine var. Kasrik Boğazı'ndan çıkıyor, Cizre ilçesine 3 kilometre kalan bir noktada önünü 3 tane sivil araç kesiyor. Bu araçlardan -Toyota, Doblo ve binek bir araç- 7-8 sivil giyimli, kirli sakallı kişiler iniyor ve il başkanının aracının etrafını sarıyorlar. "Kimsiniz?" diyorlar, "Polisiz." diyorlar. "Niye çevirdiniz önümüzü?", "Arama yapacağız.," "Elinizde arama kararı var mı?", "Yok.," "Peki, niye arama yapıyorsunuz, ihbar mı var?", "Yok.," "Avukatımı getireyim, burada.," "Yok." Arabanın farlarına kadar söküyorlar. Gelen giden vatandaş orada birikiyor, hepsi bizim seçmenimiz. Şimdi, araba farlarına kadar söktükten sonra bir şey bulamıyorlar. "Tutanak tutun." diyor başkan, "Tutacağız, sana vermeyeceğiz." diyorlar.

Şimdi, seçim yaklaşıyor ya, vatandaşa böyle baskı, zulmü 1990'lardaki gibi yapa yapa sandık sonuçlarını etkileyeceğini düşünüyorsa Hükümet, çok ciddi bir yanlış içindedir. Hele hele, bu, çözüm sürecinin ruhuna aykırıdır. Bu zorbalığı, bu eşkıyalığı faili meçhullerin yaşandığı 1990'lı yıllarda bu ülke çok yaşadı, bunun yaşatılmasına izin vermeyeceğiz. Hükümeti uyarıyoruz, çağrıda bulunuyoruz. Bunları kim yaptıysa derhâl gereğini yapsınlar. Derhâl gereğini yapsınlar, dağ başı değil diyoruz.

Saygılarımla. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Aykut Erdoğan...

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, elimizdeki kanun, seçimlerde kullanılacak, başta filigranlı oy pusulası olmak üzere, çeşitli malzemelerin alımını düzenleyen bir kanun. Başından belirtmek istiyorum ki, bu yasa, hem kamu ihale mevzuatını hem de seçim mevzuatını gölgeleyecek hükümler getirdiği için, yolsuzluklara ve güvenli ve demokratik bir seçim yapmaya engel teşkil edebileceği için, bu yasa teklifine Cumhuriyet Halk Partisi olarak karşıyız.

Yasanın iki yönü var: Birinci yönü, kamu ihalelerini düzenlemektedir; diğer yönü ise seçimlerde kullanılacak malzemeler dolayısıyla seçimleri ilgilendiren hükümler taşımaktadır. Ben ağırlıklı olarak kamu ihaleleri yönünde konuşacağım, benden sonra partimiz adına konuşacak milletvekilleri, bunun seçim güvenliğiyle ilgili boyutları konusunda sizleri bilgilendirecekler.

Öncelikle, her zaman olduğu gibi, bu kadar önemli bir kanun da önümüze teklif olarak geldi, tasarı olarak gelmedi. Bu ne demek? Tasarı Bakanlar Kurulundan –ağırlıklı- gelir ve bütün bakanlıkların görüşleri alındıktan sonra komisyonlarda görüşülür. Teklifler ise genelde milletvekilleri tarafından verilir, bir usuldür ama özel bir usuldür ve bu şekilde de bakanlıkların görüşü içerisine alınmaz. Son derece önemli kanunlar ne yazık ki önümüze hep teklif olarak geliyor, tasarı olarak gelmemektedir.

Diğer bir eksiklik, kanunun yapılışı sırasında... Kanunun iki tane boyutu var: Birincisi, ekonomik boyutu yani ihaleleri ilgilendiren boyutu, ki bunun yönüyle ana komisyonun Plan Bütçe Komisyonu olması gerekiyordu; ikinci boyutu ise, bu yasanın seçimlerle alakalı hukuki boyutu, ki bu da Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekiyordu; her ikisi de olmadı. Konu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonundan bize geldi. İlgisiz iki tane de bakanımız söz konusu burada, bu konuyla ilgisi olmayan bakanımız söz konusu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şu kamu ihaleleriyle ilgili son on yıllık karanlık tarihi beraber hatırlamamız gerekiyor. 2002 yılında, daha öncesinden gelen kötü yönetimlerin sonucunda çok ağır krizler yaşadık ve bu ağır krizlerden sonra bir dizi yasalar yaparak "ekonomide saydamlık", "şeffaflık" ve "hesap verilebilirlik" kavramlarını yasalarımızın içine soktuk. Bunların başında ne geliyordu? Kamu İhale Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Bilgi Edinme Kanunu gibi kanunlar geliyordu. Bu 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, bütün ülkelerde uygulanan bir kanundu, Avrupa Birliği direktiflerinde vardı, Dünya Bankası talimatlarında vardı ve yolsuzlukları zorlaştıran bir kanundu.

Devri iktidarınızda, on yıllık süre içerisinde 100'e yakın defa bu Kamu İhale Kanunu Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin oylarıyla değiştirilmiştir arkadaşlar. "100'e yakın" diyorum çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin yöneticileri de dâhil, kaç kere değiştirildiğini hesaplamakta zorluk çekeceklerdir. Hemen hemen her torba kanun içerisinde gizli bir şekilde İhale Kanunu'nu değiştiren hükümler konulmaktadır ki, İhale Kanunu der ki: "Bu kanunda yapılacak tüm değişiklikler bu kanun metninde olmak zorundadır." Yani kendi çıkardığınız kanuna karşı geliyorsunuz, kendi çıkardığınız kanunu deliyorsunuz ve torba kanunlarla Kamu İhale Kanunu'nu değiştiriyorsunuz.

Peki, ne yapılıyor bu değişikliklerde? Bu değişikliklerin ağırlıklı bir kısmında ya yapılan yolsuzluklar aklanıyor ya da yapılacak yeni yolsuzluklar kolaylaştırılıyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, bunu örnekleriyle anlatacağım. Mesela, bu kanunun çok önemli bir 3'üncü maddesi var, 3'üncü maddesi istisna maddesi demek. Eğer herhangi bir kurum 3'üncü madde kapsamına girerse bütün bu kamu ihale mevzuatının uygulanmasından istisna edilmektedir. Peki, şimdi baktığımızda, bu madde ne kadar değiştirilmiştir? Sadece bu madde AKP iktidarında 18 defa değiştirilmiştir, 1 madde 18 defa değiştirilmiştir. Mesela, kimler kapsama alınmıştır? 3'üncü maddenin (r) bendine baktığımızda, hangi kurumları kapsama aldığını görüyorsunuz.

Fakir ailelere kömür yardımının yapıldığı işlerdeki ihaleler bu madde kapsamına alınmış ve ihale dışına çıkarılmıştır. Peki, niye çıkarılmıştır? Arasında benim de bulunduğum 3 yüksek kurumun, 2 bakanlık ve Sayıştayın "Yolsuzluklar var." dediği, "İhaleye fesat karıştırılmış." dediği kömür yolsuzluğu, bu madde içine konularak yargıda aklanmıştır değerli arkadaşlar. 3'üncü maddenin sadece (r) bendiyle 2-2,5 milyar dolarlık kömür yolsuzluğu aklanmıştır değerli arkadaşlar. Yolsuzluk aklama, sadece bunlarla sabit kalmamaktadır.

Değerli arkadaşlar, kamu ihalelerinde, baktığımızda, 3 çeşit ihale yöntemi görülmüş. Kamu ihalesinin talimatı şudur: Açık ihale yapmak zorundasın. Velev ki, şartlar çok bastırılmışsa -ani bir deprem oldu, yangın oldu, sel oldu- davetiyeli usulü ihale yaparsın ve burada da eğer davetiyenin dışında kimse gelirse ihalelere katarsın diyor.

Bizim tespit edebildiğimiz, Türkiye'de son on bir yıl içerisinde 610 milyar liralık –Başbakanın çok sevdiği kavramla söylüyorum, 610 katrilyonluk- ihale yapılmış. "Bu 610 milyarlık ihale bizim bilebildiğimiz" diyorum, çünkü siz de bilemezsiniz. Niye bilemezsiniz? Çünkü kamu ihalelerinin yarısının yasal dayanağı yok. Kim ne yapmış, ne almış belli değil. Sadece 4734 sayılı Kanun kapsamında Kamu İhale Kurumu Başkanlığına bilgi verilen ihalelerden bahsediyorum. Bilgi verilmeyen ihaleler de bir o kadar.

Bu 610 milyar liralık ihaleye baktığımızda, bunun sadece 410 milyarlık kısmı açık ihale; kalan 200 milyar liralık, bütün ülkemizin geleceğini kurtarabileceğimiz bir para, kapalı kapılar arkasında, rekabetçi olmayan yöntemlerle ihale edilmiş durumda değerli arkadaşlar. Ve Avrupa Birliği bu rezaleti her yıl düzenlediği ilerleme raporunda ortaya koyuyor, "Böyle bir durum olamaz, bu sizin üyeliğinize engeldir." diyor ama Hükümet bu konuda çitini çıkarmıyor.

Muhalefet olarak sürekli biz bu konuyu gündeme getiriyoruz. Çünkü bizim seçmenlerimizin veya sizin seçmenlerinizin, bütün yurttaşların vergileriyle finanse edilen bir ihale sisteminde yolsuzluğa açık 200 milyar net kaynak var. Diğer 410 milyar liralık açık ihaleler temiz görünüyor mu? Hayır. İhalelere baktığımızda, ağırlıklı firma veya mal tarifinin yapıldığı şartnamelerde şikâyetleri sizler de almaktasınız değerli arkadaşlar.

İhale yolsuzluklarının, yasayla yapılan ihale yolsuzluklarının belki de en üzücüsü, en utandırıcısı, en düşündürücü olanı 2012 yılında gerçekleşti. Bunun çok uzun bir öyküsü var, kısaltarak size anlatacağım değerli arkadaşlar.

Çeşitli bakanlıklarda yapılan ihalede ihaleye fesat karıştırıldığı tespit edildi. Bu ihaleye fesat karıştırma sadece belge üzerinden değil, dinleme tutanaklarıyla, görüntülerle, rüşvet tutarlarıyla, otellerdeki görüntülere kadar özellikle Enerji Bakanlığı ihalelerinde tespit edildi. Bu tespit, polis ve savcılık tarafından 2005 yılında iddianame hâline getirilerek Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edildi değerli arkadaşlar.

Bu soruşturmayı yapan polis müdürü Hanefi Avcı'ydı. Daha sonra bu Hanefi Avcı'nın Ergenekon davası dolayısıyla başına neler geldiğini hepimiz benden daha iyi biliyorsunuz. Ve bu iddianame dolayısıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığında bir dava açıldı. Davada geçen ibareler hepimizin milletvekili olarak şapkasını önüne koyup düşünmesini gerektiren ibareler. Çünkü devri iktidarınızda atadığınız bürokratlara ne yazık ki ihale baronları rüşvet olarak kadın bile ikram etmişlerdir. Bunun görüntüleri vardır. Bu çok üzücü bir durumdur. Sadece para, içki değil, bürokratik rant transferinden bahsetmiyorum; bunlar iddianamede olan, dinleme tutanaklarına geçmiş, hepimizin üzerinde konuşması gereken, bu Meclis kürsüsüne getirirken de gerçekten hicap duyduğum ama bu ülkenin gerçeğidir. Peki, İhale Yasası'na göre, bu şekilde rüşvet içerisine bulaşan firmalara ne yapmak gerekiyordu? İhale Yasası'na göre, yetimin hakkı hiçbir şekilde riske edilmeden, bütün bu şirketlerin ihalelerden yasaklanması gerekiyordu; Kamu İhale Kanunu'nun 58 ve 59'uncu maddelerine göre, bu şirketlerin ortakları olan şahısların ve bu şirketlerin yasaklanması gerekiyordu. Ne yazık ki bu şahıslar hakkında bir yasaklama kararı vermedi. Kararı vermek zorunda olan Enerji Bakanlığı bu kararı vermediği için bu şahısların ortağı olduğu ve ihaleden sonra ortaklıktan bilerek çıktığı şirketler tekrar aynı bakanlığın ihalelerine girdiler ve bu şirketlere sadece aynı bakanlıkta 500 milyon liralık ek ihaleler verildi değerli arkadaşlar. Verilen ihaleler bunlarla sınırlı değil; elektrik şirketlerimiz bu ihalelere fesat karıştırma davasının sanık ve hükümlüleri aldı, doğal gaz şirketlerimiz bunlara satıldı. Sizlerin mega projelerinin, milyarlarca avroluk ihaleler işte bu şirketlerin o eski ortaklarının hâlen daha fiilen yönettikleri şirketlere verildi değerli arkadaşlar. Bu konuda hepimizin düşünmesi gerekiyor ama düşünmenizin önüne engeller konuldu.

Peki, bu şekilde yasa hükümleri ortadayken ne olması gerekiyordu? İhalelerden yasaklanmaları, haklarında yeni ihaleye fesat karıştırma davaları açılması ve teminatlarının irat kaydedilmesi gerekiyordu. Peki, siz ne yaptınız? Tek bir maddelik kanun teklifi getirdiniz ve içinizden bir milletvekiline bunu imzalattınız; yazıktır, günahdır o milletvekiline, eminim ki ömrü boyunca onun acısını çekecektir, o kanun teklifinin acısını çekecektir.

Getirilen kanun ne diyordu? Bu şekilde yargılanan firmaların teminatlarına el konulması gerekiyordu. 100 milyonlarca lira paradan bahsediyorum. Getirdiğiniz teklife bu firmaların teminatlarına el konulmasının önüne geçtiniz. Dört kelimelik bir kanun teklifi getirdiniz değerli arkadaşlar önümüze. Bu dört kelime neydi biliyor musunuz? Kanun metninden söyleyeceğim size: "İdarelerce veya mahkeme kararıyla." Dört kelimelik bir kanun. Teknik olarak konuyu bilmeyen bir milletvekilinin bu kanunu bilmesi mümkün değil. 550 tane milletvekilinin içinde bu kanunu bilmek için çok teknik bilgiye sahip olmak lazım. Bu dört kelimeyle, birçok milletvekilinin bilgisi olmadan ihale yolsuzluklarını bu Meclise aklattı bu Hükümet. Şimdi, dönüp, iktidar partisi milletvekillerinin "Muhalefet milletvekilinin söylediği doğru mudur?" diye kendi partisinin yönetimine sormasını rica ediyorum. Dönüp Kamu İhale Kurumu Başkanına, Ulaştırma Bakanlığı bürokratlarına, Enerji Bakanlığı bürokratlarına şunu sormasını rica ediyorum: "Böyle bir şey vardı da, bu firmaların teminatına el konulması durumu söz konusuysa da bu madde değişikliğinden sonra bu firmaların teminatına el konulmama durumu söz konusu mudur?" Hatta adres olarak ihale vermenizi rica ediyorum. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarındaki ihaleyi sorabilirsiniz. "Böyle bir şey var mıdır?" diyebilir misiniz? "Kamu İhale Kurumunda yapılan aramalı teftişler sonucunda, yapılan soruşturmalar

sonucunda, ihale çetesi içerisinde olan bir firmanın alınması gereken teminatı bu şekilde affedilmiş midir?" diye sorabilir misiniz? Sizlerden bunu sormanızı bir milletvekili arkadaşınız olarak rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar, rezaletler bununla bitmiyor. Bakın, bir Kentsel Dönüşüm Kanunu çıkardı bu Meclis. Çıkarırken elimizden geldiğince sesimizi duyurmaya çalıştık. "Bakın, bu yasayı çıkarıyorsunuz ama, bu yasada hiçbir faşist devlette, krallıkta, padişahlıkta, hiçbir devlette olmayan yetkileri Toplu Konut İdaresine vermektedir. Vatandaşın buna dava açma şansı yok. Bin yıl önce alınmış derin demokratik en temel hak bu kanunla yok sayılıyor. İtiraz hakkı yoktur vatandaşın. Vatandaş TOKİ eliyle şirketlerin önüne atılmaktadır. Siz vatandaşımızın en temel haklarını alıyorsunuz, yapmayın." dedik.

Ve o yasanın görüşülmesi sırasında, bu Kentsel Dönüşüm Yasası'nın yaklaşık 400 milyar dolarlık bir rant üzerinde durduğunu ve bu 400 milyar dolarlık rantın kamu ihalelerinin pazarlık usulü kapsamı içerisine sokulduğunu ve bunun çok yanlış olduğunu söyledik, çünkü normalde yapılması gereken açık ihaleydi Ama Bakanınız buraya geldi, dedi ki: "Biz bunu hızlı yapmak için pazarlık usulü ihaleye sokuyoruz." "Yapmayın, etmeyin, bunu yaparsanız yolsuzluklara yol açarsınız." dedik. Bize ne dedi Bakanınız? Bize dedi ki: "Arkadaşlar, biz bunu hızlı olsun diye yapıyoruz ama şartname almaya gelenler olursa biz o şartnameyi vereceğiz, kimsenin katılmasını engellemeyeceğiz." Bakanın bu sözü tutanaklarda vardır, Sayın Erdoğan Bayraktar'ın konuşmalarının metni tutanaklarda vardır. Üzülerek söylüyorum ki Bakanın yalan söylediği daha sonra yine bu Meclisteki yasa görüşmeleriyle ortaya çıktı değerli arkadaşlar. Çünkü iki ay sonra bir başka yasa tasarısı bu Meclis gündemine geldi; gece üçte geldi, ek madde olarak geldi, hiçbir komisyonda görüşülmemişti. Yasa maddesi aynen şunu söylüyordu: "Davetiye verilmeyene şartname verilmez." Şimdi, bize Erdoğan Bayraktar ne söz vermişti? Her gelene şartname verecek ve ihaleleri rekabete açacaktı değil mi? Peki, iki ay sonra hangi yasayı getirdi? "Davetiye verilmeyene şartname verilmez." Bu demek ki ihaleye katılabilmek için sadece davetiyenin olması gerekiyor. Peki, davetiyeler kime gidiyor? Üzülmeniz de, kızmanız da, bozulmanız da yandaşlarınıza gidiyor, yandaş şirketlerinize gidiyor. Peki, bu şirketlerin patronları... Çıkıp da "Cumhuriyet Halk Partisi böyle kötüdür, MHP başarısızdır, BDP böyledir, referandumda 'evet' verin." dediğinizde ne hissediyorsunuz? Biz kendimizi çok kötü hissediyoruz çünkü hepimizin seçmenlerinin vergisiyle, hepimizin vergisiyle siz, antidemokratik bir şekilde, kaynakları böyle aktararak demokrasinin en köküne kibrit suyu dökmektesiniz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah, Allah!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Peki, pazarlık usulü ihalelere niye karşıyız? Çünkü yolsuzluklara açık ihale. İhalede yolsuzluk yapabilmeniz için ne yapmanız gerekiyor? Çok küçük bir şirket grubuna kimseye duyurmadan ihaleleri vermeniz gerekiyor. Açık ihale olursa bu ihale süreci duyulacağı için bütün ihaleleri pazarlık sürecine sokuyorsunuz ve sadece kentsel dönüşümde 400 milyar dolarlık rantı, yetim hakkını, vatandaşın vergisini bu şekilde tehlikeye atıyorsunuz değerli arkadaşlar.

Bu teklifi vermek gerçekten yürek yarası. Bu teklifi kabul etmek de sizler adına üzücü bir durum. Aranızdan birçoğunun bu teknik konulara hâkim olmadığını biliyorum. Sizden ricam şudur: Siz iktidar partisisiniz. Bürokratları çağırın ve bürokratlara deyin ki: "Dürüstçe, namusluca, kimseden korkmadan bu durumu anlat." Bakalım benim söylediğimden farklı bir şey söyleyecek mi size değerli arkadaşlar?

Şimdi, bu ihaleye fesat karıştırma işindeki firma aklamalarıyla ilgili biz ne yaptık? Bu işin baş sorumlusu Enerji Bakanı hakkında bir gensoru önergesi verdik. Bence son on-on beş yılın en sağlam gensoru önergesiydi ve düşürülmesi gerekiyordu Bakanın. Ama Bakan çok ilginç bir taktikle çıktı şeye, var olan, belgelerle ortaya koyduğumuz, kanunlarla ortaya koyduğumuz konuda, yine üzülerek söylüyorum ki gerçekleri değiştirdi -en nazik ifade budur- ve sizi kandırdı. Çünkü, o Bakan, ihaleye sokmaması gereken şirketleri ihaleye sokarak, yüz milyarlarca lira hepimizin kaynağını, yetimin hakkını, ihaleye fesat karıştırmaktan yargılanan ve hükümlü şirketlere verdi. Velez ki bu kanun hükmü olmasaydı arkadaşlar, içinize sınıyor mu, bir bakanın ihaleye fesat karıştırmaktan hükümlü bir şirkete ihale vermesi içinize siner mi? Velez ki kanun hükümleri yok -ki var- bu ihaleyi engelleyecek hiç mi imkânı yoktu elinde? Ama, aynı Bakan "Sen bu adamların özel uçağıyla seyahat eder misin?" dediğimde "Biz onun faturasını öduyoruz." dedi. Bir bakanın, ihaleye fesat karıştırmaktan yargılanan bir holdingin patronunun uçağında ne işi vardı değerli arkadaşlar? Bu, sizlerin yüreğini sızlatmamakta mıdır? Siz Adalet ve Kalkınma Partisi olarak yüzde 50 oy aldınız, böyle iş adamlarına ihtiyacınız olduğunu mu düşünüyorsunuz? Yazık, günah değil mi sizlere verilen oylara da? (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Aynı şeyler konuşuldu. Bakan cevap verdi bunlara ama hâlâ aynı şeyleri konuşuyorsun.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Recep Bey, üzgünüm ama senin aklın gerçekten yetmez bu işlere. Sen sadece satışsın! Bu, teknik bir konu.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hep aynı şeyleri konuşuyorsun, farklı bir şey konuş.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 4437 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikler bununla sınırlı değil ama vaktim kalmadı, en az bir saat daha bu önemde anlatabilirdim; şu mevcut yasaya gelelim.

Mevcut yasanın gerekçesine bakın. İki temel şey söylüyor bize, diyor ki: "Bir: Seçime çok az zaman kaldı. Bu seçime çok az zaman kaldığı için ben yetiştiremiyorum, beni Kamu İhale Kanunu'ndan istisna edin."

Şimdi, dönüp ben buradaki bütün bürokratlara soruyorum: Dört yıldır aklınız neredeydi beyler sizin? Bu seçimin yapılacağı dört yıl öncesinden belli değil mi? (CHP sıralarından "Bürokratlara değil, siyasetçilere sor." sesleri)

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bürokrata soru sorulur mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Milletvekillerine sor, bu teklifi verenlere sor.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Çok özür diliyorum. Siyasetçiye soruyorum, bürokrat arkadaşların affını rica ediyorum.

Dört yıl önce akılları neredeydi?

Bir diğer sorum şu...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Recep'e sor!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Bundan önce seçimleri hangi kanunla yapıyorduk? Bu kanunla yapıyorduk.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bu tarafa sor, bu tarafa. Teklif sahibi burada.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Recep Bey, bu seviyesizliğe cevap vermeyeceğim. Ben vatandaşın vergisini anlatıyorum, istediğini yapabilirsin.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Teklif sahibi burada.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Yani bu, şirazeyi bozmakla... Başarılı da olabilirsin, şirazemi bozabilirsin ama sadece vatandaşın vergisi yanar, tamam.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Cevap verme yetkisi olmayana niye soru soruyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, ikinci değişiklik ne üzerinden çıktı? Bunlar diyorlar ki: "Biz Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale yapamıyoruz. Kamu İhale Kanunu kapsamında kalırsak bu ihaleleri bitirmemiz mümkün değil." İhale Kanunu'ndaki süreleri ben ortaya koyayım. Kırk ila altmış gün içerisinde ihale yapılabilir. Yirmi günlük bir süreden bahsedecekler, diyecekler ki: "Aday adını yazmamız için yirmi günlük süreye ihtiyaç var." Hemen, net söyleyeyim, bunların tamamını, Sayın Hükümet, Sayın Komisyon, şartnameyle halledebilirsiniz. Eğer halledemiyorsanız, gerçekten, Komisyonuna getirin, Cumhuriyet Halk Partili üyeler olarak size nasıl halledebileceğinizi, yasal, sözleşme olarak bizler tarif etmek isteriz çünkü bizlerin de muhalefet olarak katkı verme sorumluluğu var.

Değerli arkadaşlar, bu kamu ihale sistemi bu ülkedeki karanlıkların yalnız parçası değil. Özelleştirmede, imar izinlerinde, imtiyazlarda, her yerde, personel alımında bir kirli düzen var ve bu kirli düzenin kurucuları, bu kirli düzenin oyuncularına ne yazık ki bu memleketi teslim almış durumda. Yine üzülerek söylüyorum ki yasamadan istedikleri kanunu çıkarabilecek durumdadır bunlar. Üzülerek söylüyorum ki suçüstü yolsuzluklarda dahi yargılanmadan kurtulabilecek kadar güçlü gruplar bunlar. Ama bu memleket çaresiz değil. Bu memlekette namuslular da namussuzlar kadar güçlü olacak. Ve halk size Gezi direnişinde bir ihtar verdi. Bu Mecliste tartışmadık. Halk, Gezi direnişinde, bu kirli düzene karşı size bir ihtar verdi. Eğer bu ihtarın gereğini yapmazsanız korkarım ki ihkakihak süreci ortaya çıkar. Gelin, buna izin vermeyelim. Gelin, hep birlikte bu kirli sistemin üzerine gidelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ali Halaman. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz.

MHP GRUBU ADINA ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, sıra sayısı 493 olan, 4734 sayılı Kanun'un yani Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (i) bendinin değişimi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygı, sevgiyle selamlarım.

Kanun'un öz geçmişi şu: Kamu İhale Kanunu cumhuriyet döneminde yani 1925'te çıkarılmış, 1934'te değişikliğe uğramış, 1983'te yürürlükte, devam ediyor. 1983'ten 2002'ye kadar bütün kamu kurumlarının ihtiyaçlarını karşılamadığı için 57'nci Hükümet döneminde bu 4734 sayılı Kanun -yani Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurumu gibi, Tütün Kurumu gibi, dolayısıyla, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu gibi Avrupa Birliğine uyum, uluslararası standartlara uygun olması adına- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hazırlanarak yürürlüğe giriyor, Resmî Gazete'de yayınlanıyor. Yani, kanunun öz geçmişi bu. Kuruluş amacı: Kamu adına kamu kaynağı kullanan kamu kuruluşlarının alımını, satımını, işlerini takip etmek, alınma, satılma şartlarını belirtmek, istisna olanları ortaya koymak gibi görevleri olmuş.

On senedir bu kanun, denetleme faaliyetinde bulunan Kamu İhale Kanunu son zamanlarda güncelleme adına sürekli değiştirilip, pasivize edilip kamu adına iktidara yön veren bir kurum hâline geliyor. Alışverişleri, akçalı işleri Kamu İhale Kanunu'nun dışına çıkartmakla ilgili sürekli değişim yapılıyor. Şimdi de 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (i) bendinin değişimi için Meclisin içerisinde 12 tane milletvekili bir kanun teklifi hazırlıyor. Kanun teklifinin hazırlanmasının sebebi -yani bunlar Komisyon üyesi de değil- şöyle: "Önümüzde seçimler var -bu seçimlere beş altı ay kaldı- mahalli seçimler, genel seçim, Cumhurbaşkanlığı seçimi. Bunlar için kullanılacak oy pusulaları, evraklar, malzemeler var. Bu malzemeleri, oy pusulalarını bu Kamu İhale Kanunu'nun şartlarına göre açık ihale usulü ile almak, vermek, dolayısıyla Meclisimize, iktidarımıza sıkıntı getiriyor. Bunu, bu sıkıntıyı ortadan kaldıramamız için bizim 'doğrudan alım' dedikleri bir teklifi getirmemiz lazım." denerek "doğrudan temin yolu" dedikleri kanunu aceleyle Meclise getiriyorlar. Yani Meclisten önce Komisyona geldi. Ben Komisyonda söylenmesi gerekenleri söylemekle beraber, muhalefet şerhimizi de koyma imkânımız olmadı, çok telaşlandı.

Şimdi, daha önce, 2011 yılında oy pusulasıyla ilgili yine bir ihale yapılmış. Yani basına düştüğü için ben basında gördüm. Aynı şirkete açık usul ihale yapıyorlar, şikâyet edenler oluyor. Şikâyetin sonucunda aynı firma 13 kat aşağı... Yani adama bakıyorum, fiyatını vermiş, "11 milyon 990 bin liraya ben bu işleri yaparım." demiş. Sonra birkaç tanesi şikâyet etmiş. "Ya, herhâlde yanlışlık yaptık." demişler, aynı adama, aynı firmaya 990 bin liraya vermişler. Ya, el insaf yani yazık, günah. Akabinde şöyle söylüyor yetkililer, bakanlar, alan firma: İşte "Demokrasi kazandı, devlet kazandı, işte devletin ihalesi böyle olur." deniyor. Ya, şimdi, ayıp denilen bir şey var arkadaş.

Şimdi, devlet kazandı diyerek kapatılmış o işten yola çıkarak kamu harcamalarını denetimsiz hâle getirmek; sürekli, epeydir bunlar oluyor. Şimdi, devletin vesayetinde, devletin korumasında, kollanmasından dolayı zenginleşen bir sürü firma var çevremizde, yakın tarihimizde; bir sürü yine devletin korumasında, vesayetinde gelişen, büyüyen siyasilere var, yine bürokratlar var; bunları görüyoruz. Yani, bir insanın fotokopi makinesi olsa, "Ben, bu kadar çok parayı makineyle basıyorum." dese bu kadar zenginleşme olmaz ama son on yıllık dönemde yüzde 5'lik, yüzde 2'lik bir grup ortaya çıktı. O kadar çok para kazanma... Nasıl para kazanıyorlar, ben bir türlü anlam da veremiyorum.

Kamu İhale Kanunu'nda bu kadar çok değişiklik yapmak yerine, daha dürüstçe, Kamu İhale Kurumunu ortadan kaldırmak, onun için yeniden bir kanun hazırlamak daha doğru olmaz mı işin gerçeği ya? Daha dürüstçe, daha samimi, sahici "Bu kamu kurum, kuruluşunu kim kurduysa yanlış kurmuş, buna gerek yok, biz zaten bunu şöyle veririz, böyle veririz, ikili yaparız." demek bence daha dürüstçe olur.

Seçimlere bir sürü zaman var derken, sanki olağanüstü bir iş varmış gibi, bu Kamu İhale Kanunu'nu değiştirip, açıklık, şeffaflık ilkesini ortadan kaldırıp, açık artırmayı, eksiltmeyi kabul etmeyip doğrudan temin yolunu seçmeniz yaptığınız hizmeti, satın almayı şaibe altında bırakmaz mı? Halkın parasını pulunu, sorumluluğunu bu kadar cüretkâr kullanmanız doğru mu? İhaleyi tek kişilik yapma yerine birden fazla tüzel kişilikle yapmanız daha denetimli, daha kontrollü olmaz mı? "İhaleye girenler zaman zaman birbirlerini kontrol ederler, açık usul ihale bize vakit kaybettiriyor, işi uzatıyor, biz pratik siyasetçileriz, pragmatik bürokratlarız, biz işi bilene veririz, bunu tercih ederiz." demek vicdanlarınızı kamu adına rahatsız etmez mi?

Yapılan kanun değişikliği, oy pusulasını, kullanılacak zarfları, malzemeleri ve evrakları yurt içinde, yurt dışında istediği kimselere yaptırma, yerleştirme iması, havası veriyor. Bu imalar, insanlarımızı ve toplumumuzu şüpheye sevk ediyor. Zaten on yıllık AKP iktidarının -ben on yılını demiyorum- son dönemlerde, özellikle iki dönem, referandum da dâhil, Türkiye'nin muhtelif yerlerine gittiğimde, siyasi muhabbetler olduğunda, seçimlerde bir yanlışlığın olduğunu, oy pusulalarında bir hilenin olabileceğini söyleyen insanların olduğunu ben şahsen de gördüm, dinledim de. Dolayısıyla, bazen "Geçmiş dönemde 'parmak boyası' dediklerini ortadan kaldırmanın bu hilelerin görmezlikten gelinmesi için mi yapıldı?" diyen insanlarla karşılaştım.

Şimdi, toplumda "Sayım işlemlerinin yazılım ortamında hemen bittiği, dolayısıyla insanın oy vermedim demesine rağmen Hükümetin oy aldığı" lafının, sözünün, dedikodusunun çok olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Şimdi, bu dönem yaşanırken beraber, bu kanunla ilgili oy pusulasını, kâğıtlarını, evraklarını basıp dağıtma işini yurt içinde ve yurt dışında kişiye özel vermek iktidarı bu kadar şüphe olurken rahatsız etmiyor mu arkadaş ya? Şimdi, bu kadar pişkin olmak... Ya, bazen, Anadolu'da bir laf vardır, "cahilin cesuru." derler. Ya, bu sıkıntılı bir iş, hakikaten sıkıntılı. Ya, vicdan, merhamet... "Ben sana verdim, haydi yap." Ya bakkal dükkânı mı yönetiyorsunuz?

Son olarak ben şunu söyleyeceğim, bunun için söylenecek laf çok olur, lafa çok gerek de yok: 2003 yılında yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, mevcut kanun bugüne kadar 25 kez bu iktidar tarafından değiştirilmiş; içi boşaltılmış, kurum işlevsiz, işlemeyen kurum hâline gelmiş; her maddesine istisnalar eklenerek kamu alım satım işleri kamu adına görev yapan kişilerin inisiyatifine verilmiş; ne Avrupa Birliğinin standardı var ne uluslararası standart var ne de Kamu İhale Kanunu standardı kalmamış. Dolayısıyla, kanunu işler hâle getiren Kamu İhale Kurumu kusurlu bir kurum hâline gelmiş. İşlevi olmayan, Hükümetin, iktidarın kurum hâline gelmiş olan bu kurumun bundan sonra memlekete bir faydası olmaz. Memlekete faydası olmayacağı için, bu kurumun mevcut iktidar tarafından... Nasıl 12 milletvekili arkadaş komisyon üyesi olmamasına rağmen 1 maddenin değişimiyle ilgili kanun teklifi veriyorsa, bu kurumun kapanması için, bunu kendine görev kabul etsin, kapanması için teklif versin; yine ivedilikle, acil Komisyona gelirse biz de "İyi yaptınız." der, el kaldırırız.

Ben böyle söylemekle beraber bunun çok hayırlı olmayacağını düşündüğüm için bu kanunu menfi buluyoruz ama her şeye rağmen büyük Türk milletine Yüce Allah'tan iyi olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Halaman.

Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik öngörüyor.

4734 sayılı Kanun, 2002 yılında 57'nci Hükümet döneminde çıkarılmıştır. Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde çıkarılan bu kanun, saydamlık, eşit muamele ve rekabet gibi Avrupa Birliğinde olan ve bütün gelişmiş demokrasilerde olan temel ilkeleri hedef alan, ayrıca kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması gibi yine olması gereken bir kuralı bizim sistemimize getiren bir kanundur. Ama o tarihten bu yana, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde, AKP hükümetleri her fırsatta bu kanunda bir değişiklik yapmıştır.

Bugüne kadar AKP hükümetlerinin bu kanunda yapmış olduğu değişiklik sayısı 30'dur. Yine bu kanunun hemen sonrasında çıkarılan Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda –bu kanunun ayrılmaz bir parçasıdır- 4 adet değişiklik yapılmıştır. 34 kanunla, bu kanunların toplam 170 maddesi değiştirilmiştir. Diğer kanunlarla, yani Kamu İhale Kanunu veya Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda değişiklik öngörülmezsizin dolaylı olarak ihale sistemini düzenleyen, Kamu İhale Kanunu'nda öngörülmüş olan saydamlık, eşit muamele, açıklık gibi kuralların dışında düzenleme öngören kanunları da dikkate aldığımızda toplam kanun sayısı 56'dır. Bu olağanüstü yüksek bir rakamdır. Bizim çocukluğumuzda, gençliğimizde gazetelerde pehlivan tefrikaları vardı. Sizin, AKP Hükümetinin bu Kamu İhale Kanunu değişiklikleri pehlivan tefrikasına döndü; bitmiyor, yapılacak her ihale bir istisna hükmüne dönüştürülmek suretiyle yapılmaktadır.

Devletin kamu harcama sistemini düzenleyen iki grup kural vardır: Birincisi, bütçe kanunu ve diğer mali mevzuatla getirilen kurallar. Bunlar, kamu harcamalarına ilişkin, kamu gelirlerine ilişkin genel kuralları ve bu kurallar çerçevesinde ayrıntıları düzenler. İkinci grup kurallar da devletin harcamalarını düzenleyen, onun ihale sistemini düzenleyen kurallardır. Yani, devletin mal ve hizmet alımını ve bu mal ve hizmet alımına ilişkin olarak da birtakım yapım işleri sözleşmelerini düzenleyen kuralları kapsamına alan bir sistemdir kamu ihalelerine ilişkin sistem. Bu iki alan, devletin kamu harcamalarının büyüklüğünü oluşturan alandır ve bu devasa bir büyüklüğe sahiptir. OECD yani Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatının hesaplarına göre, ülkelerde kamu alım sistemi aşağı yukarı gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 15'ine tekabül etmektedir. Türkiye'de bu rakamı OECD yüzde 10 olarak tahmin etmektedir. Yani, bu, aşağı yukarı, dolar cinsinden ifade edecek olursak 86 milyar dolarlık bir büyüklüğe tekabül eder. Yıllık büyüklüğü söylüyorum, 2014 yılı için söylüyorum. Yani 2014 yılı için kamunun yapacağı mal ve hizmet alımının tutarının büyüklüğü dolar cinsinden 86 milyar dolardır, Türk Lirası cinsinden 1 trilyon 700 milyar TL'dir. Bu kadar büyük bir alım yapmaktadır devlet.

Alımları sadece, ihaleleri Kamu İhale Kanunu kapsamında veya Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılan ihaleler olarak düşünmemek lazım. Bu kanun kapsamında düzenlenmeyen ya da çeşitli kanunlarla bu kanuna getirilen istisna hükümlerinin kapsamında olmayan ama çok büyük alımları ihtiva eden, kapsayan birçok ihale vardır, birçok mal ve hizmet alımı vardır; yap-işlet sözleşmeleri, yap-işlet-devret sözleşmeleri, yap-işlet-kirala sözleşmeleri, imtiyazlar, kamu özel ortaklıkları. Bütün bunlar kamunun piyasada ne kadar büyük bir alım gücüne sahip olduğunu gösteren düzenlemelerdir ama saydığım alanların hepsi Türkiye’de kamu ihale sisteminin dışına çıkarılmıştır. Yap-işletler, yap-işlet-devretler, yap-işlet-kiralalar ve diğer imtiyazlar, kamu-özel ortaklıkları; bütün bunlar saydamlık, eşit muamele ve rekabet ilkelerine göre düzenlenen Kamu İhale Kanunu’nun kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Getirilen özel düzenlemeler saydamlık, eşit muamele ve rekabet ilkelerine dayanmamaktadır; tamamen subjektif gerekçelere, Hükümetin kişisel tercihlerine, ihale makamlarının, siyasi otoritelerin kişisel tercihlerine dayalı olarak yapılmaktadır ve Avrupa Birliği ilerleme raporlarında Türkiye’nin kamu ihale sistemindeki durumu devamlı eleştiri konusu olmaktadır. Saydamlık, eşit muamele ve rekabet ilkelerinin Hükümet tarafından ihlal edildiği ve bu piyasada, kamu ihale piyasasında, kamu ihalesi alanında bağımsız, düzenleyici ve denetleyici bir kurum olan Kamu İhale Kurumunun denetim yetkilerinin kısıtlandığı; bu kurumun bu alımları, bu piyasayı, bu kadar büyük bir alanı denetleyemediği yazılıdır, Avrupa Birliği ilerleme raporlarında bunlar yazılmaktadır.

Bakın, Avrupa Birliği ilerleme raporlarındaki birkaç eleştiriye sizinle paylaşmak istiyorum: “Türkiye’de AKP hükümetlerinin getirmiş olduğu istisnalarla doğrudan alım yöntemi, davetiye usulüyle alım yönteminin limiti 14,5 milyon TL olarak belirlenmiştir.” Yani tutarı 14,5 milyon TL’nin altında olan mal ve hizmet alımları, yapım ihaleleri davetiye usulüyle yapılabilir. Bu, olağanüstü bir şekilde Kamu İhale Kanunu’nun ruhunu ortadan kaldırmaktadır. Şu anda işleyen sistem budur. Siyasi makamlar kendi tanıdığı, istediği kişilere, iş adamlarına “Ben şu ihaleyi sana veriyorum.” tercihini kolaylıkla yapabilmekte, söyleyebilmekte ve ihaleleri buna göre sonuçlandırabilmektedir. Bunu kabul etmek mümkün değildir. Böylesi bir ihale sisteminin varlığını kabul etmek mümkün değildir. Bu, kamu kaynaklarının, vatandaşın ödediği vergilerin Hükümetin, siyasilerin istekleri doğrultusunda istenilen kişilere aktarılmasıdır.

AKP hükümetleri döneminde Türkiye’de servet yeniden dağıtılmıştır. Servetin dağıtımında Hükümet iki araç kullanmıştır: Bir, teşvikleri kullanmıştır, istediği gibi, istediği kişilere teşvik vermiştir. Teşvik sistemi saydamlıktan yoksundur, eşit muameleden yoksundur, kamu kaynaklarının doğruluk ve verimlilik ilkesi çerçevesinde kullanılması gibi bir ana anlayıştan yoksundur. Teşvik sistemi, doğrudan kamu eliyle servet dağıtımının, istenilen kişilere servet aktarılmasının bir aracı olarak kullanılmaktadır. Tabii ki aktarılan servet, aktarılan kaynak vatandaşın kamu hizmetlerini karşılamak üzere ödediği vergilerdir. Servet dağıtımında ikinci kullanılan yöntem ihaledir. Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılan her ihale, Hükümetin, siyasilerin siyasi takdirleriyle uygun görülen kişilere verilmektedir. İşte, problem buradadır. Bu yolsuzlukları gizlemek için de Kamu İhale Kurumunun denetim yetkisini elinden alıyorsunuz.

Bakın, 2008 yılında bir düzenleme yaptınız. 2008 yılına kadar, Kamu İhale Kurulu, idarelerin yapmış olduğu ihalelerin sadece şikâyet veya itiraz üzerine iptal edilmesi üzerine kendisine yapılan şikâyetleri, itirazları inceleyerek karar vermiyordu. İdare tek taraflı da ihaleyi iptal edebilir, kimsenin itirazı, şikâyeti olmaksızın idare iptal edebilir. Elbette, idare objektif nedenlerle bir iptal yaparsa hiçbir sorun yok ama “Bu ihaleyi benim istediğim kişi almadı, bir kaza oldu, yanlışlık oldu, o hâlde ben bunu iptal ediyorum.” takdiriyle Türkiye’de ihaleler iptal edilebiliyor. 2008 yılından önce bu tip ihale iptallerine yapılan itirazları Kamu İhale Kurulu inceleyebiliyordu ama kanunu değiştirdiniz. “Kamu İhale Kurulu bu tip itirazları incelemeyecek, idarenin tek taraflı iptal ettiği ihaleleri incelemeyecek.” şeklinde bir kanun çıkardınız, bunu savundunuz. Bu yıla kadar bu sistem böyle geliyor. Kamu İhale Kurulunu Maliye Bakanlığının bir genel müdürlüğü hâline dönüştürdünüz. Orada, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin temsilcisi vardı, TİSK’in –Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun temsilcisi vardı; iki temsilci vardı sivil toplumdan gelen, çıkardınız onları. Neden? “Ben istediğim gibi karar vereceğim, itirazları da istediğim gibi sonuçlandıracağım.”

Değerli milletvekilleri, yapılanın seçimle hiçbir ilgisi yoktur. Burada, yine bilinen kişiye bir ihale yapılacaktır. Bu seçimin olacağı beş yıl önceden belliydi. “Zaman kalmadı” gibi bir gerekçeyi kabul etmiyorum

Teşekkür ediyorum, saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Şahıslar adına son söz, Yozgat Milletvekili Sayın Yusuf Başer.

Buyurun, Sayın Başer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde konuşmak üzere şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, muhalefet milletvekillerimizin bizleri -iktidar olarak- tenkit ettikleri bir iki hususa cevap vererek sözlerime başlamak istiyorum.

Birinci olarak, milletvekillerinin kanun teklifi vermesi kadar tabii bir şey olmadığını düşünüyorum. Demokratik bir usul, bundan daha iyi demokratik bir usul olmadığını düşünüyorum ve aksine, milletvekillerinin saygınlığının da bu vesileyle arttığını düşünüyorum ama milletvekillerinin kanun teklifi vermesini tenkit etmenin de ne kadar demokrat olduğunu yüce heyetinizin takdirlerine bırakıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haklısın vallahi, Kamu İhale Kanunu olunca milletvekilleri veriyor!

YUSUF BAŞER (Devamla) – İkinci olarak, biraz önce, konuşmacı arkadaşımız, Sayın Enerji Bakanımızla ilgili, daha önce Meclis tarafından gensoru önergesi olarak verilmiş bir konu hakkında tekrar burada konuşmalar yaptı. Kendisi burada olmadığı için onun adına da cevap vermek durumu hasıl oldu. Meclisimiz tarafından konuşulmuştur ve Meclisimiz tarafından aklanmıştır ve bu konunun tekrar tekrar Meclis tarafından gündeme getirilmesini de, milletvekilleri tarafından gündeme getirilmesini de doğru bulmadığımı da ifade etmek istiyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Halkın vicdanı, bir de mahkemeyikübrâ var. İki tane daha var: Birisi halkın vicdanı, öbürü de mahkemeyikübrâ. Orada aklanmak önemli.

YUSUF BAŞER (Devamla) – İkinci olarak, biraz önce, yine, konuşmacı arkadaş 2002 yılı öncesindeki kötü yönetimler sebebiyle kamu idareleri kanunu çıkarıldığını söyledi. Soruyorum sizlere: 2002 öncesinde Türkiye'yi kim idare ediyordu? DSP, ANAP ve MHP idare ediyordu. Dolayısıyla, kötü idare edildiği hususu da şu an, CHP milletvekilleri tarafından da tescil edilmiş durumdadır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben böyle bir şey demedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle bir şey demedi. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki açıklardan bahsetti. Duyduğunu anlamamışsın.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yine aynı şekilde, arkadaşlar biraz önce AK PARTİ iktidarında yolsuzluklar olduğunu söylediler. Soruyorum sizlere: AK PARTİ iktidarında yolsuzluk olduğunu madem söylüyorlar...

CELAL ADAN (İstanbul) – 5 bakanı görevden aldınız siz hırsızlıktan dolayı.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Seksen yıl içerisinde Türkiye'de 6 bin kilometre yol yapmıştınız ama AK PARTİ iktidarı 17 bin kilometre duble yol yaparak aziz milletimizin hizmetine sundu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bakanları aday yapmadınız. Osman Pepe'yi niye aday yapmadınız? Başbakan söyledi, "Bunlar kirli" dedi. Başbakan "kirli" dedi Osman Pepe için. "Kirli" dediniz, "yolsuzluk yapıyor" dediniz. Kürşat Bakan için "kirli" dedi. Kemal Unakıtan ne oldu?

YUSUF BAŞER (Devamla) – AK PARTİ iktidarından önce -Yolsuzluk var." diyorsunuz, IMF'ye borcumuz 23,5 milyar dolardı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz aldınız, siz! 10 milyar doları sen aldın. Bağırma! Ne yaptığından da haberin yok!

YUSUF BAŞER (Devamla) – Allah'a hamdolsun, yolsuzluk olmadı, yandaşlık olmadı, candaşlık olmadı, IMF'ye borcumuzu bitirdik ve Allah'a hamdolsun, artık, IMF'ye 5 milyon dolar borç verme durumuna geldik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – IMF'yi bitirmek için borç aldınız. Borç aldın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öbür tarafta, sırat köprüsünde seni böyle göreceğim, böyle, anlatırken.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Soruyorum sizlere: Yolsuzluk olan ülkede yol olur muydu, sağlık hizmetleri olur muydu, eğitim hizmetleri olur muydu, sosyal yardım hizmetleri olur muydu?

Evet, dolayısıyla, değerli arkadaşlar...(CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiç haberin yok dünyadan be! Başbakanın papağanı oldu, konuşuyor ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gürültüsüz geçsin, gürültüsüz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yazık!

YUSUF BAŞER (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlarım, dolayısıyla, biliyorsunuz, siyasi iradenin, siyasi partilerin hesap vereceği yer sandıktır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Recep bile daha iyi anlatırdı bunu be!

YUSUF BAŞER (Devamla) – AK PARTİ'nin 2002 yılında iktidara geldiği tarihten itibaren yapılan 3 seçimde, 2 referandumda, 2 mahallî seçimde -anamızın ak sütü olarak- AK PARTİ'nin yapmış olduğu hizmetlere katbekat cevap verdi, takdir etti...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Unakıtan'ı anlat! Nereye akıttı parayı, onları anlat! Unakıtan'ı anlat!

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...ve girdiğimiz her seçimde de oylarımızı artırarak devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah, önümüzdeki mahallî seçimlerde de, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de, 2015 seçimlerinde de aziz milletimizin (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – KİT Komisyonuna gel de nasıl akladığınızı görelim kurumları, gel!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sana Yozgatlılar soracak onları, haberin olsun!

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...AK PARTİ iktidarının yapmış olduğu hizmetleri...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – "Yalan söylüyorsun kürsüde." diyecekler.

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...takdirle yâd edeceğine yürekten inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Akdağmadeni'ne sokmayacaklar, "Kürsüde yalan söylüyor." diyecekler.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, eğer yolsuzluk olsaydı, devletin kasasına, Merkez Bankasına 134 milyar dolar konulabilir miydi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne alâkası var?

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Senin söylediğinin üzerine 2 yumurta kırılır!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kürşat Tüzmen'i de anlat!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne demek, bu 134 milyar ne demek? Bir açıklasana! Bir açıkla, bir açıkla! Hakikaten, açıkla bir ya, merak ediyorum.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, onun için, aziz milletimiz sizin söylediklerinize itibar etmiyor, aziz milletimiz AK PARTİ iktidarının yapmış olduğu hizmetlere bakıyor ve onun karşılığında da her seçimde boyununuz ölçüsünü alıyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen 134 milyarın ne olduğunu açıkla, sana teşekkür edeceğim biraz sonra, ben açıklayacağım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kürşat Tüzmen'i de anlat, Osman Pepe'yi de anlat!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kasada kaç para var? Dünyadan haberin yok!

YUSUF BAŞER (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde...

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Hüseyin Çelik'in Volkswagen'leri ne oldu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Halk sizi tokatla gönderecek, vallahi tokatla gönderecek!

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...Kamu İhale Kurumunca ihale yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın, hangi hâllerde doğrudan temin yoluyla ihale yapılacağı belirtilmiştir ve yapılan bu düzenleme AK PARTİ... Biraz önce arkadaşlar söylüyorlar, "Kamu İhale Kurumu, kanun dışına çıkacak." Hayır, öyle bir şey yok, mevcut yasamızda var zaten.

ALİ ÖZ (Mersin) – Daha ne olsun?

YUSUF BAŞER (Devamla) – Doğrudan temin yoluyla nasıl ihale yapılacağı belirtilmiş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, söyle maddelerini, söyle! Oku, oku! Hangi hâllerde? Oku, oku!

YUSUF BAŞER (Devamla) – 22'nci maddenin (i) bendinde ise bunun istisnaları var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hangi hâllerde? Oku, oku!

YUSUF BAŞER (Devamla) – Ben her bir şeyi biliyorum, ben hukukçuyum, sen önce kendi konunda cevap vermeye devam et.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen hiçbir şey bilmiyorsun maalesef! Hiçbir şey bilmiyorsun, sadece yalan söylüyorsun!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Oku ya oku! Merak ediyorum, oku!

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Dinlemiyorsunuz, dinleyin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, merak ediyorum.

YUSUF BAŞER (Devamla) – O mevcut 22'nci maddenin (i) bendinde şöyle diyor: Seçim dönemi...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman da var mı onların içinde, Osman Bak da var mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...bitmeden önce seçimlerin yenilenmesine, ara seçime ya da Anayasa değişikliğinin halk oylamasına sunulmasına karar verilen hâllerde, Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılacak filigranlı oy pusulası kâğıdı ile filigranlı oy zarfı kâğıdı alımı ve oy pusulası basım hizmetinin, mahallî seçimlerde ise seçim kurulu başkanlıkları tarafından...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, artık ucuz işlere de başladın! Bu işlere de mi başladın? Anladım!

BAŞKAN – Sayın Türkkan, lütfen, ben duyamıyorum hatibi.

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...alınacak oy pusulası basım hizmeti alımının doğrudan temin yoluyla yapılacağı belirtilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bizim getirmiş olduğumuz düzenlemeyle biz şunu istiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne? Ne istiyorsunuz, merak ettim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ucuz işlerden de anlatın, filigrandan da, kâğıttan da.

BAŞKAN – Sayın Türkkan... Şimdi Sayın Akar başlayacak, yapmayın.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Evet, söz konusu maddeden de anlaşılacağı gibi, doğrudan temin yoluyla yapılacak ihalelerde, sadece süresinden önce yapılacak olan seçimlerde oy kullanılacağı belirtilmiştir.

Bizim getirmiş olduğumuz düzenlemelerle beraber, biz diyoruz ki değerli arkadaşlar, artık yapılacak olan tüm seçimlerde tek bir kural uygulansın.(CHP ve MHP sıralarından güvültüler)

BAŞKAN – Ben hiçbir şey duymuyorum şu anda.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yozgatlılar telefon açtılar, "Bizim vekilimiz doğru söylesin." diyorlar.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) Davetli ihaleler ne olacak? Kaldıracak mısın?

YUSUF BAŞER (Devamla) – Yozgatlı şunu biliyor: AK PARTİ iktidarından önce Yozgat'a hiçbir yatırım gelmemiştir ama Yozgat'ımıza, Allah'a hamdolsun, her seçimde hem yatırımımız geliyor hem de oylarımız artmaya devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yozgat seninle gurur duyuyor!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Bizim vekilimiz doğru söylesin.” diyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yozgat Somali'de miydi yoksa!

YUSUF BAŞER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yine biraz önce konuşmacı arkadaş bir şey söyledi. Biliyorsunuz, 2012 yılında...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz biliyoruz da sen biliyor musun?

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...18 Mayıs'ta biz Seçim Kanunu'nda bir değişiklik yaptık. Yapmış olduğumuz değişiklikle beraber, sadece Türkiye'de değil, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın da oy vermesinin tabii olduğunu düşünerek, onların da bir hakkı olduğunu düşünerek onların da oy kullanmasının yolunu açtık.

Dünyanın değişik yerlerinde, aşağı yukarı dünyanın 151 değişik ülkesinde yaşayan vatandaşlarımız var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tespitler böyle değil mi? Aşağı yukarı.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Yapmış olduğumuz düzenlemelerle beraber, vatandaşlarımızın hem milletvekilliği seçimlerinde ve hem de Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, buldukları yerlerde, özgürce, şaibeden uzak, baskıdan uzak bir şekilde oy kullanmalarının yolunu açtık ve bununla ilgili olarak da Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tarafından, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ve Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla, Yurt dışı seçmen kütüğü hazırlanmış durumda.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl hazırlanmış ya! Vatandaşların haberi yok yurt dışında bundan.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Dolayısıyla, buraya çıkan konuşmacı arkadaşlarımızın daha önce çıkarmış olduğumuz yasadan dahi haberinin olmadığını, maalesef, burada görmek, gerçekten, beni bir milletvekili olarak üzüyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz yandaşlarınıza mı hazırlattınız, ne yaptınız? Vatandaşların haberleri yok yurt dışında bundan!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yozgatlılar diyorlar ki: “Vekilimiz doğru konuşsun.”

YUSUF BAŞER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, yapılacak düzenlemelerle beraber, hem yurt içinde ve hem de yurt dışında oy pusulası dâhil olmak üzere, oy kabini, oy sandığını dünyanın değişik ülkelerinde yapma imkânımız var.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) - Büyük iş, büyük iş! Bayağı büyük iş!

YUSUF BAŞER (Devamla) - Dolayısıyla, Kamu İhale Kanunu'nda yazılı olan doğrudan temin usulüyle yaptığımız takdirde, ancak bunları bir hafta içerisinde yapma imkânımız var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye bir hafta içinde yapıyorsun ya! Zorun ne, derdin ne?

YUSUF BAŞER (Devamla) - Şöyle: Eğer Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ola ki -olasılık, ihtimal dâhilindedir- bir hafta sonraya ertelenmesi durumu söz konusu, mevcut düzenlemelerle bunları yapma imkânımız söz konusu değildir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Avukat ne bilir bunları ya?

YUSUF BAŞER (Devamla) - Kaldı ki 2011 yılında yapılan 6111 sayılı Kanun'la da beraber 2011 seçimleri doğrudan temin usulüyle yapılmıştır.

Ben inanıyor ve ümit ediyorum ki yapılacak olan bu düzenlemenin hem demokrasimiz açısından hem siyasi partiler açısından hayırlı olacağını ümit ediyorum, takdirlerinize sunuyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı “Buraya çıkan konuşmacılar Kamu İhale Kanunu'ndan bile habersiz, çıkarılan kanundan da habersiz.” diyerek sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Hele sizin uzmanlık alanınız, buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mızrak çuvala sığmıyor. Buraya çıkan, biraz önce konuşan milletvekili arkadaşımız herhâlde önündeki bu sıra sayısını okumamış durumda. İlgili komisyonun raporu...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Teklif onun, teklif sahibi Başkanım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teklif sahibi bilmiyor yani bilmeden çıkmış, laf kalabalığıyla olayı güdültüye getirmeye çalışıyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kendin bilmiyorsun, kendin!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hukukçu, hukukçu, uzmanlık alanı ihaleler!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, şimdi, Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (i) bendinde sizin hükümetleriniz döneminde 2008 yılında bir değişiklik yapıldı. 22'nci maddesinin (i) bendi diyor ki: Seçim dönemi bitmeden önce seçimlerin yenilenmesine veya ara seçime ya da Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasına karar verilen hâllerde, Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılacak filigranlı oy pusulası ve oy zarfı kâğıdı alımı, basımı vesaire bunlar Kamu İhale Kanunu dışındadır. Bu maddenin mantığı şu: Seçimler beş yılda bir yapılır, dört yılda bir yapılır, tarihi bellidir ama birden bu seçimlerin öne alınmasına karar verilir ise, -beklenmeyen bir durumdur bu- o hâlde Yüksek Seçim Kurulu bu hazırlıkları kolaylıkla yapabilmeli, bu düşünceyle bu hâllerde Kamu İhale Kanunu dışında alım yapılabilsin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pazarlığa girer o zaman.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu var zaten.

Şimdi yaptığınız nedir? Beş yılda bir yapılacak olan yerel seçimler, dört yılda bir yapılacak olan genel seçimler, Cumhurbaşkanlığı seçimi...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ara seçimler de dâhil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ara seçimi söylemiyorum, ara seçim beklenmeyen bir durumdur. Cumhurbaşkanlığı seçiminin hangi tarihte yapılacağı bellidir. Bu seçim tarihi belli olan hâllerde dahi "Ben Kamu İhale Kanunu'na tabi olmadan alım yapacağım." diyorsunuz.

Teklif sahibi Değerli Milletvekili Arkadaşım, bunu ya bilmiyorsunuz, ya bildiğiniz hâlde millete, milletvekillerine yanlış bilgi veriyorsunuz, olmuyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Çok iyi biliyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, siyasette şunu yapmak gerekir: Gerçek durum neyse o anlatılır. onun üzerine ne söylenecekse gene söylenir ama gerçeği kendi senaryonuza göre değiştirirseniz, bu olmaz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Grup Başkan Vekili cevap verdi başkanım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Efendim, biraz önceki konuşmacı, benim 2002 öncesindeki yönetimin çok kötü olduğunu, yolsuzluk yaptığını...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – "Yolsuzluk" demedim, tutanaklara bakın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – ...veya buna benzer ifadelerle benim eski yönetimi suçladığımı söyledi. Ben böyle bir şey yapmadığım için kürsüde bu konuyu düzeltmek ve kayıtlara geçmesini sağlamak istiyorum ve bu sataşmadan ötürü söz istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kayıtlara geçti zaten.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kürsüden düzeltsin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki iktidar partisinin şöyle bir üslubu var: Bütün cumhuriyet tarihiyle bir hesaplaşma içerisinde görmekte kendisini ve 2002 öncesine yönelik bu tip ağır ifadeleri kullanmakta ve sayın konuşmacı benim söylemediğim bir şeyi, 2002 öncesinden çok kötü olduğuna yönelik söylediğimi ima ederek benim 2002'nin öncesi yönetimleri ağır bir dille suçladığımı söyledi. Böyle bir durum söz konusu değil. Ben sadece birikmiş birtakım problemlerden bahsettim. Elimden geldiğince adil olmaya çalışıyorum.

Aynı konuşmacı çıkıp, mesela, konuşması sırasında temellendirmek için dedi ki: "Merkez Bankası kasasında 130 milyar dolar para var." Arkadaşlar, Merkez Bankası kasasında 130 milyar dolar para var ve bu kötü bir şey. Keşke bağımsız bir medya olsa biz de derdimizi anlatabilsek çünkü çok borcumuz olduğu için Merkez Bankasında para var. Mesela, gidin siz, kısa vadeli borçlarımızı bir sorun, "Bu ülke olarak ne kadar borçluyuz ve bu Merkez Bankasına niye bu para konuldu?" diye.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Karşılamaya oranına baksın.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Mesela siz bu uluslararası yatırım pozisyonu nedir diye bir öğrenin, sonra gidin uluslararası yatırım pozisyonuna göre "Bu ülke -kamu, özel- ne kadar borçlu diye sorun. Keşke daha az borçlu olsak da kaliteli yönetim üzerinde sizlerle tartışabilsek.

"Yol yaptık." diyorsunuz. Teşekkür ediyoruz, yaptığınız bütün her şey için teşekkür ediyoruz. Siz, bunları yurttaşların vergisiyle yapıyorsunuz. Bizim size söylediğimiz şu: "Temiz yapın, şeffaf yapın, bunu bedelinde yapın, yandaşlarınıza yaptırarak 2 katına, 3 katına çıkma şaibesi yaratmayın." Çünkü, kullandığınız para sadece sizin seçmenlerinize veya sizin kişisel mallarınıza ait değil.

Bir diğer hususu da düzeltmek isterim. Şimdi, diyorsunuz ki: "Doğrudan teminle alacağız." Değerli arkadaşlar, bu bir ihale değil, hep onu anlatmaya çalıştık, tekrar anlatıyorum: 3 tane ihale var; açık ihale, belirli istekliler arasında ihale,

pazarlık usulü ihale. Doğrudan temin ihale değil -şartnamesi yok, ilan edilmiyor- bunu öğrenin. Bunu öğrenin ki biz kalite üzerinde tartışabilelim. Bu temel bilgiler olmadan bizi ağır bir dille eleştirdiğinizde üzücü oluyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan “2002 yılında...” diye bize de sataşma olduğu için söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, ben, bunların hepsine bir ara vereceğim, göreceksiniz gününüzü!

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Efendim, 2002 öncesini suçladılar ama.

BAŞKAN - Diyorum ki: Şu televizyon yayını bitmeden -hepiniz- hallolsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oturum bitmeden cevap versin.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama kötü bir yönetimden söz etti.

BAŞKAN – Buyurun.

CELAL ADAN (İstanbul) – Grubumuz adına ben konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

8.- İstanbul Milletvekili Celal Adan’ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer’in 493 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle, değerli milletvekilinin dürüstlük konusundaki iradesini ortaya koyarken, İstanbul’umuzun milletvekilleri, yöneticileri, değerli arkadaşlarımız var burada, aramızda; ben İstanbul milletvekillerinin, özellikle, fakirin fukaranın, garibanın hakkının nasıl çarçur edildiğini bildikleri kanaatiyle, sizinle bir iki konuyu paylaşmak istiyorum.

Bir tanesi, Kavacık’tan aşağıya dönerken Karayolları Bölge Müdürlüğü’nün yeri. Bu çok önemli. Bak, bu çok önemli. Yetimin, fakirin fukaranın parasıyla nasıl çelik bir inşaatla tamamlandığına mutlaka değerli milletvekilleri o köşeden dönerken şahit olmuşlardır.

İkinci en önemli hadise: Sizler, Anadolu çocukları, buradaki milletvekillerimizin birçoğu elbette serveti, aylığı olan arkadaşlarımız, onları biliyorum ama her bir projesi 1 katrilyon olan, özellik arz ettiği için de 5 firma arasında paylaşılan, vurgunun, talanın, hırsızlığın, arsızlığın kol gezdiği bir yer. Nedir bunlar? Bakınız, Emlak Bankasının elinde çok ciddi gayrimenkuller vardı değerli kardeşler, bunlar TOKİ’ye geçti. İstanbul’un oksijen alanları ihale edilmedi. Mesela bir yer söyleyeyim size, Kavacık’taki yeri söyledim size, ikinci yeri söyleyeyim: Boğaz Köprüsü’nden geçerken –böyle, yattığınız zaman bütün Boğaz’ı görürsünüz- orada bir villa 3 milyon değil, 5 milyon dolar; orası da ihale edilmedi. Özellik arz eden yerlere 5 tane firma çağırılıyor. Bu 5 firma arasında bu mesele tanzim ediliyor.

Ayrıca, 100 milyar dolara tekabül eden bir hırsızlığı, bir arsızlığı sizinle paylaşmak istiyorum. Bu talana düşmüş olanları ben çok eski tanıyorum. Eskiden de onlar başka başbakanın uçağındaydılar, şimdi, sizin uçağınızda. Tam 4 bin imar değişikliği! İçinizde belediye başkanlığı yapan, belediyeyi çok iyi bilen arkadaşlarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL ADAN (Devamla) - Ben, Allah indinde hesabını veremeyeceğim hiçbir şeyi burada dile getirmem. Dolayısıyla, Mecidiyeköy Şişli’de... Mustafa Elitaş, bak, bu samimi, seni alır İstanbul’a götürür, gösteririm. Birinci tapu sahibinde 1,25 ikinci tapu sahibinde 3,75... 3,75 tam 100 milyon dolar.

Bunu sizinle paylaşmaktan, bu notu sizinle paylaşmaktan onur duyduğumu ifade ediyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

9.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, İstanbul Milletvekili Celal Adan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce konuşan konuşmacıya Grup Başkan Vekili dedi ki: “2002 ve öncesi yıllarla ilgili sataşma oldu.” Biz de Sayın Adan’dan 2002’deki başarıların hikâyesini efsanevi bir şekilde dinleyeceğiz diye başladık ama başladı, onun uçağına binen, bunun uçağına binen, en sonunda da Şişli’de...

CELAL ADAN (İstanbul) – Karayollarının yeri kimin?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şişli’de...

CELAL ADAN (İstanbul) – Kimin? Sen boşver onları!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şişli’de ortaya çıkan...

CELAL ADAN (İstanbul) – Söylesene Karayollarının yeri kimin?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...2,5'tan 3,20...

BAŞKAN – Sayın Adan, lütfen...

CELAL ADAN (İstanbul) - Sayın Başkan, bu Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün yeri kimin?

BAŞKAN – Sayın Adan, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Otur bir dakika yerine! Otur bir dakika yerine, heyecanlanma!

CELAL ADAN (İstanbul) - Onu söyleyeceksin sen bana!

BAŞKAN – Sayın Adan, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ya savunmadığın için üzülme. Senden hesabı sorarlar “Niye savunmadın?” diye. Niye bana hesabını soruyorsun 2002 öncesinin?

CELAL ADAN (İstanbul) – Savun ama Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün yerini söyle.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen savun, sen! O bir şey savunamayacak.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen bu onursuzluğu savun, onu boş ver!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarına gelene kadar, seksen yıllık dönemde bu memlekette 57 tane hükümet oldu. 57 tane hükümetin yaptığı yatırımlarla on bir yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde yapılan yatırımları Allah için bir tarafa koyun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hepsini sattınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Eğer hırsızlık varsa...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çok!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yolsuzluk varsa...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çok!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ... bu yollar nereden yapıldı?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hepsini sattınız!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Marmaray nereden yapıldı? Karadeniz Otoyolu nereden yapıldı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 10 götürdünüz, 1 yaptınız!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hâlâ yapıyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Bu para, fakirin fukaranın, garibin gurebanın elektrik parası öderken ödediği vergiden...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 10 çalındı, 1 yapıldı! 10 çalındı!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...ekmek alırken ödediği vergiden, içtiği suya ödediği vergiden, tüyü bitmedik yetimin hakkını gözü gibi koruyan bir iktidarın döneminde ortaya çıktı. Seksen yılda 6.100 kilometre duble yol yapılırken dokuz yılda 17 bin kilometrelik yol Allah aşkına neyle yapıldı?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Borçla, borçla!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kaç kere yaptınız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - İşte, bunun hesabını sorgulamanız gerekir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Neyle yapıldı? Satarak yaptın, üreterek mi yaptın! Ürettin de mi yaptın? Her şeyi sattınız be!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Seksen yılda kimler ne yolsuzluk yaptılar ki, kimler yandaşlarını beslediler ki bugüne kadar yapılamayanlar on bir yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde yapıldı diye hayıflanması ve o partide buldukları için veballerini omuzlarında hissetmesi gerekir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Satmadık bir yer kalmadı. Kulağınızın arkası kaldı bir satmadık!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - AK PARTİ iktidarını karalamak, yalan söylemek kolay ama millet bunu görüyor ve takdir ediyor, mart seçimlerinde de bu takdirini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ... kimin haklı olduğunu gösterecek. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan “AK PARTİ iktidarını yalanlamak” gibi bizi küçük düşürücü bir ifade kullandı.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Açık satışta var zaten. “O partide bulunmanın vebalini üzerinde taşıyamaz.” dedi.

BAŞKAN – Çarşıyı karıştırmayın lütfen! Ona göre...

Buyurun Sayın Adan.

10.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın satışta nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışta nedeniyle konuşması

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette, burada konuşurken hazırlıklı konuştuğumuzu ifade etmek isterim öncelikle.

2002 yılında özel sektörün borcu 43 milyar dolardır, bugün özel sektörün borcu 250 milyar doların üzerindedir. Dolayısıyla, Türkiye’de ekonomiyi ortaya koyduğumuz zaman, tıpkı birkaç yıl evvel dış politikada Türkiye’de çizilen manzaranın kısa bir dönem sonra bizi ne kadar çaresizliğin içerisine -dış politikada- ittiği gibi, ekonomide de emin olun, bu “Başarı” dediğiniz konu...

Çok çıplak bir şekilde rakamlar ortada. Biz burada... Biraz evvel, İhale Yasası tartışılırken esas önemli olan konu, siz Hükûmetiniz ve çok büyük bir çoğunluğunuz var; 57’nci Hükûmet döneminde bir hırsızlık, arsızlık olmuşa bunun ortaya konulması sizin boynunuzun borcu. Ama, benim söylediğim konu damardan bir konu, “İstanbul’un oksijen alanları” diyorum size. Yer yer, tek tek, ben istediğiniz arkadaşımızla, istediğiniz milletvekilleriyle, beraber, birlikte, götüreyim, göstereyim. Dolayısıyla, oradaki hırsızlığı, arsızlığı, vurgunu, talanı...

İstanbul’da 13 milyon insanın 12 milyonu serveti cebinde geziyor, fakirlik içerisinde, fukaralık içerisinde. Ben, 1 katrilyonluk projelerden bahsediyorum. O 1 katrilyonluk projede mal sahibi değişince emsal 2’ye çıkmışsa bunun hesabını beraber soralım.

D. ALİ TORLAK (İstanbul) - Ne vergi vermiş, ne vergi?

CELAL ADAN (Devamla) - Seninle alakası yok ya! Buradaki arkadaşların hiçbirisiyle alakası yok. O isimleri, gel, seninle özelde... Dolayısıyla, belediyelerde, İstanbul Belediyesinde, Emlak Bankasının yerlerinde... Burada değerli milletvekilleri var, bu işi bilen arkadaşlar var, bu ihaleleri alanlar 5-6 kişiden başkası değil, herkesi çağırıyorlar. Orada 100 milyar doların üzerinde bir rant var. 2002’de 3 kişinin milyar doları vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL ADAN (Devamla) – Şimdi, 100’ün üzerinde milyar dolarları olanlar var!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hasılat paylaşımı var orada, hasılat paylaşımı.

CELAL ADAN (Devamla) – Bu, 100’ün üzerinde milyar dolarları olanlar üretimden, sanayiden, tarımdan dolayı değil, gayrimenkul vurgunundan. Bunu sizinle paylaşmamdan dolayı niye alınganlık duyuyorsunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Adan.

Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.02

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem İŞİK (Erzincan), İsmail KAŞDEMİR (Çanakkale)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edeceğiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

11.- Yozgat Milletvekili Yusuf Başer ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 11 Milletvekilinin; Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/1784) (S. Sayısı: 493) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Günal... Yok.

Sayın Halaçoğlu, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Bakanım, şimdi, bu İhale Yasası'nda... Daha doğrusu, ihalenin kaldırıldığını göz önüne alacak olursak bu filigranlı kâğıt alımlarının hangi firmalardan ve bunların ortakları... Ki bunların isimleri bazı gazetelerde ve bazı yerlerde söz konusu ediliyor. Bu konuda nasıl bir yöntem izleneceği konusunda bir bilgi verebilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Ali Öz... Yok.

Sayın Eyidoğan, buyurun.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Kalabalıklaşan kentlerde yüksek yapı sayısı hızla artmaktadır. Bu yapıların deprem ve yangın güvenliklerinde ciddi sorunlarımız vardır. 2007 yılından önce yapılan, konut olarak kullanılan yüksek binaların tamamında, ofis ve iş merkezi olarak kullanılan yüksek binaların yarısında yangın önlemleri neredeyse hiç yok ya da çok yetersiz düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Yüksek binalarda yangına, sabotaja, depreme, iş kazalarına, çevresine karşı önceden haber alan, onları güvenli yapan, algılayan ve uyarı veren yeni cihaz ve sistemleri geliştirmek ve konuyla ilgili olan yönetmelik ve standartlarda yeni düzenlemeler yapmak gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öz, buyurun.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Orman ve Su İşleri Bakanımız vardı, onun için hazırladığım bir soruyu sormak istiyorum.

Resmî Gazete'de 7 Kasım'da yayınlanan ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Orman Mühendisleri Odasının idari ve mali denetimini, Bakanlar Kurulu kararıyla Orman ve Su İşleri Bakanlığına devreden bir düzenleme yapılmıştır.

Meslek odaları Anayasa'mızla güvenceye alınmış bağımsız kuruluşlardır. Demokrasinin ve özgürlüğün her dönemde yanında durarak baskıcı yönetimlere tavır almışlardır. AKP iktidarı askerî vesayeti kırdığından söz etmektedir. Bugün sivil bir vesayetle tüm odaları ve demokratik kitle örgütlerini baskı altına almaya mı çalışıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Can...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, bu teklifin hazırlanmasını ihtiyaca binaen Yüksek Seçim Kurulu mu talep etmiştir? Aday listelerinin kesinleşmesinden sonra kalan yirmi, yirmi iki günlük sürede mevcut kanuna göre ihale yapmak mümkün müdür? Seçimle ilgili evrakların alınmasında ihaleyi YSK ile il seçim kurulu başkanlıkları mı yapacaktır, yoksa bakanlıklar mı yapacaktır? YSK ile il seçim kurulu başkanlıklarının yapısı kimlerden oluşmaktadır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 2011 milletvekili seçimlerinde o günkü alınan karara ve kanuna geçici bir madde eklenerek Yüksek Seçim Kurulunun talebi gerçekleştirilmiş midir? Yani, İhale Kanunu'nda değişikliklerle, orada da muaf tutulması talep edilmiş midir Yüksek Seçim Kurulu tarafından?

BAŞKAN – Sayın Gümüş...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Balıkesir'de iki fay daha tespit edilmiştir. Biz resmî makamlardan Balıkesir'de deprem riskinin yüksek olmadığını, özellikle Balıkesir merkezde, öğrenmiştik. Balıkesir'de bu yeni faylarla ilgili bir araştırma var mıdır? Deprem riski oluşturuyorlar mı? Bununla ilgili bilgi var mı? Nedir bu faylar?

BAŞKAN – Sayın İncekara...

Sayın İncekara yok mu? Onun adına yanlış girilmiş.

Evet, Sayın Bakan, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ÖMER ÇELİK (Adana) – Teşekkür ederim arkadaşlar.

Bu talep değişikliği YSK'dan gelmiştir. Alımlar YSK adına Devlet Malzeme Ofisi tarafından yapılacak fakat hangi firmalar giriyor ve ortakları kimlerdir bununla ilgili şu anda elimizde teknik bilgi yok. Ben söyleyeceğim arkadaşlara, size yazılı olarak iletinler. Hangi firmaların gireceği ve o kâğıt alımlarıyla ilgili de Devlet Malzeme Ofisinden bu bilgiyi alacağız, hangi ortaklar giriyor, ne şekilde alınacak diye.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile ilgili bir soru oldu. Sayın Bakanımız onu not almıştır, size yine iletiriz o konu.

Diğerlerinin hepsi teknik konu. Müsaadenizle onları -Balıkesir'deki fay meselesi- yazılı olarak arkadaşlarımıza iletiriz.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan da Adanalıyken sormak istiyorum. Bu Kamu İhale Kurumunda istisnalar arttıkça birtakım söylemler ve şaibeler ortaya çıkıyor. Bu Suriyeli mültecilerin Adana'ya yerleşmesi dolayısıyla yaklaşık 53 trilyonluk ihale pazarlık usulüyle yapıldı, Kamu İhale Kanunu kapsamından çıkarılarak pazarlık usulüyle yapıldı ve bunun bir iki firmaya verildiği konusunda çeşitli sorular sormamıza rağmen cevap alamadık. Bu Suriye'deki mülteci kampları hangi firmalara verildi? Bu firmalardan bir tanesi Sayın Valinin Aydın'da, Kırklareli'de, Bingöl'de, Aksaray'da valilik yaptığı yerdeki müteahhitle bir benzerliği var mıdır? Adanalı olması hasebiyle belki Sayın Bakanımız bunun cevabını verebilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Eyidoğan...

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, burada bulmuşken, aklıma da gelmişken hemen sorayım. İstanbul büyük Kapalı Çarşı'nın restorasyonu ile ilgili bir türlü başlamayan çalışmalar hakkında sormak istiyorum: İstanbul'un simgesi hâline gelen bu muazzam tarihi yapının restorasyonu için ne yapılıyor, ne yapılacak, ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ÖMER ÇELİK (Adana) – Teşekkür ederim.

Bu Suriyeli kardeşlerimizin yerleştirildiği kamplarla ilgili malzeme alımlarının nasıl yapıldığı konusunda bir soru var. Onun teknik ayrıntısına doğrusu şu anda hâkim değiliz. Buradaki iddialar da cevaplanacak şekilde bir yazılı cevap verilebilir.

Adana Valisiyle ilgili bahsedilen iddialar daha önce de dile getirilmişti “Aynı kişiye mi veriliyor?” diye. Bunun söz konusu olmadığını, bununla ilgili iddiaların sadece bir iddiadan ibaret kaldığını Sayın Vali açıklamıştı. Zaten, aksine bir şey de bulunamadı şimdiye kadar.

Restorasyonla ilgili soru soran arkadaşımız zaten komisyonumuzun üyesi. Restorasyon çalışmaları tabii belli bir takvim içerisinde yürütülüyor, bunların ihaleleri yapılıyor, bu takvim içerisinde gerçekleştiriliyor. Onun hangi aşamada olduğu ve ne zaman sonuçlandırılacağı, şu anki aşamasının ne olduğuyla ilgili teknik bilgiyi ben kendisine iletteceğim daha sonra.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkanım, şimdi, Sayın Bakanın zarif tavrına, bilgisine, kişiliğine bir sözümüz yok. Ancak, hangi suali sorsak “Kamu İhale Kurumu benim uzmanlık alanım değil.” diyor. Doğru olabilir. Lütfen, Meclisin bilgilendirilmesi adına, oraya bu mevzuyla bilen bir sayın bakan otursun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Yazılı cevap vereceğim.” diyor.

BAŞKAN – Evet, yazılı cevap vereceğini söyledi.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ama efendim, biz burada neyi konuşacağız yazılı cevap verecekse?

BAŞKAN – Tamam, kayıtlara geçti.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Hayır, o istenmedi; ben özellikle baktım grup başkan vekili arkadaşlara.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geciktim!

BAŞKAN – 1'inci maddeyi okutuyorum:

KAMU İHALE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"i) Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahalli idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kağıdı ile filigranlı oy zarfı kağıdı alımı, oy pusulası basımı, oy zarfı yapımı hizmetleri ile bu seçimlere yönelik her türlü seçim malzemelerinin alımı ile yurtdışı seçim harcamaları, il seçim kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımı."

BAŞKAN – Madde üzerinde ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Haluk Eyidoğan'da.

Buyurun Sayın Eyidoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüş ve önerilerimi aktarmak üzere söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben konuşmamı daha çok güvenlik üzerine yapmak istiyorum. Tabii, “güvenlik” önemli bir sözcük; kişilerin bireysel güvenlikleri, toplumun güvenliği, birçok eylemin güvenliği; çok geniş bir konu. Ancak, bir ülkenin geleceğini ilgilendiren genel anlamda güvenliklerden bahsetmek istersek bunlardan bir tanesi de seçimlerin güvenliği.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'nın 79'uncu maddesinde “Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.” amir hükmü ile seçim güvenliği teminat altına alınır. 22/3/2008 tarih ve 26824 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de... Bir gece yarısı operasyonu ile çıkarılan yasayla seçmen kütüklerine esas oluşturacak adrese dayalı kayıt sistemi için Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir. Bu yasaya göre adrese dayalı nüfus kayıt sistemi, seçimler İçişleri Bakanlığına bağlı bir kurum tarafından düzenleniyor. Seçim sonuçları, Yunanistan'ın yıllar önce seçim güvenliği bulunmadığı gerekçesiyle terk ettiği SEÇSIS benzeri bir program ile ayarlanıyor ve Adalet Bakanlığı bilişim altyapısı ile çalışan UYAP üzerinden ilan ediliyor. Bu durum ise açıkça Anayasa'nın 79'uncu maddesine aykırı bir durumdur. Seçimlerin güvenliği yargıya değil, yürütmeye bağlı olarak sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun değişikliği vesilesiyle seçim malzemelerinin teminiyle ilgili ilginç olduğu kadar da düşündürücü bir gelişmeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakınız, oy pusulalarındaki filigran aslında çok önemli bir konu, aynı zamanda güvenlik için önemli bir konu. Maalesef, oy pusulalarının basıldığı filigran kalıbıyla ilgili bir hukuki ihtilaf yakın zamanda Yüksek Seçim Kurulu gündemine taşınmıştır. Filigran kalıpları yaklaşık 20 bin avro karşılığı üretilen çok ağır metal kütlelerdir. 2007 yılına kadar yapılan ihalelerde bu kalıpların ihaleyi kazanan şirketin malı olması esas kabul edilirdi. 2007'den sonra ihale şartnamesine kalıpların YSK'nın malı olacağı ancak ilgili şirket tarafından saklanması koşulu getirildi ancak şöyle bir durum ortaya çıktı: Bu kalıpların çok ağır olmaları sebebiyle nakliye masrafları neredeyse imalat masraflarını buluyordu. 2007 yılında önce üretilen kalıp Finlandiya'da, 2007 yılında üretilen kalıp İzmir Adliyesinde, daha sonrakiler ise İtalya'da bulunmaktadır.

Hâlen 2014 seçimi için kâğıt ihalesi kazanan "S" şirketi, mülkiyeti YSK'ya ait olan ve İtalya'da bulunan kalıpları getirtmeyi planlamış ve bunları, bu getirme, nakliye işini çok pahalı bulmuş. Ayrıca, şirketin Fransa'da yaptırmakta olduğu kalıplar ise Aralık 2013 yılında teslim edilecek. Bunun üzerine şirket, 2007 yılı için "M" şirketine ait olan ve İzmir Adliyesi binasındaki Vakıfbank şubesine ait bölümde –bunu özellikle dinlemenizi istirham ediyorum- özel bir duvarla örülmüş odanın içerisinden duvarı yıkararak çıkartmış ve şimdi kullanmaya başlamıştır. Bu durum üzerine "M" şirketi, YSK'ya ihaleyi yapan DMO'ya ve "S" şirketine ihtarname göndererek kendisine ait kalıbın kullanılmamasını istemiştir. Konu hakkında şirket yetkilisi ile yapılan toplantıda "M" şirketinin 2007 yılında kilogram başına 20 bin TL karşılığı aldığı ihalenin 2014 yılında kilogram başına 4 bin TL karşılığı "S" şirketince alındığı, ihale öncesinde büyük bir rekabetin yaşandığı anlaşılmıştır. Son ihalenin miktarı 20 milyon TL'dir. 2007 yılında ise daha az kâğıt bastırılmış olmasına rağmen "M" şirketine ödenen miktar 27 milyon TL'dir. Yukarıdaki görüşmelerin sonunda "S" şirketi, kendi kalıbı yapılmıyaya kadar "M" şirketine ait kalıbı kullanmaya devam edeceğine ve bununla ilgili gelecek her türlü hukuki sorumluluk ve tazminatı karşılamak için DMO'ya ve YSK'ya taahhüt vermeyi kabul etmiştir. Dolayısıyla, basım işlemi durdurulmayarak devam ettirilmektedir. Bu, karşılaştığımız acayip durumun bir tarafı.

Acayip durumun diğer tarafı ise filigran güvenliği. Peki, mevcut filigran tekniği, seçim güvenliği açısından bir avantaj sağlar mı? Sağlamaz. En güvenilir sistem, para basımında kullanılan pamuk elyafılı kâğıt kullanılması, gizli karekod basımı ve metalden güvenlik şeritleri kullanılmasıdır.

Peki, bu saatten sonra filigran konusunda ne yapılabilir? Bu sorunun çözümü için 298 sayılı Kanun'da düzenleme yapmak gerekiyor ancak bu düzenleme için bir yıl da beklemek gerekiyor. Genel seçimlere yönelik bu değişiklik için yeterli zaman, görüldüğü gibi, mevcut değil. 2014 seçimleri için yapılabilecek düzenleme yasal süre açısından yeterli değil. Hükûmet önünde zaman varken bu konuyu neden gündeme getirmemiş ve gerekeni yapmamıştır?

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifi komisyonumuzda görüşülürken parmağa boya konusunu gündeme getirdik ancak AKP'li komisyon üyeleri bunun geri kalmış, eski bir yöntem olduğunu ve ülkeye yakışmadığını ifade ettiler. Ancak bu, ülkemizde sık sık konuşulan mükerrer oyları engelleyen önemli bir yöntem. Hükûmet bunu sessizce kaldırmış ve mükerrer oyların yolunu açmıştır. İnternet'te oy sayım sisteminin güvenlik lisansının bulunmadığı ve dışarıdan müdahaleye açık olduğu biliniyor. Bütün dünyada, İnternet'le oy sayımından güvenli olmadığı için vazgeçilme noktasına gelinmiştir.

CHP, referandumda sandık kurullarından oy sayım sonuç belgelerini toplamış ama YSK kendinde toplananla kontrol etme yetkisi vermemiştir. Muhalefet partilerine bu tabii hak mutlaka verilmelidir.

SEÇSİS yazılım kodlarının arka planındaki veri tabanı modelinin bağımsız denetime açılması, kod içindeki algoritmaların, veriyi değiştiren komutların mutlaka denetlenmesi gerekir. SEÇSİS Projesi'nde Java teknolojisi destekli Oracle veri tabanı kullanılıyor ve bu aksaklıkları gidermek için yayınladıkları yamalar -bilgisayar teknolojisi bilenler bilir- tüm sitelerde yayınlanıyor. Sisteme müdahale gayet mümkün hâle geliyor. SEÇSİS'in, UYAP ağından çıkarılması ve kendisine ait bir kapalı ağ kurulması gerekmektedir.

İlçe seçim kurullarındaki terminallerde çoğu devletin tercih ettiği açık kaynak kodlu Linux işletim sistemi yerine Microsoft tercih edilmesi endişe yaratmaktadır. TÜBİTAK'ın geliştirdiği ulusal yazılım Pardus neden kullanılmamaktadır? Ana yazılım ve işletim sistemi yabancı bir yazılımın dışarıdan müdahalesini görmeyebilir. Oracle'ın Solaris işletim sistemindeki güvenlik seviyeleriyle sınırlı bir yapıda olan SEÇSİS herhangi bir üçüncü parti yazılım tarafından korunmamaktadır.

Diğer bir konu, sandık görevlileri sadece kendi parti sonuçlarını değil, bütün partilerin sonuçlarını almalı ve görmelidir.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Eyidoğan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Süleyman Nevzat Korkmaz.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün yine AKP Hükûmetinin, AKP iktidarının bir klasiği ile karşı karşıyayız. Maalesef, on iki yıllık AKP iktidarı döneminde kurumsallık adına, devlet gelenekleri adına ne varsa ayaklar altına alınmıştır, hırpalanmıştır. Bu dönem de tarihte bu şekilde anılacaktır, bu şekilde yerini almıştır. Zaten bu Kamu İhale Kanunu da kıymetli arkadaşlar, AKP ile özdeşleşmiş durumda. On iki yıllık iktidarınızda hiç yoksa yılda birkaç defa Kamu İhale Kanunu Meclise getirilir, sanki Meclisin başka bir işi gücü yokmuş gibi tartışılır, görüşülür.

Bu kanun hâlbuki ne için çıkarılmıştı değerli milletvekilleri? Kamu İhale Kurumu ne için kurulmuştu? Siyasetin negatif etkilerinden kurtarılmasını ve ihale kurumunun objektif kriterlere bağlanmasını temin etmek amacıyla kurulmuştu. Siz neler yaptınız arkadaşlar? Hükûmete soruyorum: Neler yaptınız? Güzide amaçla kurulan bu kurumun üzerine neler ilave ettiniz? Bırakın ilave etmeyi, bugüne kadar yaptığınız uygulamalarla maalesef altını boşalttınız, içini boşalttınız, kusura bakmayın, âdeta bir çiftlik hâline getirdiniz. Haklıyı haksız yaptınız. Piyasalarda aslanı kediye boğdurdunuz.

"Bu kanun ile bu kadar niye ilgileniliyor?" diye piyasayı takip eden firmalar özellikle sormamızı istiyorlar. Kıymetli arkadaşlar, çünkü bu Kanun çok büyük bir hareket alanı bırakıyor ve gelecekte yapılacak denetimi ortadan kaldırıyor. Adalet ve Kalkınma Partisinin bu Kanun'la bu kadar uğraşmasının, bu kadar ilgilenmesinin sebebi denetimden korkmasıdır.

On iki yıllık AKP iktidarı döneminde -çok genel bir ifadeyle söylüyorum- ortalama yıllık bütçe gelirini 150 milyar dolar olarak kabul eder iseniz, bunu 11, 12'yle çarparsanız ve üzerine de alınan dış borçları, seksen beş yıllık cumhuriyetin birikimlerinin özelleştirilme gelirlerini de katarsanız yaklaşık 2 trilyon dolar civarında para ediyor. Evet, yanlış duymadınız arkadaşlar. Bütçe gelirleri üzerinden bakıyoruz. AKP iktidarı bu on iki yıllık dönemde yaklaşık 2 trilyon dolar kaynak kullanmıştır.

Buraya gelen konuşmacı arkadaşlarımız -tabii, herkesin görüşüne saygı duyuyoruz- sözü döndürüp dolaştırıp duble yol konusuna getirmekteler. Double yolun şu ana kadar maliyeti nedir, harcanan paralar nedir, bu konuya baktığımız zaman arkadaşlar, 20 milyar dolar civarında. Yani 2 trilyon dolar kaynak kullanacaksınız, bunun ancak yüzde 1'iyle övüneceksiniz. E peki, yüzde 99'un hesabını biz kimden soracağız? Yani bu 20 milyar dolara mal olan bu double yolların kıymetli arkadaşlar, maliyetiyle alakalı dünyadaki standartlarla kıyaslandığında, dünyadaki maliyetlerle kıyaslandığında bunun muhalefete, bunun millî iradeye bir izahı olmayacak mı sorulduğunda? Bu hesabı milletten, millî iradeden kaçıyorsunuz arkadaşlar; bunun lâmi cimi yok. Bu sualler havada kaldığı sürece bu suçlamayla da karşı karşıya kalacaksınız.

Denetimin içini boşalttınız. Teftiş kurullarını lağvettiniz, karıştırdınız, birleştirdiniz. Teftiş programlarını ortadan kaldırdınız. Nerede başlar nerede biter, deve midir kuş mudur belli olmayan "iç denetim-dış denetim" diye bir şey çıkardınız. Efendim, bunların ne denetim yaptığı var ne kurumları ıslah edici anlamda bir işlev gördüğü var; sadece, yandaşlarınıza, yakınlarınıza birtakım kurumlar, birtakım makamlar ihdas ettiniz.

Sayıştayı ne hâle getirdiğinizi artık herkes biliyor. Sayıştay bugün denetim yapamaz bir hâle gelmiştir. Denetimin içini boşalttınız. Şu anda -üzülerek söylüyoruz, üzülen görüyoruz- yönetimi yani -kaba bir hesaplama- 2 trilyon dolar kaynak kullanmış Hükümeti denetleyecek bir mekanizma kalmadı.

Kamu İhale Kanunu da bu düşüncelerden farklı değerlendirilemez. Bir iktidar Kamu İhale Kanunu'yla hakikaten niye bu kadar ilgilidir? İsrarla ben bu soruyu soruyorum. Her yıl birkaç defa Kamu İhale Kanunu'nu değiştirmekle ne murat ediliyor? Üstelik bu değişiklik buraya getirilirken iki büyük gerekçenin arkasına saklanılıyor: Ya "Avrupa Birliği böyle istiyor, Avrupa Birliği müktesebatı bunu gerektiriyor." diyorsunuz yahut da bir aciliyet kesbediyorsunuz, "Bir aciliyet var." diyorsunuz. Sanki gündüzler, geceler çuvala girmiş efendim, son bir ay kala, on beş gün kala Meclis Genel Kuruluna getirip Kamu İhale Kanunu'nu dayatıyorsunuz.

Bu AB mevzuatına uygun olup olmaması da ayrı bir konu. Değerli arkadaşlar, Avrupa Birliğine, Avrupa Birliği ilerleme raporlarına bakıyorsunuz; bakın, 2003-2004 İlerleme Raporu diyor ki: "Kamu İhale Kanunu'nun Avrupa Birliği müktesebatına uyumu konusunda Türkiye'nin bırakın istenilen tam uyumu sağlamayı, mevcut durumu koruyamadığı, yasayı daha da geriye götürdüğü anlaşılmaktadır. Rekabet ve tam şeffaflık konusunda kısıtlamalar getirilmiştir. Tüm bu kısıtlamalar müktesebata aykırılık teşkil etmektedir." Yani siz Kamu İhale Kanunu'nu geriye götürdünüz, Kamu İhale Kurumunu geriye götürdünüz diye o sığındığınız Avrupa Birliği yüzünüze çarpıyor.

2005 İlerleme Raporu da aynı. 2006 Raporu, bakın "Genel prensiplerle ilgili olarak ilerlemeden söz edilemez. Getirilen istisnalarla sistemin ve Kamu İhale Kurumunun etkinliği azaltılmıştır." diyor. 2007 Raporu farklı değil, 2008 İlerleme Raporu farklı değil. Sadece Avrupa Birliği müktesebatı değil, bu konuyu bire bir takip eden sivil toplum kuruluşları da -ki onlardan en önemlisi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğidir- onlar da şikâyetçi.

Diyorsunuz ki: "Efendim, kamu ihale sistemini etkileyen bir şey yapmıyoruz. E, zaten kanun da buna cevaz veriyor." O zaman, kıymetli arkadaşlar, kanun buna cevaz veriyorsa Türkiye Büyük Millet Meclisini ne diye meşgul ediyorsunuz? Kanun sana eğer bu sorunları doğrudan temin yöntemiyle aşmaya müsaade ediyorsa, o zaman, başka bir gündeminiz kalmadı mı, millete yapacak başka bir hizmetiniz kalmadı mı da "Benim oğlan mektep okur, döner döner gene okur." misali getirip buraya aynı kanunu dayatıyorsunuz?

Kıymetli arkadaşlar, özellikle AKP milletvekili arkadaşlara söylüyorum: Bu gerekçeler, Avrupa Birliği gerekçesi, aciliyet gerekçesi; bunlar size söyleniyor. Sizler -Türkiye Büyük Millet Meclisindeki arkadaşlarımı tenzih ediyorum, dışarıdakilerden bahsediyorum- ne dün ne de bugün, arkadaşlar, sorgulamadan, "Madem bu bizden isteniyor, yapalım gitsin, çıkaralım gitsin." mantığıyla, hiçbir sorgulama işlemine tabi tutmadan, el kaldırıp çıkarıyorsunuz yasaları. Yani birileri memnun olacak diye hakkaniyetten, adaletten ayrılmak; birileri sebeplenecek diye bu günaha ortak olmak, yani bir insana yakışır mı, hele bir milletin vekiline yakışır mı? Yani bu, Kamu İhale Kanunu'yla bu kadar oynanması açık açık, maç başladıktan sonra maçın kurallarını değiştirmekten başka bir şey değil. Yani madem bir zorunluluk var -öyle söylüyorsunuz- arkadaşlar, gruplara gelip bunları izah etmek, onların yardımını istemek, onların desteğini istemek bu kadar mı zor?

Bakın, Kamu İhale Kurumu binasını ben defalarca bu kürsüye taşıdım. Arkadaşlar, Kamu İhale Kurumu binasının yıllık kirası o kadar yüksek ki beş altı yıllık kirasıyla o binayı komple satın almak, o binayı komple baştan inşa etmek mümkün. Yani bu kadar ağır bir ithamda bulunuyoruz, bununla ilgili ne Kamu İhale Kurumundan ne ondan sorumlu siyasi bir makamdan bir açıklama gelmiyor. Yani bunu özellikle değerli milletvekili arkadaşlarıma söylüyorum: Bu iddiayı araştırmak, bu iddiayı irdelemek, incelemek, arkadaşlar, bu kadar mı zor? Yani muhalif milletvekili olunca bizim her söylediğimiz mi yanlış? Yani söylediklerimizin içerisinde gerçekten "Ya, bu doğru olabilir mi? Bu doğru olursa biz bu milletin yüzüne nasıl bakarız efendim?" hassasiyetiyle yaklaşacağınız bir cümle yok mu? "Yani bu hatipler bir şeyler anlatıyor, bir şeyler söylüyor. Bunun ne kadarı doğru?" Maaalesef böyle bir araştırma da yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

S. NEVZAT KORMAZ (Devamla) – Kısaca kıymetli arkadaşlar, partinize "ak" deyince "AK PARTİ" olmuyor.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bol bol akladıkları için "AK" oluyor olabilir mi?

S. NEVZAT KORMAZ (Devamla) – Dolayısıyla, partinize, size oy veren samimi milyonlara borcunuzu bir kez daha hatırlatıyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Korkmaz.

Bariş ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora. (BDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

BDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Barış ve Demokrasi Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nu değerlendirdiğimizde, taşıdığı bir kısım eksiklik ve yetersizliklerine rağmen, getirdiği usuller, disiplinler ve güvenceler bakımından rekabet ilkesini soyut bir değer olmaktan öte, işleyen bir mekanizma hâline getirme amaç ve anlayışı içerisinde görmekteyiz. Bu çerçevede 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde hüküm altına alınan temel ilkelerin etkin bir rekabet ortamı sağlayacak güvenceler içermesi; 10'uncu maddesiyle ihaleye katılım şartlarının daha somut hâle getirilmesi ve isteklilerin ekonomik ve mali gücüyle mesleki ve teknik yeterliliğini ölçecek kriterlerle sınırlandırılması; 11'inci maddesiyle ihaleyi yapan idare görevlileriyle akrabalık ve ortaklık ilişkisi bulunanların ihaleye katılmalarına engel getirilerek eşit muameleyi bozabilecek yanlı ve koruyucu uygulamaların önüne geçilmesi; 12'nci maddesiyle şartnamelerde belirli isteklilerin ihaleye katılmalarına imkân verecek ve diğerlerini engelleyecek biçimde marka, model, patent, kaynak ve ürün belirtilmesine ve dolaylı tanımlamalar yapılmasına engel getirilmesi; 13'üncü maddesiyle tüm ihaleler için -düzenlenen özel durumlar hariç- ilan zorunluluğu öngörülmesi; 28'inci maddesiyle ihale dokümanının isteyen herkes tarafından görülmesine imkân sağlanması ve satış bedelinin, basım maliyeti ve rekabeti engellemeye ölçüleriyle sınırlandırılması; 29'uncu maddesiyle ilan yapıldıktan sonra ihale kurallarının değiştirilmesinin önüne geçilmesi; 53 ve 56'ncı madde hükümleriyle ihale sürecindeki hak ihlallerini inceleyecek idari ve mali bağımsızlığa sahip Kamu İhale Kurulunun kurulması; 57'nci maddesiyle Kamu İhale Kurulu kararları üzerinde yargısal denetime imkân sağlanması; 60'ıncı maddesiyle ihale sürecinde kural dışı davranışlarda bulunan kamu görevlilerine cezai yaptırım hükümleri getirilmesi; 17, 58 ve 59'uncu madde hükümleriyle ihale sürecinde rekabeti bozacak şekilde danışıklı teklif, uyumlu eylem, yasak fiil veya davranış gibi kural dışı eylemlerde bulunan isteklilere uygulanacak yaptırım hükümlerinin etkinleştirilmesi, rekabetçi bir ihale sistemini oluşturma ve işletmeye yönelik başlıca mekanizmaları ifade etmektedir.

Esas itibarıyla, kanunun 5'inci maddesinde yer alan diğer temel ilkelerin ortak amacının, gerçek rekabetin sağlandığı bir ihale sürecini işletmek olduğu anlaşılmakta, rekabet ilkesi ise ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması itibarıyla ulaşılmak istenen sonucu hedeflemektedir.

Değerli milletvekilleri, kanun değişikliği teklifiyle öngörülen doğrudan temin yoluyla satın alma yöntemi ise 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde şöyle özetlenmektedir: "...ihale komisyonu kurma ve 10'uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir."

10'uncu maddede yer alan yeterlik –tabii bizce yetersizlik- kurallarının neler olduğunu birlikte okuyalım:

"İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, işlerini askıya alan ve kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

Mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.

Mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan.

İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.

İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen.

İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.

Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.

11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği hâlde ihaleye katılan.

17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilen..."

Evet, önerilen kanunda değişiklik yapılması teklifiyle az önce saydığımız negatif niteliklerin tamamına sahip özel ya da tüzel kişilerden Yüksek Seçim Kurulunca yapılacak ve il seçim kurulu başkanlıklarınca alınacak oy pusulası kâğıdı, oy zarfı kâğıdı alımı ile oy pusulası basım hizmeti alımı yapılabilecektir.

Doğrudan temin, öncelikle cüziyetinden dolayı ihale açılmasında yarar olmayan, mutad veya günlük ihtiyaçların karşılanması için öngörülmüştür. Doğrudan temin, uluslararası standartlara uygun olarak ihale yöntemi ile alımların mümkün veya ekonomik olmadığı veya gecikmesinde sakınca bulunması durumlarında ihtiyaçların karşılanması için öngörülmüştür.

Sayın milletvekilleri, nihayet, kamu kaynaklarının tasarruf veya kullanımında sosyal bir sorumluluk olarak devletin, tüm isteklilerin ihaleye katılımına fırsat verecek bir uygulamayı gerçekleştirilmesi, tarafsızlığının veya ayrımcılık yapmama sorumluluğunun bir gereği olarak ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz ihale uygulamaları açısından rekabet soyut bir değeri değil, işleyen somut bir sistemi ifade etmektedir. Rekabet ilkesinin ihlal edilmesi hiçbir hukuki ve rasyonel sebebe dayanmadığından, kimi gerekçelerle mevzuatın bazı özel durumlar için verdiği takdir yetkileri de kötüye kullanılarak bu ilkenin dışına çıkılması gayrihukuki ve gayriahlaki ilişkileri de beraberinde getirebilecek ve yolsuzluk uygulamalarına zemin

hazırlayabilecektir; ayrıca, oy pusulalarının basımı gibi tüm yurttaşların hakkını temsil eden bir meselede şaibelerin oluşmasına neden olacaktır.

Değerli milletvekilleri, ihalelerin açık ihale usulündeki ilanı eşik değerlere göre yedi ila kırk gün arasında bir süre gerektirmekte, on beş gün de onay süresi bulunmaktadır. Kaldı ki ihalenin açık ihale usulüyle yapılması sürenin yetmemesine yol açıyorsa seçim sürecindeki süreleri yeniden düzenlemek gerekirken her türlü seçim harcamalarının doğrudan temin kapsamına alınması teklifini iyi bir teklif olarak değerlendirememekteyiz. Bu nedenle, bu kanunun herhangi bir yarar sağlamayacağını düşünmekteyiz.

Düşüncelerimizi bu şekilde sizlere sunmuşken tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mehmet Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili.

Ben, Sayın Kubat'ın bir de şahsı adına var, iki konuşmasını birleştirerek veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan 493 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde grubum ve şahsım adına görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle de yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, söz konusu teklifle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (i) bendinde bir değişiklik öngörülmektedir. Bu değişikliğe komisyon raporuna muhalefet şerhi yazan değerli arkadaşlarımızın ileri sürdüğü birkaç hususa da sözlerimin başında cevap vererek konuşmama başlamak istiyorum.

İleri sürülen usulî itirazlardan birisi, bu kanun teklifinin görüşüldüğü komisyonun hatalı olduğu yönünde. Yani bunun, esas komisyon olarak Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekliliği vurgulanmış.

Şimdi, saygı duyuyorum eleştiriye. 2002 tarihinde 21'inci Dönemde kabul edilen Kamu İhale Kanunu'nun o günkü tasarısının şu anda "tmm.gov.tr"ye girdiğimiz zaman alacağımız metnine bakarsak, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna ve Plan Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edildiği, bunlardan Plan Bütçe ve Bayındırlık Komisyonunun da bu kanun tasarısına ilişkin raporlarını hazırlayıp yüce Meclise sunduğu, Adalet Komisyonunun da o dönem içerisinde yine görüş belirtmediği çok rahatlıkla görülmektedir. Dolayısıyla, komisyon olarak Bayındırlık Komisyonuna havale edilmiş olması, bu kanunun ilk görüşülmesindeki usule uygunluk açısından doğru bir yaklaşımdır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle, sadece erken seçim, Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin erkene alınması -mahallî idare seçimlerinde böyle bir uygulama olamaz Anayasa gereği- ve ara seçim hâllerıyla Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulmasına yönelik şu anda mevcut 22/(i)'de olan hüküm genişletilmek suretiyle, Yüksek Seçim Kurulunun tüm bu seçimlerde kullanmak zorunda olduğu filigranlı oy zarfları ile oy pusulalarının teminine yönelik bir satın alma yöntemi, doğrudan temin olarak kabul edilmektedir. Bu gereklilik neden kaynaklanmaktadır, ona ilişkin de kısaca değerlendireceğim.

Şimdi, evveleminde, Anayasa'nın 67'nci maddesinde seçimler ve halk oylamasının serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre ve yargı yönetim ve denetimi altında yapılacağı hükme bağlanmış. Yine, Anayasa'nın 79'uncu ve 298 sayılı Kanun'un 14 ve devamı maddelerinde, seçimlerin başlamasından bitimine kadar seçimin düzen içerisinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün iş ve işlemleri yapma ve yaptırma görevi, alt seçim kurullarına talimat verme, genelgeler yayınlamak suretiyle genel düzenleyici işlemlerle Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir. Yani, Yüksek Seçim Kurulu bir seçimi veya hal koymasını Anayasa ve yasalara uygun biçimde belirlenmiş o tarihte gerçekleştirmek için her türlü tedbiri almak mecburiyetindedir Anayasa gereği. Bilindiği üzere, seçimlerin amacı, milletin iradesinin tespitidir. Bu da seçmenlerin kullanacağı oy pusulasıyla olmaktadır. Dolayısıyla, seçme hakkının anayasal gereklerle uygun biçimde oy verme günü kullandırılması için Yüksek Seçim Kurulunun bu tedbirleri alması gerekmektedir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, seçimlerde yani oy verme günü oy verme araç ve gereçleri var. Bunlardan bir kısmı bugün de hazırlanabilir, seçimlerden altı ay önce de hazırlanabilir. Zaten şu anda, örneğin, oy verme sandığı, kapalı oy verme kabini, mühür mumu, sicim, basılı örnek, her seçim türü için özel matbu tutanaklar; bunlar her seçim için kullanılan standart malzemeler olduğu için hâlihazırda seçim kurullarının taşrada, ilçe seçim kurullarının depolarında, uygun yerlerde muhafaza edilmekte ve her seçimde kullanılmaktadır ancak oy pusulası ister seçim dönemi bitmeden önce yapılan seçimler bakımından olsun isterse zamanında yapılan seçimler bakımından olsun, hiç farkı yok; oy pusulası kanunla belirlenmiş, daha doğrusu Anayasa ve yasalara dayanarak Yüksek Seçim Kurulunun seçim takviminde belirlemiş olduğu kısa ve kesin bir süre içerisinde tamamlanması gereken bir işlem, en önemli işlem bu. Oy zarflarını da şimdi alabiliriz, altı ay önce de alabiliriz. Oy pusulalarının bizatîhi filigranlı kâğıdını da boş olarak önceden hazır tutabiliriz ama o oy pusulalarının siyasi partilerin ve adayların kesinleşmesinden sonra hazırlanma mecburiyeti olduğu için, bu da yirmi, yirmi iki günlük bir süreci kapsadığı için oy pusulasının doğru biçimde ve o kısa ve kesin süre içerisinde hazırlanma mecburiyeti var. Yani, yirmi gün içerisinde hazırlayacağımız oy pusulasında, örneğin, bir amblemin ters basılmış olması, bir adayın isminin eksik yazılmış olması, bir siyasi partinin ambleminin o pusulada yer almamış olması, oradaki seçimin iptali sebebidir. Yüksek Seçim Kurulunun onlarca kararı var bu konuda.

Şimdi, oy pusulası -mutlaka- aday listeleri kesinleştikten sonra ancak basılabilir. Buna bağlı olarak siyasi partilerin hangi seçim çevresinde ve hangi seçim türü için seçime gireceği de yine bu kısıtlı zaman diliminde belli olmaktadır. Örneğin, 919 tane ilçemiz oldu, bir siyasi parti bugün bu ilçelerin her birinde, her seçim türüne katılmıyor. Belediye meclisine katılan var, il genel meclisine katılmıyor; belediye başkanlığına katılan, belediye meclis üyeliği seçimine katılmıyor. Yani, bu 919 tane seçim çevresindeki seçim türlerinden hangilerine katılıp katılmayacağı ve onun öncesinde bu siyasi partilerden hangilerinin bu seçimlere katılma yeterliliği olduğu yine kısa süreli bir zaman diliminde belirli hâle geldiği için bu işlem bu yirmi günlük zaman diliminde yapılması gerekiyor. Örneğin, 2009 yılında, Yüksek Seçim Kurulunun açıkladığı takvimde, 29

Mart'ta yapıldı seçim. Şimdi, orada 1 Mart tarihi -takvime bakıldığı zaman görülecektir- oy pusulalarının basılmasına başlanma tarihi olarak belirlendi.

Şimdi, 298 sayılı Kanun'da yüce Parlamento 2010 yılında değişiklik yaptı. 68'inci maddede der ki: "İl seçim kurulları..." Çünkü, yerel seçimlerde bütün seçim çevreleri için, 3-4 tane, bütün seçim pusulalarını -muhtarlık hariç- bastırma görevi Yüksek Seçim Kurulu veya onun vereceği izinle il seçim kurulları marifetiyle yapılıyor. Biz, o 68'inci maddede yapılan değişiklikle, il seçim kurullarına, on gün önce bunları ilçe seçim kurullarına teslim yükümlülüğü getirdik. Neden? Çünkü, mart ayı, kış koşulları, iklim koşulları ve bu ilçe seçim kurulunun sandık kurullarına bu seçim araç ve gereçlerini dağıtması, bunların eğitimi ve kırk sekiz saat önce sandık kurullarına teslimi vesaire bir süreç, bu filigranlı oy pusulalarının basımının ihale kanunlarına tabi olmadan yapılmasını zorunlu hâle getirmektedir. Bu, bizim dönemimizde olan bir uygulama mıdır? Hayır, değildir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının yapmış olduğu alım, satım, kiralama, trampa, aynı hak tesisi gibi bütün bu iş ve işlemleri kapsamaktaydı, bilirsiniz. Ve o dönem, 298 sayılı Kanun'un 183'üncü maddesinde, hem 1979 tarihli birinci fıkrasında "2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu seçim işleri bakımından uygulanmaz." diye bir istisna hükmü var doğrudan temini bile kabul etmeyen.

Yine, o 183'üncü maddenin üçüncü fıkrasına baktığımız zaman, seçim malzemeleri alımı 2886 sayılı Kanun'un istisna kapsamına alınmış yani Kamu İhale Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1/1/2003 tarihinden önce yapılan bütün seçimlerde Yüksek Seçim Kurulu herhangi bir ihale kanununa tabi olmaksızın, o günkü devlet ihale kanununa tabi olmaksızın bu oy verme araçlarından en önemlisi olan oy pusulalarını bastırma işini yaptırmış. Doğru olan da budur arkadaşlar.

Teknik bir konu bu yani on, on beş gün içerisinde ihale yapacağız... Şimdi, eşik değerlere göre, yirmi beş gün, kırk güne kadar gidiyor. Büyükşehirlerde şimdi, milyonlarca insan oy kullanacak. Bu pusulaların... Efendim, kurallara, tamam uyulsun, şeffaf yapılsın ihaleler, ben buna tamamen saygı duyuyorum ama bu sürelerin kısa olması maalesef bunu zorunlu kılmaktadır. Ondan dolayı, yapılan değişiklik doğru ve yerinde bir değişikliktir. Bu, ihalelerin gayrikanuni yapılacağı anlamına gelmez. Bu iş doğrudan teminle, Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenmiş, evet, bir ihale usulü olmaktan çıkartılmıştır 2003 yılında, doğrudur ama kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını karşılaması için öngörülmüş, Kamu İhale Kanunu'nda öngörülmüş ve orada kriterleri belirlenmiş bir satın alma yöntemidir ve burada, ihale yetkilisi yani Yüksek Seçim Kurulu, oradaki yargı mercisi, yönetim kapsamında seçimi dürüst biçimde, düzgün biçimde yapabilmek, zamanında yapabilmek için bu işlemleri kısa sürede yaptırmak zorundadır. Dolayısıyla teklifin özü budur. Bunun arkasında ve ötesinde, gerçekten, bir şey aramak haksızlık olur çünkü bu konu, 2013 yılında 6111'e konulan geçici 13'le de zaten tartışılmıştır. Yüksek Seçim Kurulu sahadaki bu sıkıntılardan dolayı, seçimin yaptırılmaması... Çünkü oy pusulasını sandık başında o gün bulunduramazsanız, orada seçim iptal oluyor, iptal de olmaz da hukuken yenilenmek durumu söz konusu oluyor. Dolayısıyla, bu gibi aksaklıklara meydan vermemek bakımından Yüksek Seçim Kurulunun da sadece bizden değil...

Bakın, yine 2010'da yaptığımız değişiklikle Yüksek Seçim Kurulunda siyasi partilerin genel başkanlarının imzasıyla temsilci bulundurma hakkı getirdik. O Kurulun toplantılarına bütün siyasi partilerden arkadaşlarımız katılıyor, genel başkan yardımcısı düzeyinde katılanlar oldu. Buradaki hâkimlerimizin, Yüksek Seçim Kurulumuzun Değerli Başkan ve üyeleri de bu konularda, eminim, taleplerini, daha doğrusu, bu ihtiyaçlarını, taleplerini sizlere de aktarmışlardır.

Onun için, bu getirilen düzenleme seçimlerin zamanında yaptırılması için, hatasız biçimde yaptırılması için mecburi bir düzenlemedir, bunun ötesinde bir şeyi lütfen aramayalım.

Ben, kanunun hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok kısa konuştuğunuz için teşekkür ederim!

Madde üzerinde 2 önerge vardır, sırasıyla okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 1. Maddesinin tamamının "4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin sonuna yeni bir fıkra eklenmiştir.

"Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahallî idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kâğıdı ile filigranlı oy zarfı kâğıdı alımı, oy pusulası basımı, oy zarfı yapımı hizmetleri ile bu seçimlere yönelik her türlü seçim malzemelerinin alımı ile yurtdışı seçim harcamaları, il seçim kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımları, kanunda yer alan sürelerden muafır. Böyle ihalelerde süre bakımından ivedilik öncelik iken kanunda belirtilen diğer şartlara uyumluluk zorunluluğu devam eder." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Pervin Buldan

Hasip Kaplan

Esat Canan

İğdir

Şırnak

Hakkâri

Özdal Üçer

Erol Dora

Van

Mardin

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/1784 Esas numaralı (SS 493) Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 1. Maddesinin Kanun Teklifinin metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aykut Erdoğan

Haluk Eyidoğan

Sakine Öz

İstanbul

İstanbul

Manisa

Turgut Dibek
Kırklareli

Malik Ecder Özdemir
Sivas

Kemal Değirmendereli
Edirne

BAŞKAN - Komisyon katılıyor musunuz önergeye?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yolsuzluklara yol açabileceği ve seçim güvenliğini tehlikeye düşürme ihtimali bulunduğundan maddenin kanun metninden çıkarılması.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.46

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem İŞİK (Erzincan), İsmail KAŞDEMİR (Çanakkale)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Haluk Eyidoğan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Şimdi, iki kâtip üye anlaşamadılar, elektronik oylama yapıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kaç kişi var?

BAŞKAN – 122 burada var, 8 de şeyde var...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, İç Tüzük 146'ya göre, bakarsanız, "Genel Kurulda bulunanlar eğer oylamaya girilmediyse, yeter sayıya dâhil edilir." yazıyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde muhalefet tarafında 20 milletvekili var. "Karar yeter sayısına dâhil olur." diyor efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı istendiği için, karar yeter sayısına ulaşamadı...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, 146'ya bakarsanız...

BAŞKAN – İşte bakacağız şimdi de ben...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar bir baksınlar, "Genel Kurulda bulunanlar yeter sayıya dâhil edilir." diyor.

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Onu yanlış değerlendiriyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Toplantı yeter sayısını demiyorum, 146'ya göre diyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Karar yeter sayısı...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar Genel Kuruldan çıkarlarsa olur.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Ben, birleşime on dakika ara veriyorum.

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), İsmail KAŞDEMİR (Çanakkale)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Haluk Eyidoğan ve arkadaşlarının önergesinin yapılan 2 oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Şimdi, bir kâtip üye "116" dedi, diğer kâtip üye "140" dedi. Gene elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklif 1. Maddesinin tamamının "4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin sonuna yeni bir fıkra eklenmiştir.

"Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahallî idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kâğıdı ile filigranlı oy zarfı kâğıdı alımı, oy pusulası basımı, oy zarfı yapımı hizmetleri ile bu seçimlere yönelik her türlü seçim malzemelerinin alımı ile yurtdışı seçim harcamaları, il seçim kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımları, kanunda yer alan sürelerden muafdir. Böyle ihalelerde süre bakımından ivedilik öncelik iken kanunda belirtilen diğer şartlara uyumluluk zorunluluğu devam eder." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Pervin Buldan (İğdır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon, katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe:

4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre, ihalelerde saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenirliliğin, gizliliğin, kamuoyu denetiminin, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkeleridir ve idareler bu ilkelere uymakla yükümlüdür.

Doğrudan temin yönteminde ise gerekli seçim harcamalarının yüksekliği düşünüldüğünde, rekabete aykırılık teşkil etmekte, kamuoyu denetimini de devre dışı bırakmaktadır.

Değişiklik önerimizle seçim zamanında gereken ihalelerde de rekabetin, eşit muamelenin, güvenirliliğin ve kamuoyu denetimini kaldırmadan, işin ivedilikle de hâlledebilmesi için zaman kısıtlarını kaldırılmasını önermekteyiz

Bu nedenle maddenin tasarı metninde değiştirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı istediler, arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Sakine Öz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (i) bendinde değişiklik öngören kanun teklifi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, önümüze gelen kanun teklifi yasalaşır ve veren milletvekillerinin istediği olursa bundan böyle Cumhurbaşkanlığı seçimi, Anayasa referandumu, milletvekili seçimleri ve yerel seçimlerde kullanacağımız oy pusulaları ile zarfların kâğıdı ve basım işleri ihaleyle alınmayacaktır. "Açık ihale yöntemi" dediğimiz, daha şeffaf, daha hesap veren, rekabete uygun, denetime açık düzen artık ortadan kalkacaktır. Kanun teklifi uygulanırsa Devlet Malzeme Ofisi ihale düzenlemek yerine bir fiyat araştırması yapacak, daha sonra istediği şirkete oy pusulası bastırarak, dilediği şirketten oy zarfı satın alacaktır.

Sayın milletvekilleri, aslında bugün buraya bir kanunu görüşmek için gelmedik. Biz, seçim ve referandum gibi millet iradesinin en önemli belgelerinden biri olan oylarımızı hangi şirkete daha kolay veririm diye düşünenleri açıklamak için toplandık. Seçim güvenliğini hiçe sayanları, meydanlarda kadınlara "Oy namustur." deyip de, Meclise döndüğünde kamu zararını şirket kârına çevirenleri halkımıza tek tek anlatmak için toplandık. Bürokrasi ve siyasette ihaleyi, kamu denetimini sırtında yük görenleri açığa vurmak için buluştuk. Devlet alımlarını, seçimleri ve Anayasa referandumunu ilgilendiren bir konuyu mali yönünü de Plan ve Bütçe Komisyonunda, hukuki yönünü de Adalet ve Anayasa Komisyonlarında -ki biraz önceki arkadaşımızın ağırlıklı konuştuğu, hukuki ve Anayasa yönünden bize açıkladı- görüştürmeyen "Kamu İhale Kanunu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun alanıdır:" gerekçesiyle Bayındırlık Bakanlığı bürokratları yerine, Maliye Bakanlığı bürokratlarıyla bu Komisyonla tartıştıran, Meclisin çalışma anlayışını çökerten, yolsuzluğu ve usulsüzlüğü çaktırmadan kanunlaştırmayı deneyen bir anlayışı belgelemek için toplandık.

Biz, Anayasa Uzlaşma Komisyonu bir biçimde tıkanır ve komisyon yeni anayasayı bitiremezse kendi anayasa taslağını Meclise dayatıp anayasa referandumunu seçimlerin önüne çekmeyi düşünenlerin ipliğini pazara çıkarmak için buradayız. Biz, yolsuzluğa ve usulsüzlüğe direnmek, halkımızın parasının nereden nereye aktarıldığının hesabını sormak için buradayız.

Değerli milletvekilleri, doğrudan temin, ihale yolunu ve Kamu İhale Kurumu denetimini devre dışı bırakan, istenen firmadan oy pusulası ve zarfı alma yöntemini bizlere anlatıyor. Bu yöntem, 2008 yılındaki kanun değişikliğinden itibaren ancak erken seçim durumunda uygulanıyordu. Kısacası, ihalesiz oy zarfı ve pusulası alımı, ancak ve ancak erken seçim gibi kamu ihalesinin yetişmeyeceği, seçimlerin ani kararla yapılacağı zamanlar için geçerliydi. Ne var ki, şimdi, neredeyse tüm seçim takvimi belliye, nedendir bilinmez, ihaleler süresinde başlatılmıyor, zaman kaybediliyor, gerekçe uyduruluyor.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin gerekçesinde kamu ihalesinin doksan ile yüz yirmi gün arasında ancak bitirildiği, hatta itirazlar olduğunda sürenin uzadığı savunularla tam anlamıyla koca bir yalanla Meclisimizin gündemi meşgul edilmiştir. İhale uzmanları çok iyi bilir ki ancak çok az sayıda ihale bu kadar uzun sürede sonuçlanır, bu uzama da etkili denetimin gereğidir. Rahatlıkla on beş gün, bir ay içinde bitecek oy pusulası ihaleleri bugün halkımıza belli hesaplar uğruna "Beş ayda bitiyor ve zaman alıyor." diye abartılıyor, sanki ilk kez seçim yaşıyormuşuz gibi.

Biz Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri komisyon görüşmelerinde de ifade ettik, "Sorun oluşturduğunuz söylediğiniz uzun süreli ihaleler varsa bunlar nelerdir, bize örnek verip tek tek açıklayın. Nerede hata yapılmışsa, kimin sorumluluğu varsa araştırılsın." dedik ama komisyonumuzun AKP'li hiçbir üyesinden ve bakanlık yetkilisinden ses çıkmadı. "Arkasında duracağınız kanun teklifinin gerekçesini belgeleyeceğimiz kaç tane sorunlu ihale var?" diye sorduk, sustular. "Artık ihale yapılmayacaksa işin mali yükü ve kamu zararı ne olacak? Elinizde hazır bir hesap dökümü var mı?" diye sorduk, yine ses çıkarmadılar, suspus oldular. "İhalesiz alım olursa fazladan pusula basılamayacağını, seçim güvenliğini nasıl garanti edeceksiniz?" diye ısrar ettik, somut karşılık vermediler. "Seçim takvimi ortadayken ihaleler neden zamanında bitmiyor, neden bekleniyor?" diye sorduk, sayın milletvekillerinden tek bir yanıt alamadık. "Devlet, kurumunun ihalesini zamanında açsın ne devlet zarar etsin ne vatandaşa ağır fatura çıksın ne de firmalar hak kaybına uğrasın, Kamu İhale Kurumu da denetimini yapsın, o zaman bu kanuna gerek kalmaz." diye önerdik, karşılık veren olmadı.

Sayın milletvekilleri, sizleri uyarıyoruz. Bu kanun teklifi büyük hatalarla ilerliyor. Kanun teklifleri uzmanlık bilgisi isteyen, enine boyuna tartışma gerektiren konulardır. Bu teklif de mali, hukuki yönü ve seçim güvenliği gereği Plan Bütçe, Adalet ya da Anayasa Komisyonunda görüşülmeliydi. Her ne kadar "Bayındırlık Komisyonunun işidir." deseniz de açıkladığınız gerekçelerin çoğunda Plan Bütçe Komisyonunun gerekli olduğunu sizler de bizlere vurgulamaya çalıştınız.

Oysa ne yapıldı? Oy pusulası ve zarfların alımını düzenleyen bu kanun teklifini Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüştük. "Bu konu neden Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülüyor?" diye sorduğumuzda -biraz önce de bizi tatmin etmediniz- doyurucu bir yanıt vermediniz.

Gelin görün ki kanun teklifine imza veren milletvekillerinin hangi komisyon üyesi olduğuna bakınca, yaşanan skandala bir yenisi eklendi.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah Allah!

SAKİNE ÖZ (Devamla) – "Meclis işleyişi nasıl bozuluyor, bu kanunlar neden sürekli değişiyor, özensiz mi hazırlıyorsunuz?" diye haklı olarak soran halkımıza işte canlı belgesi. Bu kanun teklifini veren hiçbir vekil, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyesi değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey yok ki.

SAKİNE ÖZ (Devamla) – Sayıyorum: 13 vekilin 7'si Adalet Komisyonu, 3'ü Plan Bütçe Komisyonu, 2'si İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 1'i Anayasa Komisyonu üyesidir.

İddia ediyorum: Kendi komisyonlarını doğrudan ilgilendiren bu düzenlemeyi Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüştürenler ya da şu ayıba itiraz etmeyenler yarın oluşacak kamu zararından bugünden sorumludurlar.

Sayın milletvekilleri, kusura bakmayın ama bu kanun teklifi son derece özensiz ve dayanaksızdır. Teklifin mali öngörüsü yoktur. Bütçe döneminde açıkça kamu zararına davetiye çıkaran bir düzenlemedir. Kanunda geçen "beklenmedik durumlardaki seçim harcamaları" ifadesi, harcamalara bir sınır çekmemiş, vergilerimizin nereye gideceğine dair kuşkuları artırmıştır.

"Seçim ekonomisi izleyemeyeceğiz." diyen Maliye Bakanının sözü, bu kanunla kendi milletvekilleri tarafından çürütülmüştür.

Seçim takvimi işlerken oy pusulası ve zarflarında son derece tehlikeli bir düzenlemeye gitmek seçim güvenliği konusundaki kuşkuları artırmış, Meclisin saygınlığına gölge düşmüştür.

Fazla ya da sahte oy pusulası basımı şüphesi, yurt dışından gelecek yaklaşık 3 milyon oyun durumu seçime şimdiden leke bulaştırmıştır.

Açık konuşuyorum, kanun teklifinin gerekçesi ise beliren rantı paylaşırmanın bahanesi olmuştur. Meclisimiz AKP'nin siyasi ajandasının aracı olmaya zorlanmıştır. Bu kanun geçerse, Anayasa Uzlaşma Komisyonu üzerinde dolaylı bir baskı kurulabilir. AKP bir oldubittiyle kendi anayasa taslağını Meclisten geçirip referandumu hızla dayatmanın, seçim takvimi değiştirmenin yolunu zorlayabilir.

Bu kanun teklifi, bürokrasi ihale süreçlerini şeffaf ve zamanında bitirmeyenler ile oy pusulası ve zarfları bazı firmalara paylaştırmayı hedefleyen siyasetçilerin, Meclis iradesini yük olarak gören Hükümetin sözleşme belgesidir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Yusuf Halaçoğlu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi, her şeyden önce şunu ifade etmek istiyorum: Bugüne kadar yani 2008 yılına kadar aşağı yukarı bütün oy pusulaları, genel seçimler olsun, mahallî seçimlerin önemli bir bölümü olsun, Türk Tarih Kurumu matbaasında basılmıştı ve dolayısıyla bu konulara on beş yıllık bir vukufiyetim olduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, öncelikle şunu belirteyim: Bu nasıl bir anlayış ki şu an değiştirilmekte olan Kamu İhale Yasası'nın 28'incisini birlikte görüyoruz. 28 kez bununla birlikte Kamu İhale Yasası'nda değişiklik söz konusu ediliyor, 28 kez.

Şimdi, burada, bu değişikliğe de baktığımız zaman burada ilginç bir durum gözümüze çarpıyor, deniyor ki: "Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahalli idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyeti genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kağıdı ile filigranlı oy zarfı kağıdı alımı..."

Baskıyı bir yana bırakıyorum. Baskı gerçekten ihtiyaçtır, belki ihalesiz olarak yapılabilir çünkü bir aciliyeti vardır, çünkü isimlerin belirlendiği tarihle baskı tarihi arasında çok fazla bir zaman olmadığı için aciliyetle bir yerlere bastırılabilir. Bunu kabul ediyorum ama bakın, bu geçen sözünü ettiğim on beş yıllık dönem içerisinde Yüksek Seçim Kurulu gerek filigranlı kâğıtları gerekse zarfları önceden ihaleyle bastırıp depolamıştı, bizim Tarih Kurumunun da matbaasının depolarında muhafaza ediliyordu, anahtarları da kendilerinde olmak üzere. Yani kâğıt basımıyla zarf basımının ihalesiz yapılmasını gerektiren hiçbir ama hiçbir şey yoktur, önceden bastırılıp muhafaza edilebilir. Dolayısıyla, bunun da bu madde içerisine sokulması, gerçekten, ihalenin düzgün işlemeyeceğinin, birtakım firmalara, onların ortaklarına -ki bunların uzantıları çok farklı yerlere kadar gitmektedir- bunlara peşkeş çekileceğinin göstergesidir.

Gerçekten dürüst bir Türkiye için kendi milletvekili sorumluluklarımızı da göz önüne alarak, 75 milyon insanın vebalini göz önüne alarak, eğer ihalesiz kâğıt basımını yaptırarak olursak yapılacak tüm yolsuzluklarda veya korunacak kişilerde vebali sırtımıza yüklemiş oluruz.

Tekrar ediyorum: Neyin basılacağı, hangi alanlarda seçim yapılacağı önceden belli olduğu için filigranlı kâğıt ile filigranlı zarf alımları veya basımı çok önceden yaptırılabilir ve bir depoda muhafaza edilebilir ama siz buraya onu da sokmuşsunuz.

Dediğim gibi, basım işlerinde sıkıntı doğabilir, bunu kabul ediyorum çünkü hele hele mahallî seçimlerde şehirlerin büyüklüklerine göre burada belirlenecek oy pusulaları çok farklı boyutlardadır, daha küçük yerlerde daha küçük boyutlardadır. Dolayısıyla, isim hanelerine de baktığımız zaman -liste olarak kimlerin seçim içerisinde görüldüğüne- bunların bir zaruret olarak ihalesiz yapılması gayet normal karşılanır ama -kusura bakmayın- kâğıt ve zarf alımı tamamen bunun dışında tutulmak durumundadır ve burada büyük bedeller ödenmek suretiyle yapılacak böyle bir ihalede kaçınılmaz birtakım sıkıntılarla karşılaşılır.

Nitekim, bakın, size bir iki tane örnek vermek istiyorum: Millî Eğitim Bakanlığı fi tarihinde -isim vermeyeceğim, müsteşarının, vesairenin- takdirname, karne, vesaire baskısı yaptırmak için ihaleye çıktı. Bu ihaleye Tarih Kurumu olarak biz de girdik. Bizi dışlamak istediler, birtakım özellikler çıkardılar ama buna rağmen başardık ve ihaleye girdik. Basım için teklif olarak 26,5 milyar lira – tabii o zamanın deyimiyile- verdim. Benden sonra en az teklif veren firmanın 53 milyarı ve -samimi olarak söylüyorum- Tarih Kurumu 26,5 milyarlık teklifinde 5 milyar lira kazanıyordu. Bakın, benden sonra 53 milyar teklif veren firmanın ne kadar kazandığını veya neler yapıldığını görmemiz açısından söylüyorum. Bunu ben verince beni tehdit

ettiler. "Burnunu her şeye sokuyorsun, o burnunu kırarız." dediler. Buna rağmen ben direktim ve ilgili o zamanki müsteşara... Bir de şöyle bir şey yaptılar: Kazanmış olmama rağmen son iki firmayı sözlü olarak tekrar çağıracaklarını belirttiler ve sonuçta, ben basın toplantısı düzenleyeceğimi söyleyince vazgeçtiler ve bana bıraktılar.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, bu gibi konularda büyük yolsuzluklar olmaktadır. Ders kitaplarının basımında 17 kuruşa mal olan ve bundan kâr edilebilen formlar 32 kuruşa basılmaktadır, 35 kuruşa basılmaktadır. Dolayısıyla, bu gibi konularda herkesin dikkatli olmak zorunluluğu vardır. Dolayısıyla, filigranlı kâğıt basımında veya zarf alımında da aynı hadiselerin olmaması mümkün değildir. Dolayısıyla, burada kâğıt alımı ve zarf alımını dışında tutarak bir düzenleme yapılmasında fayda vardır. Tekrar ediyorum, baskının ihale dışında olması muhakkak ki zorunludur. Çünkü, şimdi 1 Martta isimler belirlenecek, siz hem baskıyı yapacaksınız hem de bölgelere bu basılmış olan oy pusulalarını dağıtacaksınız bütün iller ve ilçeler bazında. Bunu yapmak o kadar kolay değildir ve dolayısıyla, böyle bir hadise için gereklidir ama kâğıt alımı asla bunun içerisinde yer almamalıdır.

Şimdi göreceğiz, sizler de göreceksiniz, "Bu bir vebaldir." diyorum, tekrar ediyorum ve bunu samimiyetle açıklıyorum. Yarın, burada suistimaller olduğunda bunun tüm sorumluluğu -yarın huzuru mahşerde de yakanıza yapışacaklar- bu oylarınız kesinlikle sizin vebaliniz altında olacaktır.

Dolayısıyla, böyle bir ihalesiz, kâğıt alımının, zarf alımının yanlış olduğunu belirtiyorum. Sizlerden bu konuda daha dikkatli olmanızı istirham ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Halaçoğlu.

Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Cumhuriyet Halk Partili üyeleri bu teklifin Bayındırlık Komisyonu dışında Plan ve Bütçe Komisyonunda, Adalet Komisyonunda, Anayasa Komisyonunda, ilgili komisyonlarda görüşülmesine ilişkin karşı oylarını bu rapora yazdılar.

Burada iktidar partisi adına konuşan Sayın Milletvekili, Sayın Doğan Kubat dedi ki: "Bunun esas komisyonu Bayındırlık Komisyonudur, diğer komisyonlarda görüşülmesine gerek yoktur."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının kanun teklifine ilişkin havalesine bakıyoruz. Esas komisyon olarak, Meclis Başkanlığı, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunu belirlemiş, tali komisyon olarak hiçbir komisyona havale yapmamış.

Bu teklif, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik öngörüyor. 4734 sayılı Kanun'un kendisine baktığımızda, Türkiye Büyük Millet Meclisine Hükümet tasarısı olarak geldiğinde hangi komisyonlarda görüşüldüğüne baktığımızda, Meclis Başkanlığının, Bayındırlık Komisyonu dışında o tasarımı o zaman Adalet Komisyonuna havale ettiğini görüyoruz, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale ettiğini görüyoruz. Adalet Komisyonu ve Plan ve Bütçe Komisyonu tali komisyon olarak belirlenmişler. Plan ve Bütçe Komisyonu o tarihte, 2002 yılında bu tasarımı görüşmüş, görüşünü de Bayındırlık Komisyonuna bildirmiş.

Görüştüğümüz düzenleme seçim işlerini konu aldığı için doğal olarak arkadaşlarımız Adalet Komisyonu yanında bunun Anayasa Komisyonunda da görüşülmesi gerektiğini söylemişler ama bütün bunlara rağmen bu teklif hiçbir tali komisyonda görüşülmeksizin sadece Bayındırlık Komisyonunda görüşülerek Genel Kurula getirilmiştir; bu doğru değildir. Bir kere, kamu harcamasına neden olan bütün düzenlemeler, bütün tasarılar Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmek zorundadır, hatta tali komisyon olarak değil, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmek zorundadır. Bunu, arzu eden, arkadaşlarımız İç Tüzük'ün gerekçelerine baktığında görebilirler. Meclis Başkanlığında, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığında İç Tüzük'ün gerekçeleri vardır; ben, arkadaşlarımıza o gerekçelere bakmalarını tavsiye ederim. Bu tek maddelik değişikliğin kamu harcamasına neden olan bir değişiklik olması nedeniyle esas komisyon olarak da Bayındırlıkta değil Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi lazım ama bırakalım esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeyi, tali komisyon olarak bile orada görüşülmemiştir, bu önemli bir eksiklikler.

İkincisi, "Seçime az bir zaman var, bu değişikliği yapmaya mecburuz." şeklinde burada ortaya konan anlayış doğru değil arkadaşlar. Bunu bir kez ifade ettim, bir kez daha ifade etmeyi görev sayıyorum, yanıltıcı bilgi veriliyor. "Efendim, seçime yirmi iki gün kala oy pusulalarının şekli belli olacak, kaç kişinin, kaç siyasi partinin orada yer aldığı belli olacak, ancak ondan sonra basıma geçilecek." Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değil. Bırakalım eski yılları, 2002 yılı seçimini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yaptık, bir istisna yoktu, 2004 yerel seçimini ona göre yaptık, 2007'yi ona göre yaptık. 2008'de kanunda bir değişiklik yapıldı, dendi ki o değişiklikte: "Eğer seçimler zamanından önce yapılıyor ise, erkene alınıyor ise, ara seçim yapılıyor ise -ara seçim de beklenmeyen bir seçimdir- Anayasa değişikliği halkoyuna gidiyorsa -çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Anayasa'yı değiştirmeye karar vermiş olabilir; bu, zamana, bir takvime bağlı bir olay değildir- böyle hâllerde Kamu İhale Kanunu'na tabi olmasın Yüksek Seçim Kurulunun harcamaları."

Şimdi, yerel seçimin 30 Mart 2014'te yapılacağı beş yıl öncesinden belli. Bunun ihalesi şimdiden yapılır, şartnamesi hazırlanır, pusulası, şusu busu, hepsi, onlar zamanı geldiğinde basılır, satın alınır. Gerekçe samimi değil, doğru değil.

Ayrıca, her türlü seçim harcaması Kamu İhale Kanunu dışına çıkarılıyor yani bilgisayar yazılım programını da siz Kamu İhale Kanunu dışına çıkarıyorsunuz, sadece oy pusulalarını değil.

Ben, teklif sahibinin gerekçesinin, Hükümetin buna...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - ...katılma gerekçesinin samimi olmadığı kanaatindeyim, bunu Genel Kurulun bilgilerine sunuyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Öz, buyurun.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Bakanımız yerindeydi -Orman ve Su İşleri Bakanı- ama yine yerini değiştirdi. Ama Genel Kurulumuzda en azından. Genel Kurulumuzda soracağımız soru yine ona ait, dinleyeceğimi umuyorum.

Manisa Salihli Yeşilkavak Barajı'nın yapımı için 2004 yılında yatırım programında teklifte bulunulduğuna dair basında haberler yer almıştır. Barajın Manisa açısından önemini defalarca dile getirip sulamayla ilgili dikkat çeken bir milletvekili olarak Yeşilkavak Barajı için yatırım programındaki somut durumu ve baraj için öngörülen ödenek miktarını size sormak istiyorum.

Yine, Manisa Salihli Sol ve Sağ Sahil Sulama Birlikleri geçen hafta bizleri de ziyaret etti. Sol ve Sağ Sahil Sulama Birlikleri kapalı devre sulama sistemine ihtiyaç duymaktadır çünkü ciddi şekilde eksiklik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, sorum şöyle: Bugüne kadar cumhuriyetin tüm birikimleri olan birtakım kurumlar özelleştirildi. Ne kadar kurum özelleştirildi? Bundan ne kadar gelir elde edildi? Elde edilen bu gelirden ne kadar IMF borcu ödendi, ne kadar yol yapıldı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Türkiye'de eczacı kooperatifleri diye bir gerçek var ve inanılmaz bir işlev görüyorlar. Eczacıları çok güçlü sermayeye karşı kendi öz birlikleri koruyor ve üyeye yapılan satışları vergiden muaf ama geçen günlerde, geçen senelerde müfettişler tarafından yapılan bir incelemede, bu ecza kooperatifinin -15 bin eczacıya ilaç satan ecza kooperatifinin- eskiyen araçlarını yenilerken, takasa verirkenki satışları "üye dışı satış" olarak değerlendirilip, bunun üzerinden beş yıl boyunca vergi muafiyetleri kaldırılıp geriye dönük inanılmaz cezalar kesildi. Bunun ecza kooperatiflerinin rakibi olan ve iktidara çok yakın bir ilaç dağıtım kanalının azmettirmesiyle olduğuna dair şüpheler var. Bunun neden böyle uygulandığı konusunda objektif görüşünüze başvurmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Nebatî...

NUREDDİN NEBATİ (İstanbul) – Sayın Bakanım sormak istiyorum: Yapılan ihalelerin yüzde kaçını Kamu İhale Kanunu dışında yapıyor, bunu öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Öz...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, yarım kalan soruma devam ediyorum. Salihli'deki Sol ve Sağ Sahil Sulama Birliklerinin kapalı devre sulama sistemi talepleri vardır Bakanlıktan. Bakanlığın bu konuda bir programı var mıdır, bunu programına almayı düşünmekte midir?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Manisa'dan başlayayım ben müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Tabii, tabii, iki bakan birden oturuyorsunuz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, şimdi, Sayın Manisa Milletvekilimizin sualine cevap veriyorum: Efendim, Yeşilkavak Barajı'nın şu anda projesi yapılıyor, yaklaşık yüzde 70'i tamamlandı ama projesi bitince, inşallah, onun inşaat ihalesine geçeceğiz. Ama biz Manisa'ya çok büyük yatırımlar yapıyoruz. Yani, şu anda tam 52 adet gölet ve sulamasını yapacağız. Yani, Manisa şu ana kadar tarihte görmediği kadar büyük yatırımlar görüyor. Arzu ederseniz, vaktimiz de var, müsaade ederseniz o göletleri de sayayım yani.

BAŞKAN – Yok, çok vaktimiz yok, vakit yok, vakit yok.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ayrıca, tabii, bu Salihli'deki Sol ve Sağ Sahil sulamasıyla ilgili; sulama birlikleri DSİ'ye müracaat etsin, bakalım, inceleyelim, onların durumuna göre değerlendiririz.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Bekliyoruz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamam, hayhay, memnuniyetle.

BAŞKAN – Diğer bakanımız...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Soru soran arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Sayın Halaçoğlu'nun özelleştirmeyle ilgili sorusuna... Tabii, güncel veriler yanımda yok, son anda ben buraya geldim, memnuniyetle sizinle paylaşırım, onları size yazılı olarak bildireyim. Prensipten olarak özelleştirme gelirleri bizim bütçe

hesaplarına girer. Bütün gelirler, biliyorsunuz, bir havuzda toplanır. Dolayısıyla, o gelirlerin spesifik olarak belli bir harcama kalemiyle ilişkilendirilmediğini ifade etmek istiyorum. Yani, bir havuzda vergi gelirleri de vergi dışı gelirler de toplanır, oradan, tabii ki bütçe çerçevesinde tahsis edilen ödeneklerle o şekilde ilgili kurum ve idarelere harcanmak üzere verilir ama uluslararası muhasebe kurallarına göre özelleştirme gelirleri genelde bütçede bir finansman kalemi olarak görülür yani bir gelir kalemi olarak değil. O anlamda, özelleştirmeden gelen kaynakların tamamını biz hazineye aktarıyoruz. Hazine de tabii ki bunu borç azaltmada veya borçların geri ödenmesinde kullanır.

Özetle, yani "Özelleştirmeden gelen gelirlerle sadece şu harcama yapıldı, bu harcama yapıldı." diyemeyiz çünkü böyle bir sistem yok. Prensipte olarak biz hazineye aktarıyoruz, hazine bunu daha az borçlanarak kullanıyor.

Eczacı Kooperatifleri Birliğiyle ilgili soruya gelince, tabii, vergi incelemelerine ilişkin... Gerçi, bu hususa ilişkin hiçbir bilgim yok ama prensip olarak tabii ki benim vergi mahremiyeti nedeniyle bir yorumda bulunmam doğru olmaz ama şunu çok açık ve net olarak ifade edeyim: Dışarıdan hiç kimsenin herhangi bir incelemeyi azmettirmesi diye bir şey söz konusu olamaz yani ben bunu düşünmüyorum. Dolayısıyla, varsa burada yanlış bir uygulama, ben bu bahsettiğiniz inceleme hangi aşamada bilmiyorum, yılda 50 bin civarında inceleme yapılıyor. Dolayısıyla, takdir edersiniz ki Bakan olarak benim bu incelemelere vâkif olmam, aşına olmam beklenemez ama varsa yanlış bir uygulamamız, kanunlarla yani mevzuatla tutarlı olmayan bir uygulamamız ben o konuyu inceletirim eğer böyle bir şey söz konusuysa ama siz de takdir edersiniz ki burada bir muafiyet varsa ama muafiyet dışı birtakım faaliyetler söz konusuysa vergi denetim, vergi inceleme elemanının tabii ki bu noktadaki yorumu önemli olmakla birlikte bizim bütün bu raporların gözden geçirildiği bir rapor değerlendirme komisyonu var. Eğer, diyelim ki burada bir sonuç çıkmadıysa yani bu, şu husus gözden kaçırıldıysa aynı birliğimiz yine Gelir İdaresi nezdinde, tabii ki bu hususları arz ederek, yine uzlaşma noktasında da bunların hepsi mutlaka dikkate alınır diye düşünüyorum. Ama dediğim gibi, spesifik olarak bu konuya ilişkin bir bilgim yok. Eğer, siz, bize yönlendirirseniz... Ama hangi düzeyde olduğunu da bilmem lazım. Eğer, inceleme bittiyse yapılacak çok bir şey yok. O zaman, sadece hukuk yoluna yani yargı yoluna başvurulabilir. Yok, eğer, inceleme yeni başladıysa ve hakikaten yanlış bir kulvarda gittiğine inanıyorsanız, Vergi Denetim Kurulu Başkanımızla sizler bir araya gelir ve bu konu tartışılabilir.

Sayın Nebati'nin bir sorusu vardı. Bildiğim kadarıyla, Türkiye'de yılda yaklaşık 132 binle 145 bin arasında ihale yapılıyor. Bunların toplam değeri yaklaşık 94 milyar lira. Bu ihalelerin yaklaşık yüzde 7,5'u -bunlar yaklaşık rakamlar- bu çerçevede istisna maddelerine bağlı olarak yapılıyor. Yani, o çerçevede bu ihaleler yapılıyor, yani yaklaşık 7,5'u. Bunun da değeri yaklaşık 7 milyar 250 milyon. Fakat, ben sordum arkadaşlara, burada Kamu İhale Kurumundan arkadaşlar var, bunun da yüzde 80'i yani kapsam dışı, kanuna istisna olarak yapılan ihalelerin yaklaşık yüzde 80'i de savunma, güvenlik, KİT gibi, aslında Avrupa Birliğinde de bu çerçevede Kamu İhale Kanunu dışında. Yani, tabii, burada, dışında olması hiçbir kurala tabii olmadığı anlamına gelmez, o da bir ihale, onun da kuralları var.

Mesela, bugün tartıştığımız konuda, yine ben döndüm sordum, Türkiye'de 4-5 tane firma varmış. Yönetmeliğe göre en az 3 firmadan, en az 3 firmadan fiyat alınmak zorunda, hatta tamamından alınabilir. Mesela, ben şimdi bu konuyu öğrendim, Devlet Malzeme Ofisine talimat vereceğim: "Bu konuda hizmet, mal üreten bütün firmalardan teklif alın." diyeceğim ve en ucuz teklife de tabii ki bu verilmeli. Yani, dolayısıyla, ben burada gündeme getirilen bazı kaygıları anlıyorum. Ben Bakan olarak, aslında bu Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına bir şeylerin taşınmasını da prensip olarak doğru bulmuyorum ama şunu da söyleyeyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz doldu.

Çok teşekkür ederim.

Madde 2'de bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/1784 Esas numaralı (SS 493) Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 2- Bu Kanunun Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Sakine Öz

Aykut Erdoğan

Haluk Eyidoğan

Manisa

İstanbul

İstanbul

Mustafa Moroğlu

Turgut Dibek

Malik Ecder Özdemir

İzmir

Kırklareli

Sivas

Özgür Özel

Manisa

BAŞKAN – Komisyon, katılıyor musunuz?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İDRİS GÜLLÜCE (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ne fark var merak ediyorum, doğrusu inceliyoruz ama.

Biz de katılmıyoruz o zaman, Komisyon katılıyorsa.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, baştan beri tartışıyoruz. Gerçekten Plan Bütçe Komisyonunun çok değerli üyelerinin de aynı kanaatte olduklarını biliyorum. Geçmişte bu görevleri yapan, bu konuda belirttiği kanaatler Meclis için her zaman yönlendirici olan Sayın Akif Hamzaçebî'nin değerlendirmelerinin üstüne ilave bir şey söylemek de mümkün değil ama biz yeni bir milletvekili olarak "Plan Bütçe Komisyonu nedir?" diye baktığımızda, siz büyüklerimizden öğrendiğimiz şu: Devletin cebidir. Devletin cebine, cüzdanına bir şey girecek veya çıkacaksa bu işi o cüzdanın sorumluları yapar. O da Plan Bütçe Komisyonu olarak belirlenmiş. Onların yapacağı yönlendirme, hele hele devlete gider artırıcı bir meselesi varsa eğer konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna götürülmemesi aslında tartışılmaz. Esas tartışma konusu, niçin Bayındırlık Komisyonu? O konuya da çok kafa yormaya gerek yok, on bir yıllık iktidarın yaptığı işler o kadar otomatığe ve rutine bağlanmış ve bir emme basma tulumba gibi çalışırken mesele, buna karar verecek olan, sevki yapacak kişiler, Adalet ve Kalkınma Partisi Kamu İhale Kanunu'nda bir değişiklik yapıyorsa büyük iştir, işin bir tarafında imar vardır, bayındırlık vardır, bunun yeri burasıdır diye düşünmüşlerdir muhakkak.

Bu tespitten sonra meseleye şöyle bir bakmak lazım: Neden endişe ediyoruz? Yani kamuoyu neden endişe ediyor, neden rahatsızlık duyuyor? Bir kere, işin içinde seçim var. Seçimin yapılacağı beş yıldan beri belli. Çok daha düşük teknolojilerin kullanıldığı, işte bu baskı makineleriyle ilgili, hızların çok düşük olduğu, çok eski teknolojinin kullanıldığı dönemlerde bu ülke seçime her zaman yetmişmiş, yapmış, şimdi, tabii Kamu İhale Kanunu'nun getirdiği zorluğu biliyoruz ve mesela, erken seçimler için bu meselenin olmasını da tartışmıyoruz ama beş yıl önceden yapılacağı belli olan ve zamanında yapılan, sizin bir ara altı ay öne alma çabanızın yaşandığı bir seçimden bahsediyoruz. Örneğin, koca bir yaz geçmiş, bu yapılmamış ama gerekçeye bakıyorsunuz pusulaları... Yani gerekçeye baktığınızda, Türkçesi La Fontaine'den masallar. Ne diyor? Ağustos böceği ile karıncanın hikâyesi gibi, bütün bir yaz çalışılmamış, hazırlanılmamış, ondan sonra da gelinmiş, şimdi "Yetişmeyecek bu, derhâl bunu Kamu İhale Kanunu'nun kapsamından çıkaralım." diyorsunuz ama işte burada işin içinde para var, sıkıntı var. Bir yandaşa mı gönderilecek, şimdiden adrese teslim bir ihale mi var falan ama işin o tarafını geçtik, adam seçim pusulası basacak, seçim pusulası. Şimdi, seçim pusulalarını basacak. Beni bir vatandaş aradı, telefonda şöyle söylüyor: "Ya, bunlar seçim pusulası basacak, bilmem kaç milyon tanesi Yüksek Seçim Kuruluna teslim olacak, bir miktarı da başka bir yere teslim olacak." Geçen seçimlerde o fazla basılan pusulalarla ilgili tartışmalar şimdi çok daha alevlenerek devam edebilir. O yüzden, hele hele de her geçen gün biraz daha otoriterleşen, demokrasiyenin biraz daha uzaklaşan, kendi içinde yaşadığı demokrasiye bakarsanız...

Biz geçen genel seçimlerde 29 ilde hâkim gözetiminde ön seçim yaparken, bu seçimlerde sonuçlarına aynen uyacağımızı parti meclisi kararıyla taahhüt ettiğimiz temayül yoklamaları yaparken 400'e yakın ilçede...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eğilim, eğilim; temayülü orası yapıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...eğilim yoklamaları yaparken, iktidar partisi yaptığı eğilim yoklamalarında çıkan sonuca geçen sefer uymadığı için çok eleştiri almıştı, şimdi çıkan çuvalları mühürletip, Ankara'ya getirip Başbakanın huzurunda sayılacak, yani mühürlü demokrasi. Düşünebiliyor musunuz, demokrasiye mühür koyuyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İç mesele o.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, bir kere, mesele şu, öyle iç mesele değil.

Kendi evinde demokrat olmayan kendi işinde de demokrat olmaz. Kendi evinde zulmeden, iş hayatında da öyledir. Ve kendi partisine demokrasi getiremeyen Türkiye'ye demokrasi getirmesi beklenemez.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Özel iş ya o, özel iş.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Eğer, sizin özel işinizse, Adana'da 1940'larda bir tane köyde bir tane muhtarlık seçiminde açık tasnif gizli olarak arkada yapılmış, CHP'ye yakın bir muhtar seçilmiş, Başbakan bunu diline doluyor, böyle alkışlıyorsunuz grup konuşmasında.

Şimdi, gizli tasnifi 2013 yılında kendi partisinde yapıyor, buna da herhâlde itiraz edecek birileri olur. Endişemiz, gizli tasnif meselesinin bundan sonra Türkiye'nin gündemine getirilmesine başlanmasıdır. Veya önceden hazırlanmış oy pusulalarıyla mevcut oy pusulalarının hızlı bir şekilde abrakadabra yer değiştirmesi noktasında sahadaki şüpheleri güçlendirecek böyle bir uygulamayı Meclisin vicdanlarına sevk ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özel.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum:

MADDE 3– Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Kemal Değirmendereli. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz.

CHP GRUBU ADINA KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 493 sıra sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, biraz önce konuşan Manisa Milletvekilimiz, hakikaten çok kritik noktalara değindi. Bir noktaya geldi, orada bıraktı. Ben oradan size gerçekten çok açıklayıcı rakamlarla, bilemediğiniz veya size bildirilmeyen rakamlarla gerçekleri paylaşacağım.

Bu kanun teklifiyle sunulan değişiklik sıradan bir kamu ihale yasasındaki doğrudan temin veyahut bir başka ifadeyle doğrudan adrese teslim konusu değildir değerli milletvekilleri. Buradaki asıl hedef seçimlerdeki oy pusulalarındaki kontrolün Hükümet tarafından elde tutulmasıdır. Demokrasinin ve ülkenin geleceği için seçimlerin şeffaf, sağlıklı, şaibeden uzak olması mutlak gerekmektedir ama bu değişiklik sayın milletvekilleri, seçimler üstüne şaibe yaratacaktır. Bakın, nasıl şaibe yaratacaktır? 2011 seçimlerini hatırlayalım değerli milletvekilleri. Seçimlerden bir süre önce oy pusulalarının basımıyla ilgili Malzeme Ofisi ihale açtı. İhaleye giren firmalardan birisi 11 milyon 990 bin liralık bedelle ihaleyi kazandı ama ihaleye itiraz edildi, ihale yenilendi, aynı firma aynı teklifi bu sefer 899 bin lirayla teklif etti ve 899 bin liraya aldı. Yani sayın milletvekilleri, on ikide 1 fiyatla aldı bu ihaleyi bu firma. Yani ben araştırdım bu ihalenin bedeli nedir, maliyeti nedir? Bakın, bu ihalenin maliyeti de 7,5 milyon lira. Siz -burada iş adamı arkadaşlarımız var- 7,5 milyon liraya mal ettiğiniz bir ürünü 0,9 milyon liraya nasıl satarsınız, hangi iş adamı böyle bir işi hangi sebeple yapabilir değerli arkadaşlar? İşte, bu kanunun arkasındaki gerçek burada yatmaktadır.

Bakın, bu endişelerimizi, bu şaibeli durumu size rakamlarla, Yüksek Seçim Kurulunun rakamlarıyla da teyit etmek istiyorum.

2011 seçimlerinde Yüksek Seçim Kurulu diyor ki: "52 milyon 806 bin 322 seçmenimiz var." Ama buna karşılık bu ihalede basılan oy pusulası 69 milyon 163 bin 710, yani 16 milyon 357 bin oy fazladan basılmış. Olabilir, fazladan basılabilir.

Yine, Yüksek Seçim Kurulunun aldığı bir karar var, "Her 300 seçmenli sandığa 330'luk paketler yaparak göndereceğiz, yüzde 10 artıyla göndereceğiz." diyor. Tamam.

2011 seçimlerinde yine 199 bin 207 sandık var, bunu 330'la çarptığımız zaman, değerli milletvekilleri, 65 milyon yapıyor. Yani arada 3 milyon 425 bin oy pusulası ihtiyaçtan fazla basılmış durumda.

Bakın, şimdi, burada önemli bir nokta daha var. 16 milyon 357 bin fazladan basılıyor, bir de 2011 seçimlerinde 8 milyon 891 bin oy kullanılmıyor. Yani toplam 25 milyonu aşkın oy pusulası kullanılmamış durumda.

Kullanılan oy miktarı ne kadar? Kullanılan oy miktarı da 43 milyon 914 bin. Yani neredeyse seçimde kullanılan oyların yarısından fazlası kullanılmamış veya fazladan basılmış.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu kamuoyunda da ister istemez çok haklı bir şekilde endişeleri gündeme getirdi. "Yahu yanımızdaki hiç kimse 'Ben AKP'ye oy vermedim.' diyor ama 2 kişiden 1'i oy verdi." diyor. Yani, bu şaibeyi AKP Hükümetinin ve seçimlere çok güvenen, "Sandık seçimlerin namusudur." diyen Başbakanın üzerine gidip çözmesi gerekiyor.

Bakın, bu şaibelerle ilgili toplumun değişik kesimlerindeki insanlar bir araya geldiler, "Temiz Seçim Platformu" diye bir platform oluşturdular ve bu platform Yüksek Seçim Kuruluna sorular soruyor, Başbakanlığa sorular soruyor. Sordukları sorular değerli milletvekilleri, 2007 ile 2009 arasında sandık seçmen listelerinden düşmesi gereken seçmen sayısı 667 bin iken 2 milyon 890 bin seçmen düşürülüyor sandıklardan. Yani, gereğinden fazla 2 milyon 223 bin seçmen düşürülüyor. Yine bu platform soruyor; 2007 ile 2009 arasında sandık seçmen listelerine 1 milyon 590 bin seçmen eklenmesi gerekirken 7 milyon 697 bin seçmen eklenmiş. Yani, fazladan 6 milyon 107 bin seçmen eklenmiş. Yüksek Seçim Kurulu, bu konuyla ilgililer bunlara yanıt vermelidir.

Bakın, sizinle en taze, son bir bilgiyi de paylaşmak istiyorum değerli milletvekilleri. 2011 genel seçiminden önce on sekiz yaşından küçük olup 2013 sandık seçmen listesine 2 milyon 145 bin 071 yeni seçmen eklenmiş, bakın, 2 milyon 145 bin yeni seçmen eklenmiş. Ancak, bu süre içerisinde yıllık seçmen sayımızın 950 bin arttığı düşünülerek 1 milyon 590 bin eklenmesi gerekiyor. Yani, 2013 listelerine 555 bin 071 genç seçmen yeniden eklenmiş. Yüksek Seçim Kurulu bunların cevabını vermek durumundadır.

İşte değerli milletvekilleri, kamuoyundaki bu derin endişe şunu göstermektedir: Burada esas itibarıyla yapılmak istenen o; maalesef, otoriter ve dikta rejiminin tipik adımlarıyla ilerlenmektedir. Gözünü halkın temiz oylarına dikmiştir bugünkü bu uygulamaları hayata geçiren Hükümet. Bu da halkın namusuna göz dikmekten öte bir şey değildir. Artık, bundan sonra, oy pusulaları bu kanunun geçmesinden itibaren fazla mı basılır, bu oy pusulaları, biraz önce Manisa milletvekili arkadaşımızın da söz ettiği gibi, kimlere servis edilir? Bunlar kocaman birer soru işaretidir. Hükümet eğer bunları düzeltmezse, bu kanun bu Hükümetin demokrasiye kara bir lekesi olacaktır.

Biz, bu kanun değişikliğini asla doğru bulmamakla birlikte, bu konuda bugüne kadar sorulan bütün soruların da cevaplarını aramaya devam edeceğiz. Bunların cevabını, bunların yanıtını vermek de Hükümetin ve AKP Grubundaki sorumluların halkımıza karşı sorumluluğudur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Maliye Bakanımızı görünce bir sorunu dile getirmek istedim.

Sayın Bakanım, polis teşkilatı sıkıntılı. Bu sıkıntıyı biz dile getirmekten usandık, onlar bizimle bu sıkıntılarını paylaşmaktan usanmadılar, siz de bu konuya çözüm getirmeme konusunda çok azimli ve kararlısınız. Hükümetiniz tabii, zatalinizi kastetmiyorum, genel politika anlamında söylüyorum. 2007 yılında Başbakanın canlı yayında vermiş olduğu bir söz var, geçtiğimiz ramazan ayında, iftar programında, Çevik Kuvvet polisleriyle o "aslan polis, kaplan polis" iltifatlarından sonra yapılan iftarda verilmiş bir söz var ama ortada hiçbir şey yok. Geçtiğimiz hafta birisi muvazzaf, birisi emekli 2 polis memuru

yine intihar etti. Bu meslek mensuplarının sorunları artık dayanılır hâlde değil. Hükümetinizin önümüzdeki kısa vadede, orta vadede, uzun vadede çözüme ilişkin bir düşüncesi var mı yok mu, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanı tekrar rahatsız etmek istemezdim ama, herhâlde, bir kez daha yer değiştirmesi gerekecek.

Sayın Orman ve Su İşleri Bakanımıza soruyorum: Bu yer altı sularına saat takılması meselesiyle ilgili, biliyorsunuz, ben bir kanun teklifi vermiştim. Daha sonra, tam sürenin dolmasına yakın iktidar partisinden arkadaşların da kanun teklifiyle bunu siz üç yıl ertelediniz. Ben demiştim: “Çiftçi rahatlatalım.” Siz tercih ettiniz, seçimleri atlatalım. Şimdi diyorsunuz ki: “Sadece iki ilde uygulayacağız.” O gün biz bu işe mani olmasaydık 81 ilin çiftçisi mağdur mu olacaktı? O günden bugüne ne değişti de sırf 2 ilde uyguluyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Moroğlu...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Maliye Bakanımıza daha önce ilettiğim bir talebin yerine gelmediğini, bir kez daha takip etmesi ricasıyla buradan seslenmek istiyorum. Bayraklı Belediyesinin bir pazar yeri talebi vardı. Bu talep tekrar Milli Emlak Genel Müdürlüğünden sorulduğunda “Arazi fazla olduğu için Bakanlığımız bu tür tahsisleri yapamıyor.” gibi bir gerekçeyle bana dönüldü. Tekrar müracaat ettik. Sizinle daha önce görüşmemizde bunun mümkün olabileceğini söylemiştiniz. Bayraklı halkı bu pazar yerinin tahsisini beklemektedir Sayın Bakanım, iki parselde; biri Çay Mahallesi’nde, biri Laka’da. Takip etmenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın bakanlar, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade ederseniz Sayın Bakanım...

Ben yer altı sularıyla alakalı, ölçüm sistemleriyle alakalı geniş bir bilgi vermek istiyorum.

Tabii, biz, ilk kanun çıkınca bütün Türkiye’de yer altı sularının durumuyla ilgili ciddi bir araştırma başlattık hakikaten ve yaptığımız çalışmalar neticesinde yer altı sularıyla ilgili üç durum ortaya çıktı. Bir, yer altı su seviyesinin sürekli alçaldığı ve tehlikeli durum olan bölgeler; iki, şu anda kararlı bir durum gösteren yani yer altı suyu sabit bir şekilde, herhangi bir tehlikesi olmayan bölgeler; bir de, yer altı suyu açısından herhangi bir risk olmayan bölgeler. Dolayısıyla, o kanun gerçekten isabetli oldu. Tabii, buradaki yüce Meclisin birtakım tenkit, tavsiyelerini dikkate alarak dedik ki... Bizzat ben kendim de ilgilendim, bu, benim kendi uzmanlık konum, çok sayıda kitabım, makalem var. Dolayısıyla, biz şu kararı aldık, dedik ki: Vatandaşa boşuna yük yüklemeyelim. Neticede yer altı suyu seviyesi sürekli alçalan ve hakikaten o bölge için risk teşkil eden 2 tane ilimizle ilgili sıkıntı çıktı ve sadece oralarda ölçüm sistemi kurulması kararını verdik, öbürlerinde ölçüm sistemi kurulmasına gerek olmadığı şeklinde bir görüş ortaya çıktı, bir ilmî görüş. Ve bir de, ayrıca, vatandaşlara kolaylık göstermek amacıyla sulama birlik ve kooperatiflerine müracaat etmeleri hâlinde DSİ tarafından bu ölçüm sistemi kurulacak; onu da özellikle değerli milletvekillerimizin dikkatlerine arz ediyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımıza da soruları için teşekkür ediyorum.

Ben müsaade ederseniz en sondan başlayayım. Evet, hatırlıyorum, belediye için bu yer tahsisi konusunu siz bana ilemişsiniz, ben de arkadaşlara, yardımcı olunması konusunda kendilerine yönlendirmiştim, onu takip edeyim. Yani, çünkü bu biraz süreç alıyor. Talep üzerine bir merkezde değerlendiriliyor, daha sonra Başbakanlığa izne gidiyor, ondan sonra tekrar bize geliyor. Yani, prensip olarak biz belediyelerimize yardımcı oluruz ama nerede şu anda takıldığını, tabii, takdir edersiniz bilemem. Olmazsa ben yarın konuyu bir sorayım.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sonuçlandırılmı onu Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Polislerimizin özlük haklarıyla ilgili soruya gelince. Tabii, ben aslında, hani, yanımda var mı diye, “Özlük haklarına ilişkin ne tür iyileştirmeler yaptık son on yıl içerisinde?” diye bakacaktım, yetiştiremedim. Ama şu açık bir gerçek: Bütün çalışanlarımızın, bütün emeklilerimizin bu dönemde enflasyondan çok çok daha fazla maaşlarında, ücretlerinde bir artış olduğu bir gerçek. Anladığım kadarıyla emekliliğe yönelik olarak bir talep var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, çalışıp aldığımız maaşın emekliliğe yansması diyor o, başka bir talep yok.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Evet, bir talep var.

Şimdi, tabii, bu sadece polislerimizi ilgilendiren bir husus değil. Aynı şekilde doktorlarımız da benzer bir durumda. Çünkü doktorlarımız da bugün -yani ben ortalamadan bahsediyorum- 6-7 bin lira civarında maaş alıyor ama emekli olunca tabii ki çok farklı, çok çok daha düşük maaşla karşı karşıya kalıyor. Çünkü önemli bir kısmı döner sermayeden alınıyor. Eminim, mühendislerimizde de benzer sorun var. Dolayısıyla, sadece polislerimizin sorunu değil.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Söz verildi ama Sayın Bakanım, 2 kere söz verildi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şunu da kabul edeyim, daha doğrusu şunu da ifade edeyim: Bugün sosyal güvenlik sistemimiz çok ciddi bir açlıkla karşı karşıya. Yani gelecek sene, yaptığımız bütçe çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, devletin prim katkısı vesaire dâhil olmak üzere ama önemli bir kısmı da açık finansman olmak üzere yaklaşık 77 milyar lira kaynak aktarma... Yani bütçeden Sosyal Güvenlik Kurumuna 77 milyar lira para aktaracağız. Bu aslında Türkiye’deki yatırım bütçesinin neredeyse 2 katı. Yani bütün Türkiye’de yapılan yatırımlar 40 milyar civarı ve sadece sosyal güvenlik sistemine devlet prim katkısı ama önemli ölçüde de açık finansmanı olarak aktardığımız kaynak. Yani sosyal güvenlik sisteminin ilave bir yük kaldırmasının imkânı yok. Çünkü bu kadar genç nüfusa rağmen maalesef OECD ülkelerine

oranla çok genç yaşta insanlarımızın emekli olması, bir miktar kayıt dışı istihdam gibi benzer sebeplerden dolayı sistem şu anda sürdürülebilir bir sistem değildir. Şimdi, bu sistemi biz daha ilave yüklerle karşı karşıya bırakırsak tabii ki bunu ya bir yerden kesmemiz lazım ya da ilave vergilerle... Çünkü 2001'den itibaren Merkez Bankasının para basması artık mümkün değil. E, şimdi, biz ilave açık yaratacağsak bu ilave açığı ya vergi artışı yoluyla ya da ilave borçlanma yoluyla... İlave borçlanma, aslında, tabii ki hepimiz ama özellikle de gelecek nesiller açısından çok ciddi bir yük. Bunun bir tercih, yani bir seçenek olarak bence sunulmaması lazım.

İlave vergi noktasında da gerçekten birçok vergide de zaten Türkiye sınırları zorlamış durumda. Yani özellikle ben bazı dolaylı vergilerden bahsediyorum. O nedenle, biz, bu türden özlük hakları talebine bugüne kadar olumlu yaklaşmadık. Ama genel konuşuyorum. Yani sadece polislerimiz için konuşmuyorum. Sağlık Bakanımızın bu yönde çok ısrarlı, çok ciddi talepleri olmuştur; yanımda oturan Değerli Bakanımızın kendi mühendisleri, kendi çalışanları için bu yönde çok ciddi talepleri vardır. Türkiye'miz ne kadar... Önümüzdeki dönemde inşallah bilgi yoğun, teknoloji yoğun ürünler üreterek, katma değer zincirini de yukarı çıkartarak, yani gelir artışıyla birlikte ben inanıyorum ki emeklilerimizin de durumları daha da iyileşecek.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başbakanla çelişiyor bu söyledikleriniz. Dikkatli olun!

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Değerli arkadaşlar, Sayın Başbakanımız, tabii ki siz diyorsunuz ki 2007'de bir şeyler söyledi...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Daha bu iftarda, geçen ramazanda.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Ama ben bütün detaylara vâkif değilim. Ama ben burada genel bir çerçeve çiziyorum. Türkiye'nin şu anki durumu bu. Yani bizim şu anda sosyal güvenlik sistemimiz çok ciddi bir açık veriyor. İlave yük getirmek ya ilave borçlanmayı gerektirecek ya da ilave vergi artışı...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sayın Bakan, şu pinpon topu enflasyonuyla emeklinin enflasyonunu bir ayırırsanız enflasyonun daha fazla kaldığını görürsünüz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Arkadaşlar, enflasyon bütün dünyada nasıl hesaplanıyorsa Türkiye'de de aynı hesaplanıyor. Hiçbir farkı yok.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Emekliye yansımaları aynı değil Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – O bahsettiğiniz pinpon topunun minnacık bir ağırlığı vardır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ederim. Süreniz doldu.

Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/1784 Esas numaralı (SS 493) Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 3- Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulunca yürütülür.

Mustafa Moroğlu

Aykut Erdoğan

Haluk Eyidoğan

İzmir

İstanbul

İstanbul

Turgut Dibek

Malik Ecdar Özdemir

Mehmet Akif Hamzaçebi

Kırklareli

Sivas

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon, katılıyor musunuz önergeye?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OKTAY SARAL (İstanbul) – Efendim, Meclisin takdirlerine bırakıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben de bakıyorum, çok büyük bir fark göremiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, fark yoksa işleme almamanız gerekir aslında yani bir şeyi değiştirmiyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Katılıyorum.

BAŞKAN – “Katılıyorum.” dedi.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Hamzaçebi bunun nasıl bir değişiklik getirdiğini herhâlde anlatacak.

BAŞKAN – Şimdi, hızlı bir şekilde yönetiyorum.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Maliye Bakanına yapmış olduğum açıklamalar için çok teşekkür ediyorum.

Bir konuda şöyle bir açıklama yaptı: Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında bırakılan ihalelerin toplamının toplam kamu ihalelerine oranı yüzde 7,5'tur. Sayın Bakan şüphesiz bir bilgiye dayalı olarak bunu söylüyor ancak değerlendirmeyi şöyle yapmak daha doğru olur. İki grup ihale vardır. Birincisi, Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında bırakılan ihaleler. Bunlar

her şekilde yapılabilir; rekabete açık yapılabilir, kapalı yapılabilir, rekabet hiç olmayabilir; bir meçhuldür, onu bilemiyoruz, nasıl yapıldığını bilemiyoruz. İkinci grup ihaleler Kamu İhale Kanunu kapsamında olan ihaleler. Ama bunu da ikiye ayırmak gerekir. Birincisi, rekabete açık olan ihaleler; ikincisi, rekabete açık olmayan ihaleler. Yani bir pazarlık usulüyle yapılan alım gerçekte rekabete açık alım değildir. Bizim fiiliyatımızda, kamu uygulamasında bu bu şekilde işler. Doğrudan temin usulü rekabete açık bir usul değildir yani rekabet sağlanan bir usul değildir, bir meçhuldür orada. Davetiye usulü, belli istekliler arasında teklif usulü, bütün bunlar rekabete açık olmayan ihalelerdir. Dolayısıyla, Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında bırakılan ihaleler artık rekabete açık olmayan bu ihalelerin toplamını aldığımızda bunların toplam kamu ihalelerinin toplamına oranı 2002-2013 yılları arasında üçte 1 düzeyindedir. Yani kamu alımlarının toplam üçte 1'lik bölümü rekabete açık olmayan ihaleler sonucunda gerçekleştirilmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim hesabımız bu şekildedir. Buna şunlar dâhil değil: Yap-işlet-devret usulü, yap-işlet usulü, yap-işlet-kirala usulü. Bunlar da Kamu İhale Kanunu kapsamı dışındadır. Bu dediğim usullerle yapılan ihaleler, sözünü ettiğim üçte 1'lik orana dâhil değildir. Onları da dâhil edersek oran çok daha yukarıya çıkar. Bunu ifade etmek için söz aldım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, karar yeter sayısı istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Karar yeter sayısına bakacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur., birleşime beş dakika ara veriyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kabul ettik. Önergeyi kabul ettik.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Etse de karar yeter sayısı maalesef aranıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, kabul edildi ama karar yeter sayısı yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, önergeyi kabul ettik birlikte. Sayın Başkan, bir daha oylayın efendim.

BAŞKAN – Ha, birlikte sayacağız. Anladım. Evet.

Kaldırın bakalım ellerinizi.

Sayın arkadaşlar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama 146'yı uygulayın bakın şimdi. Kabul edenler doğrudur.

BAŞKAN – Tamam, herkes kabul ediyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bir tek Akif Bey kabul ediyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ana muhalefet kendi önergesini kabul etmiyor.

Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili boşa mı konuştu iki buçuk dakika?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, grup adına ben el kaldırıyorum.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Kendi verdikleri önergeyi kabul etmiyor iktidar da, burası niye kabul etsin?

BAŞKAN – Sayın Bakan “Ben katılıyorum.” demişti zaten.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Anladım da, verdikleri önergeyi kabul etmemeye hakları yok mu?

BAŞKAN – Ben “Niye kabul etmiyorlar?” dedim mi Sayın Özensoy? “Elinizi kaldırın” dedim, “sayın” dedim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, grup adına ben el kaldırıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Herkes şahsı adına el kaldırır Sayın Başkan. Grup adına vekâlet yoktur.

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili biraz önce konuştu ama bakıyorum ana muhalefete...

BAŞKAN – Ya neyse, saydırıyorum Sayın Elitaş. Benden sonra birbirinizle konuşun Allah aşkına! Herkes benimle konuşuyor. Kendi aranızda konuşun

VELİ AĞBABA (Malatya) – Efendim, bizim grupta özgürlük var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – “Cumhuriyet Halk Partisinde Demokrasi yok.” diyenler görsünler.

BAŞKAN – Anlaşamadılar.

Elektronikle yapıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, ret veriyoruz, ret.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fikir değiştirdi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, ret veriyoruz. Cumhuriyet Halk Partisinin kabul etmediği kendi önergesine ret veriyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, bizdeki demokrasiyi görüyorsunuz. Tarih yazıyor Cumhuriyet Halk Partisi.

BAŞKAN – Ben o işlere karışmıyorum, kendi aranızda konuşacaksınız.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.27

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.33

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 22.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

493 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşlarının önergesinin yapılan iki oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Yapılan üç oylamada da karar yeter sayısı bulunmadığından, sözlü soru önergeleriyle, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Kasım 2013 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.35